

reliqua haudquaquam sequeretur. Id quod previdens Creator, durum cartilagineumque tarsum ipsi palpebrae innexuit, in quem utriusque musculi fines infererentur. Quem admodum enim si baculum aliquem obliquum & retortum, utra uoles parte apprehensum, attraxeris, sequitur totus, pari modo tarsus quoque utrumque musculus alternatim uniuersus sequitur. Quod uero iam dicti palpebrae motus, eodem ritu cum reliquis totius corporis motibus, qui ex oppositis perficiuntur musculis, celebrentur, omnibus conspicuum esse debet, uno scilicet musculo in se contracto, altero uero à propria functione quietente, & longiore reddito laxatoque. Si enim uterque musculus conuelleretur, & ad seipsum, sibi continuam tarsi partem alliceret, sursum quidem pars eius, quae magnum respicit angulum, reuelleretur, deorsum autem traheretur ea, quae paruo uicinior est, ac ita non magis aperiretur oculus, quam clauderetur, ea quae uideretur palpebra, quam in Praefagiorum Libris Retortam uocauit Hippocrates. Cuius sanè oraculi gratia non oscitanter palpebrarum musculos à studiosis obseruari uelim, est enim, ut omnium propemodum in facie motuum, eorum quoque speculatio ardua. Quod uel Galenus facit attestatur, qui in Libris de Affectuum locorum cognitione, tres palpebrae musculos secus atque alibi recensuit. Duos enim illos, quos iam enumeravi, innuit palpebram deorsum trahere, & tertium à fronte natum, ductus palpebrae ad superiora autorem ponit. Neque adeo adhuc palpebrarum motus admirandus uenit, atque pelliculae illius, quam in aubus, & testudinibus, alijsque plurimis animalibus ex maiore oculi angulo, quoties oculus conuiuet, toti oculo obduci conspiciamus, & quae aperto oculo rursus ad maiorem oculi angulum collecta, quid simile comonstrat, nostrae carunculae in maiori oculi angulo repositae. Quae itaque ad superioris palpebrae motum pertinent, sic se habent, inferiori interim palpebra optimis rationibus & minori & immobili. Porro musculorum palpebrarum mouentium administratio eiusmodi serè est, qualem praecedenti Capite descripsimus, optime tamen cultellis paruis, quibus in aprandis calamis utimur, & hamulis negocium perfereris. Cutem enim omni industria à carnea membrana ad tarsum usque, in utraque palpebra oportet adimere, ac nequaquam per functionem cutis cum carnea membrana connexum intueri, ad piscis hinc absentiam, ut pars leuior, musculosque sequacior redderetur, perpendere, id namque uili ter affectuum gratia, quos *isoterobolus* Graeci uocant, & alios qui in palpebras non infrequentes procumbunt, fluxus perditos.

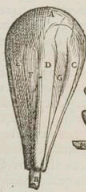
Difficile est palpebras mouentium musculorum cognitionem.

Administratio palpebrarum mouentium musculorum.

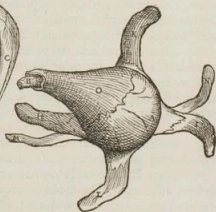
DE OCULORVM MUSCVLIS.

Caput XI.

PRIMA
OCULI MUSCULORVM
FIGVRA.

SECVNDV
OCULI MUSCULORVM
FIGVRA.

PROPOSITARVM IAM FIGVRARVM ET EARVNDem characterem Index.

QVONIAM in integris musculorum tabulis, oculi musculos depingere non dabatur, ipseque oculus ex caluarie ad musculorum ostensionem euellendus sit, hic ipsorum delineationem repositimus. Ac in harum prima quidem, oculus simul cum suis musculis in ipsorum sede adhuc repositus, una facie delineatur. Secunda uero, sex primos oculi musculos ab insertione huius prostratos comonstrat, septimo adhuc ad usorium neruum asseruato. Caeterum notarum Index sequenti proponetur pagina.

A 1,2

- A*, 2. Anterior oculi sedes, in qua iris consistit.
B, 1, 2. Visorius nervus inibi reflectus, quâ primùm ex caluaria in oculorum sedem delabitur.
C, *D*, *E*, 1. Tres in hac facie musculi occurrunt, nondum scilicet aliquo musculo sua sede liberato.
F, *G*, 1. Interuallorum inter sex primos musculos consistentium, & adipis oppletorum duo in hac facie apparent.
H, *I*, *K*, *L*, *M*, *N*. Primi sex oculi musculi, uerùm *H* musculum notat, quo oculus sursum agitur, *I* quo deorsum, *M* & *N* quibus circumagitur, *K* quo ad maiorem oculi angulum ducitur, *L* quo ad minorem angulum fertur.
 O Septimus oculi musculus, nulla ex parte à uisorio neruo liberatus, ac ab adipis ipsum alioquin integre omnino detectus.

Oculus motu uoluntario mouendus.

Oculorum motus

Musculi sex primi

NONIAM neq; ex lateribus, neq; ex posterioribus, neq; superioribus, uel in ferioribus sedib. neque omnino aliter, quàm secundum pupillæ rectitudinem, oculorum uisio perficitur. paucissima utique uideremus, si oculi immobiles penitus essent. Qua de causa ipsos ita corporis nostri Conditor creauit, ut plurimum circumduci possint, & præter hoc, collum ad motum promptum reddidit, ideòque potissimum duo facti sunt oculi, etiam notabili spacio distiti. Ceterùm si eos moueri motu uoluntario oportebat, ipsis quoq; musculis largiri necessum fuit. Sed quum oculorum motus sint tres, unus, quo hi intro, uersus nasum adducuntur, & quo extorsum ad paruū angulū aguntur, secundum, quando sursum tenduntur, uersus supercilia, & deorsum trahuntur uersus malas. tertius, quo obscuro admodum motu circumuertuntur, merito totidem numero duces motuum, musculos fabricari oportuit, atq; singulis motibus, qui in geminos diuidi possent, binos musculos aptari necessum fuit. At ex his duos quidem in lateribus, singulos scilicet ad utrunque angulum, alios autem duos, unum quidem infra, alterum uerò supra, quintum uerò ac sextum, ut circumuersionis motui præessent, uariè locari oportuit. Cæterum ex his sex numero musculis primi quatuor, quemadmodum rectis oculi motibus præfunt, ita quoq; rectum situm obtinent, & omnes omni ex parte sibi similes sunt. Capita enim ipsorum, uelut ex dura cerebri membrana nerui uisoria obtegente, & è neruo secundi paris neruorum cerebri, statim in nerui uisoria caluaria elapsa, originem ducunt. Deinde ipsorum uenter amplior, quàm profundior, attamen teres propemodum uisitur, & posteriori oculi regioni, neruoq; uisorio, secundum ipsius à caluaria in oculi usq; radicem ductus longitudinem, incumbit, & quum propter mediam oculi sedem (ubi is latissimus est) ductus pertigerit, in latam membranamq; enervationem finit. Quæ ultra mediam oculi sedem terminatur, & duræ oculi tunica, tanquam in mouendo osse, recta (sed secundum corporis latitudinem ducta) linea inseritur, iuxta iridem, maiorem uel oculi circulum, in anteriori oculi parte conspicuum, & nigrum ab albo (ut ita loquar) dirimentem. Porrò musculi, circumductionis oculi opifices, forma quidem ac ortu prioribus illis respondent, at minores sunt, & ductu insertioneq; ab illis uariant. Prior namq; à dura cerebri membrana, uisoria neruum ambiente, è regione minoris anguli originem ducit, & in humiliores oculi sedem, neruosa sua tenuitate inseritur, obliqua linea iuxta iridem, reliquorum quatuor modo. Alter uerò à uisoria nerui membrana, è regione maioris anguli enascitur, & duræ oculi tunica, neruosam ipsius tenuitatem, obliquiori linea, ad superiorem oculi sedem inserit. Atque hinc fit sex istos oculi musculos solo situ, & in duram oculi tunicam insertionem, idq; adhuc modicè, uariare. Primi enim quatuor, uti modò dicebam, prorsus recti sunt, rectaq; linea inseruntur, alij duo obliquiores uisuntur, obliqua linea insertionem molientes, quæ etiam si circumuersioni conducant, attamen & sursum deorsumq; oculum agunt. Atque omnium neruosarum tenuitatum ductus, inter duram oculi tunicam, & adhærentem medius consistit. Efformant itaque simul omnes musculi, dum proprium adhuc situm seruant, turbinatam figuram, cuius conus ipsorum est exortus, basis uerò, eorumdem insertio. Breuissimo enim ductu neruo connectuntur uisoria, quum in illorum, quam unà conformant capacitate, multus cõtinetur. Adeps duriusculus, & albus admodum, atque is rursus alteri cuidam obuoluitur musculo. Est enim præter commemoratos sex oculi musculos, alius musculus grandis, undecunq; ab illis & eo, quem diximus, adipis circumdatus, ac solus similem figuram, quam priores sex simul efformabant, constituens. Nam musculus iste principium quoq; à dura membrana, neruum uisoriū inuolucrate assumit, at paulò antèrius, quàm sex priores, illorum enim origo ab oculi corpore remotior est, quàm eius, quem

Adeps musculi oculorum inuoluitur.

Septimus oculi musculus.

quem nunc enarramus, musculi, cuius principium similiter carnosum est, ut etiam reliquum totius musculi corpus, quod orbiculatum uisorium neruum ambiens, ac à principio in priora porrectum, instar turbinis tantisper dilatecît, dum posteriorem oculi sedem contingat, illiq; circuli modo implantetur. Atque hanc insertionem musculus molitur, non quidem neruo uisorio proximâ, sed ferè ubi oculus amplissimus fieri incipit. Quemadmodum uerò inter hunc musculum, & sex priores adipem repositum dixi, ita etiam inter neruum ipsum, & præsentem musculum eo intervallo, quo is à neruo abscedit, adeps colligitur. Musculus hic nullam prorsus insertionem obtinet, nisi fortassis unam in inferiori ipsius sede, secundum ipsius longitudinem protensam. Vnde etiam miror, hunc non unius musculi loco à cæteris Anatomicis enumeratum fuisse, sed ab alijs duorum, ab alijs trium: quum interim musculum hunc exi obiter omnes descriperint. Ac proinde etiam uereor, ipsos non admodum aptè musculi huius usum expressisse, dum hunc priuatim, retentionis oculi in sua sede autorem esse asserunt, nullum præterea illi usum ascribentes. Quum tamen aptius sex priores musculi id munus sibi uendicare possint, ut quorum externa superficies, membranæ oculi sedem in caluaria exculptam succingenti, fibris multis connascatur. Quinetiam sex isti priores propinquius ipsi capitum ossi, ubi neruus ex caluaria elabuit, pertingunt, ilico enim atque neruus emergit, ex ipsius dura membrana principium mutuatur, omni ex parte septimum occultantes. Quanquam fortassis non defuturi sint, qui originem horum musculorum non à dura cerebri membrana, uerum ab illa quæ os succingit, pendere cõtendent, quum interim septimus musculus, multis interuallis undique ab os succingente membrana distet, quod profectò factum nõ fuisse, si modò huius beneficio oculum in sua sede retineri, ac quodammodo ad cerebrum trahi oporteret. Et si fortassis ipsius naturam accuratè rimatus fueris, illum instar tegumenti uisorio neruo obduci concedes, & postmodum etiam oculum rectis motibus agere fateberis, prout nimirum has illas ue sui corporis fibras contraxerit, laxauerit ue.

Septimi officium.

obscure
hæc præ
figere

OCULI MUSCULORVM ADMINI

stratio. Caput XII.

RECTIVS musculorum oculum mouentium administrationem, illo ex caluariæ sinu euulso, perficies. Euellitur autem promptè uniuersus, integra adhuc caluaria, si omni ex parte oblongo cultello, ad os semper ductis in circuitu sectionibus, à suo sinu ipsum liberaueris, & tandem neruum uisorium, ubi primùm ex caluaria procedit, abscueris. Si uerò caluaria fortè ad cerebri inspectionè prius fuerit dissecata, ipsumq; cerebrum auulsum, cõduserit duabus lineis caluariam terra diuidere, una quidem linea à regione maioris anguli, uersus uisoriae nerui foramen facta, altera autem à minori angulo ad prioris sectionis, iuxta foramen illud, terminum. Si enim ad eum modum ferram in oculorum usq; sedem penetrare cogèris, totam superiorem partem sedis oculorũ, instar cuiusdam trianguli auferes, ac deinceps undique oculo à pinguedine liberato, illum adimes, aut si uisum erit, oculum ab osse undecunque liberatum solius uisoriae nerui interuentu, caluariæ appendere fines. Euulsum ministro tenendum porriges sic, ut summis dexterae manus digitis nerui uisoriae sinem (quem & eleuabit) sinistra autem manu uelut in pugnum coacta, in indice ac pollice anteriorem oculi partem comprehendat. Mox adipem oculo, ut minori molestia humectatus moueretur, circumpositum, & glandulas, uenarum & arteriarum diuisionem intercedentes admitto. Dein consideratis musculorum ductibus, & quam simul omnes constituunt, forma, sex capita primorum à neruo uisorio acutiori cultello liberato, ac singulos deinde musculos leuiter secando, ad mediam usque oculi regionem deducito, unumqueq; supra leuam ministri manum, quasi stellam effigiaturus extendens. hac nanque ratione cuiusq; implantationem, formam, & usum leui negotio cõdidices. Porro nihil atque diligèter præcauendi uenit, ac ne adhaerentem albam ue oculi tunicam à cornea prorsus abradas, nimiumq; oculum enungas, priusquam sex musculorum insertionem intuitus fueris. aliàs enim (nisi fortè exercitator sis) eam uiciuas, neruosam alicuius musculi tenuitatem unam cum adhaerente membrana incuriose abscans. Iam ubi adipem in media horum musculorum amplitudine coacruatum, unguibus, aut cultello à septimo oculi musculo adempseris, illum quoque aggregi întegram est. Primum itaq; qui neruum ambiat, circulatimq; in oculi radicem implantetur, examina, ipsum à neruo prorsus ad duram usque oculi tunicam radendo. Cæterum si caluariæ adhuc hærentem oculum administrare animus sit, musculorum capita primùm liberans, ad eum quem iam

Administra-
tio in oculo à
caluaria reser-
uato, oculum
eximendis mo-
dus.

Administra-
tio oculi mus-
culorũ, quam
is adhuc calua-
rie hæret.

X dixi

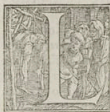
11. 1. 9.
11. 1. 7.
11. 1. 10.
11. 1. 11.
11.

11. 1. 12.
11. 1. 13.
11. 1. 14.
11. 1. 15.

11. 1. 16.
11. 1. 17.
11. 1. 18.
11. 1. 19.

modum, musculos attritebis, capita felicit à nervo adhuc fixo ad infertionem usque (quæ nō procul ab iride consistit) deducens. Commodiùs tamen, minorisq̃ molestia priorem sectionem obibis. In utroque tamen administrandi modo, oculi situs semper perpendendus est, quem^a caruncula indicabit, maiorem angulum in homine occupans, & (ut creditur) pituitam in genas descurrere præcabit. Hæc nanque (dummodo cognoscas, an dextrum, an sinistrum oculum in manus assumpseris) oculi regionem, quæ magnium spectat angulum perpetuò commo- strabit, à qua illico reliqua oculi latera opportune petes. Intereft autem, oculi regiones, propter obliquos musculos, potissimum cognoscere. Aut si lubet, neglecta caruncula, poteris cultello carneam membranam, priusquam oculum à caluaria resecahis, punctim in aliqua parte radere, hincq̃ oculi regiones semper augurari.

DE BUCCARVM, LABORVM, ET
nasilarum musculis. Caput XIII.

LIBRO superiori, duo narium ossa in^b duas desinere cartilagine, atq̃ horum extremo secundum latera alias^c duas molles, & latas cartilagine (quas alas uocant) accumbere alligariq̃ scriptum fuit. Nunc uerò musculos, qui eas mouent, simul cum buccarum generum uel laborumq̃ motoribus exequemur. Cæterum quum buccarum & laborum motus dicimus, illi intelliguntur, quos quiescente etiam inferiori maxilla^d ossi obsequimur. Alijs siquidem musculis maxillæ os, alijs uerò buccæ labraq̃ motu aguntur uoluntario. Duorum itaque primorum, qui buccas & labra mouent musculorum, in utroque latere^e singuli habentur membranæ, admodumq̃ ampli. Hi enim ex omnium uel tebrarum ceruicis spinarum regionibus, deinde scapularum, & clauicularum, & pectoris ossis sedibus originem ducunt, usque ad faciæ medium protensi. Sunt autem hi alii nihil omnino, præterquam membrana (quæ merito carnosâ nobis dicitur) carnosâ fibris adaucia, hæc enim in tota paulò antè commemorata sede, musculosa penitus reddita, aliquò usq̃ uerò carnosa efficitur. Cæterum carnosæ hæc fibre à nullo prolus offe originem (ut ortalis quispam ab alijs Anatomicis lufus arbitretur) ducunt, neque etiam quis musculum hunc ab aliquo offe principium petere, non perperam dicitur est. Is nanque non aliud existit, quam carne fibre nuper dictæ membranæ intextæ, & multis neruorum furculis conomitate, qui quòd à subditis membranæ corporibus in illam excurrant, ipsam firmius substratis sibi partibus connectunt, quam in reliquo serè corpore illis, quibus obducitur, musculis hæc affirmari solet. Prorepunt autem primùm eiusmodi neruorū soboles in membranam, secundum totam colli longitudinem, seu à thorace ad occipitium usque ex ea sede, qua spinarū ceruicis uertebrarum consistit regio. Item secundum scapularum spinarum ductum, summos humeros, clauiculas, & eminentiorem pectoris ossis regionem, neruiculi quoque inстар tenuissimorum filorum, à subditis musculis membranæ exporguntur. Atque hi neruorum furculi omnes, secundum carnearum fibrarum ductum (qui perquam uariis est) reflexe excurrunt. Fibre enim^f à pectoris ossis sede, mediâq̃ clauicularum regione pectoris os spectante sursum, uersus faciæ con- scendentes, secundum colli longitudinem recto tramite protenduntur. Quæ autem ex reliqua clauiculari sede, & summi humeri, & scapularum sedibus ad ceruicis usq̃ spinam in cipiunt, oblique sursum contendunt, tantoq̃ obliquiores uisuntur, quanto ceruicis spinæ sunt propinquiores. Omnes enim fibre à ceruicis uertebrarum spinarum sedibus prorepentes, unâ cum eius partis neruorum^g furculis transuersim feruntur, atque ideo magis, quo musculus occipitio uicinior existit. Porro eiusmodi fibrarum ductus, in ceruice admodum conspicuus est, nullaq̃ fibrarum intersectio, ut neque etiam in summo mento, & in inferiori maxilla iuxta aurem regione sese offert. Verùm ubi iam labra cōtingunt, fibre inter se ad eod̃ confunduntur, ut rectas, & obliquas, & transuersas iam amplius distinguere prorsus arduum impossibileq̃ sit, atque id præcipue secundum totâ inferioris labri regionem accidit. Labri enim superioris lateri ad alas usque narium duntaxat fibre porrigitur. Posterius itaque huius musculi initium, à spinæ ceruicis sede omnino promitur, deinde secundum occipitijs ossis basim fertur, mox sub aurem, ut ipsius radicem perreptando contingat. Imò interdum hæc adeo ascendit, ut & auris huius beneficio quibusdam hominibus (non etiam stupidis, aut alinis) moueatur, ut inter alios quosdam hic Patanijs uidere est, in lepidi ingenij lurium Doctore non minus egregie erudito, quam iucundè faceto, Claudio Symionio Foroiliensi, dein in nō minus audaci, quam fortis & strenuo, Petro Raua (cherio) Genuensi. Cæterum præfens musculus ab aure in faciæ ductus,

Alterius lateris primus musculi primi mus ac secundi dat.

L. i. a. de Ad. musculis se. di. omnia.

Nōnulli laborum musculi aliter mouentur.

ca. 19. de. 14. lib. 7.

ca. 19. de. 14. lib. 7.

ca. 19. de. 14. lib. 7.

ca. 19. de. 14. lib. 7.

ca. 19. de. 14. lib. 7.

84. lab. h. *ctus,* illum quem à mandendo masticera uocabimus, musculum contingit, & paulò ualidius
 84. lab. h. *offi* in malis, quam alibi in reliquo ipsius ductu connascitur, hinc ad nasi usque radicem pertin
 84. lab. h. *gens.* Atque hunc ductum musculus adeò seruat exquisitè, ut duo hæc latera musculi distan
 84. lab. h. *tiuntur,* unum quidem, secundùm spinæ longitudinem protensum, aliud autem, ab occipiti
 84. lab. h. *medio* ad superius labrum prorepens. Reliqua uerò duo ipsius latera (fortitur enim quatuor)
 84. lab. h. *haud* æquè sunt distincta. Quod enim à spina ad summum usque pectoris ossis, secundùm sca
 84. lab. h. *pulam* & clauiculas exporrigitur, inæquale est ac uarium. Quandoquidem non inflare rectæ
 84. lab. h. *lineæ* carnosarum fibrarum hic apparet principium, sed instar obliquæ, admodum quæ inæqua
 84. lab. h. *lis,* nunc paululum sub scapula spina & clauicula incipiens, nunc paulo superius, & nunc è re
 84. lab. h. *gione,* Quartum autè latus, quod à summo mento, ad superiorem pectoris ossis sedem pro
 84. lab. h. *tenditur,* uix ob id distingui potest, quòd hominibus utriusq; lateris musculi hic adeò còcant,
 84. lab. h. *ut* duo musculi unus esse uideantur, quòd q; hac in parte carnosiores longè, quàm in reliqua
 84. lab. h. *ipsorum* sede existant. Cæterum hi musculi buccas, & totum inferius labrum deorsum retrahunt,
 84. lab. h. *& ad* latera simul cum superiori labro abducunt, aut, ut dicam uerius, reliquam faciei cu
 84. lab. h. *tem,* quæ à musculosa frontis & nasi substantia, & palpebræ musculis non mouetur, cir cumagi
 84. lab. h. *git,* ad hoc opitulante lato quoque, & quodammodo orbiculari musculo, à tota ferè superiori
 84. lab. h. *ris* maxillæ longitudine in inferioris longitudinem, ad inguiarum radicem inserto. Est aut
 84. lab. h. *tem* hic musculus similiter membranaceus, & uaria fibrarum specie intertextus, totam eam buccarum
 84. lab. h. *sedem* còplectens, quam inflare possimus. Neq; sanè aliud corpus id uniuersum, quod
 84. lab. h. *instatur,* censendum est, quàm cutis, cui immediatè succumbit primus iam commemoratus
 84. lab. h. *musculus,* deinde prout obefiores homines sunt, adipis maior minor uè copia, & postmo
 84. lab. h. *do* quidam superioris labri musculus, & alius labri quoq; eiusdem, & alæ nasi communis,
 84. lab. h. *quos* postea describemus, præterea orbicularis & amplius quoque musculus, cuius naturam
 84. lab. h. *explicare* iam contendimus. Huius itaque musculi internam superficiem, oris amplitudinem
 84. lab. h. *fulcians* tunica oblinat, ipsiq; adeò connascitur, ut nullo prorsus modo illacera à musculo,
 84. lab. h. *aut* musculus ab illa auferri queat. Imò secundus hic buccarum musculus, uix aliud est, quàm
 84. lab. h. *carnosarum* fibrarum implexus admodum tenuis, ac quodammodo membranaceus. Cognosces
 84. lab. h. *autem* eam, quam diximus, utriusque iam commemorati buccarum musculi, & possi
 84. lab. h. *bilimum* primi functionem promptissimè, si inferiori maxilla superiori adducta, immotèq; pluri
 84. lab. h. *mum* ad quamcunq; partem sedem uè, labra & buccas duxeris, atque etiam obstruaueris,
 84. lab. h. *qui* etiam anteriorem colli cutem primi musculi beneficio, unà cum buccis deorsum uellere
 84. lab. h. *possis.* Rursus si immota colli cute, totam buccarum sedem, quam inflare integrum est, nunc
 84. lab. h. *in* oris amplitudinem uolueris, nunc autem extrorsum, nunc sursum, nunc deorsum, nunc
 84. lab. h. *prosum,* nunc retrorsum duxeris, secundi musculi functionem & motus, quos illius, & æris
 84. lab. h. *in* ore ui obimus, plurimum admiraberis. Et si demum in corpore illum inspexeris, non nisi
 84. lab. h. *cum* summis rerum Opificis, quas proloqueris, laudibus, uarium illum, & quem neuiquam
 84. lab. h. *explicare* posses, fibrarum implexum, & undecunq; in hunc procurrentes neruulorum so
 84. lab. h. *boles* intuebere. Toti itaque faciei cuti, ut mobilis reddatur, præter secundum hunc muscu
 84. lab. h. *lum,* & labrorum & nasi proprios, quos statim enarrabimus, musculos, membranam car
 84. lab. h. *nosam* in musculi naturam degenerantem rerum Opifex subiecit. Si modò malarum cutem
 84. lab. h. *duntaxat* dempleris, illi enim membrana, quam carnosam uocamus, subnascitur quidem,
 84. lab. h. *uerum* hic nullis carnis enutrita fibris. Nihilominus tamen quum cutis, quæ malis obtendit
 84. lab. h. *ur,* inferior pars buccis continetur, superior uerò subiecte frontis musculose compagini
 84. lab. h. *uniatur,* simul cum reliqua faciei cute, malarum quoque cutem mouemus. Quàm uerò ad hoc
 84. lab. h. *laturum* musculorum, qui carnea membrana constant, munus homini necessarium sic, condi
 84. lab. h. *fimus,* quoties labrorum substantiam deflectere, ac à suo situ auertere cogimur, aut os disten
 84. lab. h. *dere* & contrahere, stringere & laxare, quocunq; edentium, bibentium, uel differentium,
 84. lab. h. *uel* aliam quandam functionem obeuntium usus uocauerit. Atque harum omnium functio
 84. lab. h. *num* autores, Galenus in Quarto de Sectionibus administrandis libro, hos tantum musculos
 84. lab. h. *esse,* insinuare uidetur. Sed priuatim ñ neruis huc concurrentibus mouendi officium, nulla
 84. lab. h. *(ut* tamen decebat) habita musculorum mentione, tribuit. Sunt autem nerui eiusmodi utrin
 84. lab. h. *que* bini, quorum unum ex foramine inferioris maxillæ, ad inferius labrum elabi suo loco
 84. lab. h. *docchimus,* alterum ex oculorum sede per peculiare foramen deductum, in malarum regio
 84. lab. h. *ne* decumbere audies. his duobus, in alio latere toridem, ab eisdem sedibus sui lateris pro
 84. lab. h. *cedentes* reperiunt. Verùm quum eiusmodi nerui musculis indigeant, & omnes labrorum
 84. lab. h. *motus,* illis laus & tenuibus tantum peragi nequeant, ipsiq; alios exigant auxiliares, merito
 84. lab. h. *Natura* alios quatuor musculos mouendis labris contriuit. Quorum principia, euidencia

Secundus al
 terius lateris,
 seu omnium 3
 7 4.

Malarum
 cutem musculi
 distendit.

quidem & manifestata sunt, antequam laborum extremis permiscerentur, concreta uerò illis, omnifariam redduntur obscura, & inseparabilia à reliqua laborum substantia. Vniuersa enim laborum cute, & oris amplitudinem fuccingente tunica, toti musculosa: naturæ commixtis, ac musculis, ut quispiam dixerit, ibidem corruptis, unâ cum¹ fungosa, quam postea explicabimus, substantia, hominis labra procreantur. Quatuor itaq; sunt musculi, quoniam labris quatuor principia motuum esse oportebat, utrinque uidelicet duo, quorum moles, or ganis illorum beneficio mouendis congruit. Primorum enim duorum, qui superiori labro communes sunt, utrinque unus habetur, qui à maxillæ superioris ossè, ubi mala consistit, car nofo principio enatus, deorsum obliquè in priora fertur, quousq; in sui labri latus esse inferat. inferiorum quoque utrinq; unus obleruatur, superiori musculo latio, sed breuior. Exoritur nanque carneus & hic quoque, ab inferioris maxillæ humiliori parte ad menti quasi latera, hinc sursum obliquè in priora protensus, latusq; permanens, in mediam sui labri sedem im plantatur. Sunt itaque omnes quatuor lati, ac quodammodo, quod ad fibras attinet, dupli ci donati initio, ipsorumq; fibræ circa insertionem, x literæ modo sese intersecant pertinaci ter, uti ad nouissimos, laborum cuti immixtae. Quatuor his musculis duodecim motus ut mi nimim obimus, quatuor quidem obliquos, in utroque labro duos, & alios octo rectos, in utroque labro quatuor. Duo quidem ad amissum recti sunt, quando labra plurimum à se iniuicem distant, hoc quidem à duobus musculis sursum agentibus ad nares tenso, altero au tem deorsum ad mentum ducto, dum duo inferiores musculi laborant. dein quando ad se se labra retrahuntur, & iniuicem coeunt, uno ex superiore loco deorsum, altero ex humi liore sursum protenso. Cæterum ab internis horum musculorum fibris, labra introrsum conuertuntur & subimplicantur, ab exterioribus uerò foras euelluntur, ut ita & duo alij in singulis labris recti cõsurgant motus, qui paulo minus toto ad obliquos quasi referendi sunt. Quatuor uerò obliqui motus, unico dumtaxat laborante musculo, reliquo interim laxato, ce lebrantur. Si enim dexter superioris labri musculus remisso sinistro contrahitur, dextra la bri pars obliquo motu, sinistra dependente, attollitur. atque hac ratione reliqui tres obliqui motus laborum peraguntur. Ut uerò ualidius adhuc superius labrum moueretur, atque secu dum totam ipsius substantiam musculis participaret, illi alia portio² musculi elargitur, qui narium³ alas extrorsum sursumq; agit. A malis enim iuxta proprium superioris labri⁴ muscu lum, carneus quidam, sed tenuis membraneusq; enascitur musculus, qui in ipso modicè uer sus priora defensus, in duas portiones partitur, unam nasi alæ radici, alteram superioris labri parti, quam Latini Mustacem, Græci uerò *caluim* uocant, inferens. Portio nasi alæ expor tecta eam extrorsum sursumq; mouet, quæ labro propria est, id quoq; sursum uellit, & tantum huius portionis cum alæ portione est connexus, ut superior labrum, immota ala, sursum uehe menter mouere nequeas. Verum præter hunc alæ musculus⁵, alius in interna narium ampli tudine habetur, ad suæ cavitatis externum latus, sub tunica narium amplitudine obducta, reconditus. Est autem hic tenuis & membraneus, interiori alæ regioni insertus, illumq; in trò trahens. Musculus hic neruulum habet ab⁶ illo, quem per⁷ foramen in magno oculi angulo incisum, ad narium amplitudinem, à tertio cerebri neruorum coniugio diffundi com memorabimus. Atq; huiusmodi alarum musculos efformari decebat, cum in repentinis aëris inspirationibus & expirationibus, earum motibus opportunè praeficerentur. Sunt itaque hoc Capite nobis enumerati duodecim musculi, si omaes utriusque lateris iunxerimus, duo quidem lati ex carnea constantes membrana, duo admodum uarij ex una maxilla in aliam pronati, & quatuor labris proprij, & totidem alarum nasi. Nisi fortassis illum, qui labrum superius & alam simul adit, subdividere constitueris, atque ex utriusque lateris musculo duos, propter dissectionem in progressu, & in diuersas partes insertionem, fingere, atque ita quatuordecim musculos statuere uisum sit. Sic etiam nihil obstat, & duos qui carnea mem brana efformantur, unum dicere, quum hi ad eò in anteriori colli parte continentur, ut⁸ di uisionem nullam notatu dignam ostendant. Rursus si fibris motibusq; cum in hoc, tum in proprijs laborum musculis animum accommodare uelis, ob idq; in plures musculos hos di uidas, maior sanè tibi, quam nobis hæc tenus, horum mu sculorum numerus excrecet.

M V.

*Labrorum
constitutio,
dein quatuor
musculi labris
proprijs, seu in
altero latere
tertius, et pos
sita quatuor,
uel omnium 5,
6, 7, 8.*

*Alarum nasi
musculus, hic
autem in alter
o latere 5. aut
omnium 9 &
10.*

*In altero late
re 6. aut omni
um 11 & 12.*

*Musculorū
epilogus.*

3 14. G.

4 14. G. H.

5 4. H. K.

6 14. F.
7 4. H. L.
8 14. G.

9 ad regio
nem K. id.
4.

10 14. G. H.
11 4. F.
12 14. G. H.
13 4. C.

14 14. G. H.
15 K.

ORVM musculorum administrationem à^a latis ac ex carne constan-
 tibz membrana musculis opportunissimè aufpicaberis, & primùm
 acutiore nouacula in cute rectam sectionem, à lummo mento, mediàq;
 inferioris labri sede (ubi cutis in ruborem delinit) ad pectus usque, secun-
 dùm colli longitudinem duces ita quidem ad amussim, ut sola cutis ad
 subiectum usque musculum, carnem uè membranam diuidatur. Dein-
 de alia ducenda est sectio, ad utriusq; labri extremum, secundùm rubo-
 ris hinc sic, ut orbitali linea o uniuersum obducatur. His alia per nasi longitudinem ad-
 detur sectio, & si prius frontis musculorum compagem, & palpebrae musculos aggressus fu-
 eris, nulla præter has (nisi sub aure ad medium usque occipiti) in facie sectio est ducenda.
 Alias enim ex summo narium, sub inferiori palpebra & aure, uersus occipitum transferam
 molli debere sectionem. Cæterùm à sine sectionibus ac pectoris usque o ductæ, transversa
 una sub clauiculis, & summo humero, & scapularum spina ad dorsum usque perficietur. li-
 cebit & his transversam ex faucibus, seu ex gutturis regione, usque ad spinam adijcere. His
 tentatis sectionibus, hamulo cutis leuabitur, ac in altero latere acutiore nouacula, cutis à sub-
 iecto membrano musculo, omni industria liberabitur. Quod nullibi feceris molestius, quàm
 ubi laqueus ceruicem compresserit, hinc enim laquei occasione, cutis membrano musculo
 pertinacissimè coninata reperitur, & etiã cutis inftar cornu adeò inibi mox in indurescit, ut uix
 nouaculam admittat. Quamquam musculorum sectioni corpus opportunius adhibebitur,
 ex quo uenæ prius sectæ, uniuersum sanguinem in aquam calentem effuderint. quandoqui-
 dem tunc non toties uenæ sanguine inanite, dum musculos diuidis, uenient colligandæ, atque
 adeò frequenter spongis abstergendæ. Ex altero latere cadaueris latere, unà cum cute (quod
 factu facillimum est) musculus latum tenuemq; auferes, atque utrinque musculi naturam, &
 fibras neruosq;, ac munia (si hinc inde suas, quas prius enarrauimus, partes atraxeris) intue-
 bere. Fibrarum autem huius musculi seriem, nequaquam o sitabundus in tota humiliori in-
 ferioris maxillæ sede præteribis, quin prius eas strumarû, uel ut uulgò dicimus, scrophularum
 gratia diligenter examinaueris, quo in eo abscellus genere, quum uisus expectet, scelicus ac ma-
 gis in profundi tumentes glandulas exfeces. Administratio enim sectionis in hoc affectu extra
 fibrarum ductum tentata, admodum obscenè hinc inde colli cutem aut tendit, aut corrugat.
 Vbi hæcigitur sedulo obseruaeris, eius lateris musculum, quem subditis corporibus adempta
 cute allixum reliquisti, omni ex parte adimes, atque administrationem ad proprios la-
 brorum musculos cõuertes, qui in conspectum ueniunt, quamprimum adipem, qui his præci-
 piè in buccarû regione incumbit, permisceturq; unà cum lato, qui ex carne cõstituitur mem-
 brana, musculo ademeris. Liberabis itaque ab inferiori maxilla primùm^b duorum, qui in-
 feriori labro elargiuntur capita, sensim ea ad insertionem usque, ut fibras examines, deducens.
 Atque hæc labra fungos cuiusdam^c substantiæ interuentu, maxillæ ossi coninata reperies,
 quæ labris opitulatur, quoties distrahantur, tenuesq; fiunt, & quoties contracta in crassam
 tur, ac corrugantur. Quippe eiusmodi substantia omnino & inanitur, & repletur promptè
 inanita quidem submittitur, repleta uerò attollitur. Præter hanc substantiam occurrent &
 nerui duo, maioris tertij paris neruorum cerebri radices ramuli, ex maxilla inferiori in eos,
 quos iam dissecas, musculos diffusi. Cæterùm posteaquam inferiores liberati fuerint, à ma-
 joribus^d duos quoque superiores dissecabis, atque illis ad superius usque labrum deductis, qua-
 tuor musculorum functiones, capita huc illic trahens spectabis. Postremò^e musculo alæ na-
 si, & superiori labro communi à malis derafo, ac ad alam usque & labrum deducto, eius
 quoque usum contemplantur. Hic uolens prætermitto^f neruum minoris gracilioris uè ter-
 tij paris neruorum cerebri radices propaginem, ex superiori maxilla exidentem, ac nuper di-
 ctis musculis communicatum. Si quidem neruorum omnium seriem, quàm dabitur, accu-
 ratissimè in Quarto libro prosequar. Atque eadem ratione nullam neque uenarum neque ar-
 teriarum mentionem facio, etiam si lato musculo^g externa iugularis suffulciatur, quoniam
 Tertius liber Venis arterijsq; dedicabitur. Integrum itaque est, ut consideres membranosa li-
 gamina, narium alas alijs nasi cartilaginibus colligatis, & deinde mutuum earum cartilagi-
 num connexum. Nam de narium^h tunica in Neruorum distributione similiter pertractabi-
 tur. In presentia autem suffecerit adhuc sermoni adiecisse, tunicam illam, quæ narium ampli-
 tudinem

Primi ac se-
 cundi duodecim
 procedentis
 Capitis muscu-
 lorum ad minu-
 stratio.

Corpus mu-
 sculorum secti
 omni oportu-
 num.

Administra-
 tio 1, 6, 7, 8.

Labrorum sua
 gosa substantia

Administra-
 tio 9 & 10.

1110. P.
 1111. P.
 1112. P.
 1113. P.
 1114. P.
 1115. P.
 1116. P.
 1117. P.
 1118. P.
 1119. P.
 1120. P.
 1121. P.
 1122. P.
 1123. P.
 1124. P.
 1125. P.
 1126. P.
 1127. P.
 1128. P.
 1129. P.
 1130. P.
 1131. P.
 1132. P.
 1133. P.
 1134. P.
 1135. P.
 1136. P.
 1137. P.
 1138. P.
 1139. P.
 1140. P.
 1141. P.
 1142. P.
 1143. P.
 1144. P.
 1145. P.
 1146. P.
 1147. P.
 1148. P.
 1149. P.
 1150. P.

Administ
ratio C. VI.
Administ
ratio C. 4.

tudinem ambit, aliquouſque cultello à ſubditis partibus abradendum eſſe, ut commodè te-
nuem membranèum³ muſculū, intrò alam mouentem intuearis. His omnibus reſectis, ſecun-
dus alterius lateris præcedente Capite enarratus mihi¹ muſculus, externa ipſius ſuperficie lon-
gè ſpèctatiſſimus eſt, ut tamen ipſius naturam quoque examuſſim obleres, undecumque un-
guibus, hamuliſq; eſt diuellendus, ac poſtmodum à maxillis, & dentium gingiuſ deaſus, à
tunica oris cautitate obtinente venit liberandus. Et quo huius muſculi rarior magisq; admi-
randa eſt cōſtructio, fibrarumq; mirabilis implexus, eo ſtudioſius illum in multas particulas
non medio cri delectatione diſcerpes, atque ad buccarum motum, non autem maxillæ inferio-
ris, illum auxiliari ſpeculaberis.

DE MUSCULIS INFERIOREM MA-
xillam mouentibus. Caput XV.

Inferiorē ma-
xillam ſuperio-
ri quieſcente
moueri.

INFERIOR² maxilla homini, quieſcente interim immotaq; ſuperiori,
motu agitur uoluntario, quemadmodum & animalibus ad unum om-
nibus, ſi fluuiatitem crocodilum exceperis, cui unico ſuperior maxilla mo-
bilis uſitur, inferiori interim cum temporum oſſibus adè unita, ut ne tan-
tillum quidem moueri queat, ipſaq; duos ſinus nancſcitur, quibus ſu-
perior ſingulis utrinque tuberculis latis, nec³ noſtris admodum diſſi-
milibus inarticulatur, magna ex parte lacertarum teſtudinumq; inferiori

Maxillæ in-
ferioris motus

Maxillæ mu-
ſculorum no-
mina.

Libro II.

Maſſeter ſeu
alterum lac-
ris primus.

maxillæ eleganter reſpondens, quemadmodum etiam totus crocodilus imagine (non autem
magnitudine, & geniculatis caudæ tuberibus) lacertæ ſimilis uſitur. Cæterum inferior homi-
nis maxilla tribus ducitur motibus, ac unus quidem in mandendo perſicitur, quo ad latera,
& proſum & retroſum maxilla agitur, ac circumfertur, alius in ore claudendo, tertius ue-
rò in ore aperiendo fit. Motus hi omnes proprijs obeuntur muſculis, ex quibus⁴ qui uarijs
motibus maxillam præcipuè circumagunt, & proſum retroſumq; mouent, à mandendo
maxorū⁵ Græcis appellatur, quo etiam nomine Græcorum plerique temporum⁶ muſcu-
los nominarunt, quòd illi ad manducandum quoque ſint utiliſſimi, ac maxillam mordenti-
bus, molientibusq; quippiam adducant. Deinde ita temporalis quoque nominatur, quòd in-
uicem temporalis & maſſeter adè conſanſcantur, ut Galeno etiam in Libris de Uſu partium,
ac ſi temporalis & maſſeter unus eſſent, impoſuerint, quum temporalis partem, maſſeterem
arbitratus, temporalem muſculum, ex ſui medio tendinè, contra aliorum muſculorum rationem,
educere protulit, & poſt modum (ne ab aliorum Anatomicorum in muſculis nume-
ro aberrare uideretur) maſſeterem etiam quendam enumerauerit ſecus multò, atque in Quarto
de Adminiſtrandis ſectiõibus, ubi maſſeterem cognoſcens, nihil de illa tendinis mirifica,
falſaq; & ficta productione commiſcitur. In eo itaq; Libro Galenum ſecuti, atque cum ipſo
uocis fugientes æquiuocum,⁷ muſculos qui poſiſſimum claudunt temporales toto ſermonis
progreſſu, illos autem, qui maxillam præcipuè antroſum retroſumq; agunt, maſſeteres ſeu
mandibularios uel manſorios appellemus.⁸ Qui autem in ore occultari dicentur, & ſi eiſdem
ſerè præſint inuinijs, in ore deliteſcentes nominemus, quemadmodum &⁹ qui ductus maxil-
læ ad inferiora autores cenſentur, os aperientes, ita nanque fictis quodammodo nominibus,
rerum ſcelicet parabitur memoria. ¹⁰ Maſſeter itaque ille eſt muſculus, quem ad poſteriorè
maxillæ inferioris ſedem, ſub¹¹ oſſe iugali poſſimus manu amplecti. Dum enim pollicem in-
ter auris radicem, & inferiorè maxillæ inferis, mediũ uerò digitum genæ admoſus, illumq;
in oris amplitudinè protrudere tentas, totam maſſeteris externam ſuperficiem continens, quam
rurſus tactu dignoſceſ, ſi adductas prius maxillas, adhuc ualidiùs comprimere adnuſus fue-
ris, quia tunc maſſeter in ſe magis collectus, pollicem & indicem feriet, ſeſe dilatat ac contra-
hens. Præterea & hunc quoque muſculum in equis uidēs ſpèctatiſſimum, ſis enim cum¹² illo,
quem in ore latitare docebinus, illi ſunt muſculi, quos crebrò in equis amplecti conſueuimus,
obleraturū, num carneus aut nerueus equus nobis proponatur. Atque id eo dico diligentiùs,
quo minus aliquid mecum aberrare uelim, aliquot enim Galeni in Libris de Uſu partium lo-
cis deceptus,¹³ maſſeterem, quem modò deſcribam, aliquando temporalis¹⁴ muſculi mediã
partem eſſe arbitratus ſum, ac latum in genis¹⁵ muſculum, quem ab una maxilla in aliam duci
prius retuli, maſſeterem eſſe exiſtimauī. Attamen eo uſque nunquam à ueritate reclinaui, quin
tunc duos temporales muſculos, ſemper in altero latere ſtudioſis commonſtrarem, unum ſu-
periorè, qui uerè eſt temporalis, alterum inferiorè, qui maſſeter eſt, appellans. Maſſeter
enim neruo,¹⁶ & amplo ualidiſſimoq; principio ab ea malarum ſede exoritur, qua in ſima pars
ſuturae

futurae illius consistit, quae maxillae superioris^o os, totum minorem oculi sedis angulum occu-
 pans, mediamque ossis iugalis sedem efformans, maximo eiusdem maxillae^o ossi cōiungit, quod
 dentium praesepeola continere, ac narium amplitudinem magna ex parte constituit, superior
 Liber declarauit. Deinde à malis hoc masseteris principium in posteriora ducitur, è tota
 inferiori interiorique ossis iugalis fede ad aurem usque pronatum. Ex tota enim longitudine ossis
 iugalis, quae à malis ad aurem usque pertinet, masseteris musculi principium enascitur,
 quod impensè nerueum in malis esse dicebam, quemadmodum etiam illic, ubi ab exterioris iu-
 galis ossis superficiei inferiori parte prodit, nerueum liuidumque conspicitur. ubi autem ab in-
 teriori iugalis ossis fede originem ducit, carneum est, quemadmodum etiam totus musculus,
 non multo post initium, carneum crassumque se ipsè tantum ostendit. Masseter hoc enatus princi-
 pio deorsum tendit, totamque inferioris maxillae^o amplitudinem, in externa posteriorique ipsius
 fede conspicuam amplectitur, illi ualidissimè partim carneus, partim nerueus latissima in-
 sertione implantatus. Ex tota autem insertionis amplitudine nulla insignior, nullaque ualidior est
 ea, quam in maxillae inferioris asperitatem molitur, in infima ipsius fede ueluti processus ali-
 quod extuberantem. in hac etiam^o fede masseter est angustissimus, & ueluti trianguli alicuius
 obtusioris angulum exprimit. Totus enim masseter quodammodo triangularis est, una
 enim ipsius linea, secundum totam principij amplitudinem, seu iugale os porrigitur. secunda
 à malis, seu anteriori principij parte, ad infimam maxillae inferioris sedem retroorsum ducitur,
 illam quam nuper diximus, asperitatem contingens. Tertia autem linea ab aure, seu posteriori
 principij fede, in anteriora deorsum fertur, ad demissiores secundae lineae sedem, angulum
 cum illa linea ad eò obtusum constituens, ut ferè hic aliud latus masseteri possit ascribi, atque
 illum quadranguli formam referre, quis non ineptè astrueret. Vtique uerò sit, obtusus
 hic angulus, seu si ita uelis, quartum masseteris latus, multò strictius est amplo illius princi-
 pio, unde etiam illico fibrarum ipsius ductum uariare necesse est. Fibræ namque ab anteriori
 principij parte originem ducentes, deorsum in posteriora feruntur, quae autem à postero-
 ri principij fede prodeunt, oblique deorsum in anteriora repunt, omnes ex amplo principio
 ad obtusum, quem recensui, angulum protensa, maxillaeque inferioris amplitudini, circa ten-
 dinis productionem insertæ. Galenus in Quarto de Administrandis sectionibus attestatur,
 nonnullos dissectionum Professores amplo huic principio (quod ipse Geminum appellat)
 & diuerso fibrarum ductui attendentes, binos ab utroque latere masseteres collocasse, ut unum
 anterior principij pars constitueret, alterum uerò posterior. Rursus non desuere, qui trian-
 gulari formae presentis musculi circumscriptionem expendentes, tres in uno latere masseteres enu-
 merarunt, unumquemque angulum singulos masseteres esse arbitrati, tale enim quid Galenus
 nobis innuere uidetur. Quanquam arbitrer illos, qui tres masseteres utrinque collocarunt,
 non tribus illis angulis animam adhibuisse, uerum hunc, quem describo, masseterem unum
 appellarunt, & secundum temporalem, tertium uerò, quem in ore delitescere dico, posse
 riant. Deinde qui duos recensuerunt, non mihi, ut Galenus asserit, principijs mentem adhi-
 buisse uidentur, sed masseterem hunc nostrum unum posuere, alterum uerò temporalem cum
 illo, qui in ore delitescit. quod uel ex Hippocratis oratione, ubi eos musculos Masseteres
 nominat, colligere promptissimum est. Præterea nisi in ore delitescens musculi munus mas-
 teri accommodauerimus, neutiquam opportunè manducantium maxillae inferioris in late-
 ri motus nobis explicabuntur. Quare etiam satius erit, masseteris musculi functionem in primum
 persequi, quum temporalem, & in ore delitescentem plenè descriperem. Temporalis
 musculus principium^o à uerticis, & temporis, & frontis ossibus, & ossè cuneum imitante,
 & eo ossè, quod minore sedis oculi angulum amplectitur, ac maxillae superioris ossium primū
 primū habetur. In star semicirculi enim primū, & præcipuè à uerticis ac frontis ossè mul-
 to elatius enascitur, quàm commissura squamæformis consistit, temporis os, uerticis ossi com-
 mitens. hinc sensim crassescens, & carnosior redditus arcuatusque, in cauitatem ibi in capitis
 ossibus exculpant descendit, à temporis ossè, & cuneum imitante, & frontis, & illo quod mi-
 norem oculi sedis angulum constituit, enatus. Quum uerò ad iugale os usque pertingit, admodum
 crassus, sed angustus interim euasit, superiori quoque iugalis ossis sedi adnascitur, mas-
 teri ad eò continuus, ut uix immeritò temporale & masseterem, unum esse musculū quis cōten-
 deret. Cæterum uniuersum temporalis musculi corpus, ad iugale usque os carneū est, exteriori
 fede, propter propriae membranae crassitiem, perquam liuidū, idque potissimum ad exortus sui
 initium, & ipsius ad os iugale connexus. Interna autem fede, quae ossibus ampla illa lataque
 explanatione enascitur, carneus est, & acutum maxillae inferioris^o processum cōiungens in bre-

Temporalis seu alterius lateris secundus.

uem, sed insigniter ualidum, neruūq; finit tendinem, sua amplitudine acutum illum maxillae processum amplectentem, illiq; processui ualidissimè insertum. Ad tendinem hunc omnes temporales musculi fibræ, ex femicirculo uelut ad circuli centrum procurrunt, tendinēq; hunc efformant illorum musculorum ritu, quos gibbum, & cauum (scapulae implere dedebimus, & qui ex ilium osse pronati, femoris motibus famulantur, & is cuius beneficio brachium atollitur, adeo profectò, ut fati mirari nequeam, quidnam Peculiare illud sit, tantopere in temporali musculo à Galeno decantatum. Neque satis assequor, quomobrem is Naturam tot laudibus effuset, quòd ab aliorum musculorum forma hìc declinauerit, tendinem educens non ex musculi extremo, ut aliàs semper, sed ex musculi medio. Ego ex tot Galeni in Naturam laudibus aliud nihil colligo, quàm illum arbitratum fuisse, musculum temporalem à nobis descriptum, unà cum masseter eunum esse, atque tendinem, quem temporalis acuto maxillae processui inserit, à temporali & masseteri produci. Quod si heret, ex media musculi sede tendis enasceretur, temporales scilicet musculi fibris deorsum ad tendinis generationem deductis, masseteris uerò musculi fibris sursum proreptantibus, & tendinem illum constituentibus. At quid atinet illis Galeni laudibus prolixius immorari, quas ad Naturæ deducis potius, quàm honorem, (si quis examuslum sua pendat) contexitur: præcipuè quum Natura non solum ab aliorum musculorum tendinis productione hìc non aberrauerit, & si aberrasset, necessariò colligeretur, eundem musculū maxillam, & sursum & deorsum ducere. pars enim musculi sub tendine posita, necessariò deorsum traheret, quemadmodum superior sursum alliceret. Rerum igitur Opifici hymnos canamus, qui musculum ex tantillo spacio, tanto muneri præfectum produxit, ex quo insignem illum procreauit tendinem, acutum inferioris maxillae processum amplectentem. Quo autem temporalis musculus robore polleat, & quo nam pacto pro ipsius mole ualidissimum omnium musculorum munus illi conceditum sit, condiscimus, quoties aliquid ut mordemus, & aliquid impetu dentibus confringere adnitimur, aut ingens aliquod onus histriones quosdam leuare conspiciamus. Vt enim uarios hominum in mordendo conatus taceam, nuper Patauū histrionem uidimus, qui ferreum uiginti quinque librarum palum dentibus à terra subleuatum, & aliquandiu in ore erectum, retrorsum à tergo punctum parieti iniecit, quem triginta nouem pedum interuallo ab histrione destitit mentius ipse fuit. Quamquam Turcum nuper Venetijs longè maius robur in mordendo ostendisse audio, qui trahem à quinque uiris illi allatam perinde, ac baculum aliquem, uarijs modis omnium admiratione contractauit. Vtunque tamen temporalis musculus sit ualidus, multisq; neruorum propaginibus donatus, ac suæ nobilitatis gratia ossuosis uallis interceptus, aptisq; sinibus indutus, nihilo minus tamen illi alterum quoque musculum, similiter robustum & neruosum, ac in ore delitescentem Natura associauit, eiusdem cum musculo temporali functionis auctorem. Atque huius principium perquam neruosum, ex tota cavitata sinu ue exoritur, qui in ossis cuneum referentis processibus, quos uespertilionum alarum imagini comparamus, insculptur. hunc siquidem sinum unà cum ossis processibus, musculi huius principium ambientibus (ut tutò principii id custo diretur) Natura fabricfecit, simul etiam processum hos longius educens, ut commode ab ipsis principium illud enasceretur. Cæterum ilico atque cavitatem illam ossis cuneum imitantis excedit, carneum, amplum & crassum, ac forma masseteri perquam simile efficitur, interior enim iste musculus posteriori ac interiori parti maxillæ, ubi hæc latissima est, implantatur, ualidam amplamq; insertionem molitus. Vt uerò commodius præfens musculus à maxilla susciperetur, neque is nimium oris amplitudinem occuparet, leuem, sed amplam cavitatem maxillæ insculptam esse diximus, quando ipsius constructio in Primo libro enarrabatur. Porro musculus hic, quum eodem cum temporali fungatur munere, ac simul is temporali commissus uniusq; aliqua ex parte sit, nonnullis Anatomicorum in ore delitescens, temporalis pars habita est. alij uerò, etiam si inuicem committantur, quum tamen diuersis prodeant principijs, & in uarijs eiusdem ossis sedes implantentur, duos ipsos statuunt. Nos autem ita illos distinguimus, ut utrinque unum temporalem, & unum masseterem, & unum in ore delitescentem enumeremus. Atque his tribus primario usq; hoc munus committitur, ut sursum maxillam inferiorem trahant, illamq; superiori iungant. Verum masseteri id priuatum committitur, ut masseterum anterioribus principij partibus contractis, inferior maxilla prorsum ducatur, mentumq; in anteriora promineat. Posterioribus uerò ratione scdibus tensis, retrorsum ac uelut ad aures maxilla retrahatur adeo, ut duo hæc ratione motus masseterum beneficio peragantur, quibus manducantes indigemus. Atque huic etiam motui suppetias fert temporalis musculus, prout has illas ue sui principij fibras ten-

Li. vi. de Vsu partium.

Musculus in ore delitescens, seu alterius leuis uertis.

Masseteris, temporalis, et in ore delitescens musculus.

dit, aut remittit. deinde masseterum, & in ore delitescens musculorum opera, in latus maxilla ducitur. Dextro enim masseteri duntaxat, & sinistro in ore delitescens musculo contractis, maxilla in dextrum latus agitur. At sinistri lateris masseteri, & dextri lateris in ore delitescens musculo, una contractionem molientibus, inferior maxilla in sinistrum latus fertur. Atque his functionibus in ipsa sectione nihil aequè promptum cognitum, iam admonitis reperies. Enarrationi adhuc superfluit alij duo, utrinque singuli, & graciles & oblongi, originem ducentes ex prominētib; osium temporum processibus, qui scriptorij styli imaginem referunt. Atque hinc membrano latiusculosq; capite exorti, statim carnosius teretesq; fiunt, ac versus priora maxilla, ubi summum mentum habetur, procurrentes, interiori eius parti adnascuntur, & dexter musculus sinistro hinc ad insertionem unitur, in ea sanè inferioris maxillae sede, ubi uel horum musculorum gratia, maxilla exasperatur, & processulos inaequaliter extuberantes gerit. Praesentes musculi, dum in se colliguntur, os aperient, quemadmodum habitus commemorati illud claudunt. Caeterum utriusque os aperientis musculo peculiare aliquid, & nulli uniuersi corporis musculo, praeterquam uni, quem contra Galeni placitum osli uel referenti ascribam, commune obtinet. His enim in medio itinere, quod ab exortu usque ad insertionem emetiuntur, pars carnosae aboletur, & exanguis & nervosa efficitur, ceu tendo, uel ligamentum quodpiam carniformibus fibris neuitquam enutritum, ita sanè, ac si quis ex duobus musculorum uentribus, in quorum medio tendinis species cerneretur, utrunque musculum conflare diceret, uerum hinc non perperam, neque ociose à confuso musculorum artificio Natura dechnauit, atque ideo encomio tibi celebranda uenit. Propria namque exortus eorum musculorum regio, non erat post aures ad capitis basim, undenunc à stylos imitantibus processibus explantantur, sed ad anteriores colli partes. sic enim maximè secundum reuoluntatem proprii principij, uterque maxillam deorsum traheret. At si ibidem ab ipsis ceruicis uertebrib; producerentur, angustiam non paruam tum ipsi etiam primi maximè tulissent, tum omnibus alijs partibus inibi repositis praebuissent. in nulla enim propemodum totius corporis regione adeò exigua, tantum organorum aceruum (quorum interim nullum transponi expedit) reperias, atque hinc in faucibus. Neque enim stomachum, neque laryngem, multo autem minus circumadiacentes eis musculos, neque uenas, neque arterias, neque neruos, neque glandes cum uasorum diuisionibus praefectas, tum ad humectandam laryngem homini opitulantes, neque aliud quiduis hinc in inferioris maxillae amplitudine, citra noxam, uel sola imaginatione, sua sede mutare posses. Iure itaque musculi inferiorem maxillam deorsum tracturi, nequaquam à ceruicis uertebrib; explantantur, sed à longis illis processibus stylos & gallorum calcaria experimentibus. Et ubi regio potissimum frequentibus organis erat oppleta, hi musculi merito excarnes facti, ibidem in ipsorum medio, non absimilem tendini partem commonstrant. si enim iuxta has in faucibus angustias crassiores essent, praeter loci angustiam iter ipsis pracluderetur. Si uerò omni ex parte adeò, ut hinc, fuissent graciles, ad nimiam pertuesissent imbecillitatem, quum nullus musculus absque fibris carne amplexus constare possit, quam si haberent, & illius tendinis crassiciem superarent, quid his tanto intervallo, & per tot praecipitia ductis cogitari possit infirmius? Quocirca quoniam eos in his angustijs oportuit fieri, ad patiendum pertinaces & graciles, Natura iure totam eorum, quae inibi esset carnem, ademit, solos & nudos producens tendines. quando uerò primum extra angustiam constituuntur, tunc iam sensim carnem rursus assumunt, musculorumq; uentrem, ut antea circa exortum sibi uendicant.

MUSCULORVM INFERIOREM MAXILLAM MOVENTIUM ADMINISTRATIO. Caput XVI.

ORVM qui maxillam inferiorem mouent, musculorum administratiōnem debite absoluiturus, illam à temporali oportune aggredieris. Capite itaque in latus reclinato, grandiori, quem administrandis sectionibus parasti, cultro, & admoto etiam malleo, iugale ad aures & malas excindes, & id acutiore cultello undequaue à musculo temporali, cui ualli ritu hoc proponitur, & masseteri, cui principium exporrigit, liberabis, exactè tum temporalis musculi ad illud os connexum, & masseteris exortum considerans. Ablato iugali osse temporalis musculi principium, quod secundum capitis longitudinem femicirculi instar exoriri dicebatur, undecumque nouacula, aut cultello proximè ab osse abrades, quousque totum musculum à caluariae, & maxillae superioris ossibus

Musculus maxillares, et summi, et aliteris lateris 4. aut 6. et in 7. et 8.

Temporales administratio.

bus ademeris. Iam temporali musculo deorsum & extrorsum reflexo, intuebere neruossiffimum ipsius tendinem, acutum maxillae inferioris processum, quasi in se occultatum, amplexantem. deinceps qui is musculus in ore delitescens, & malleteri committitur, spectabis. postremò, si aperto ore, musculi temporalis initia sursum trahere non detrectaueris, ipsius minus promptè etiam condices. Nunc integrum est, malleterem à iugali osse & malis liberatum, ab humiliori maxilla similiter cultello deradere, atque illius insertionem non oscitanter pendere, animum adhibens, à malletere nullam portionem conferri ad musculi temporalis tendinem, maxillae processui insertum. Integrum quoque erit, malleteris officium indagare, posteaquam sectionis serie, maxillam inferiorem carne denudaueris. Omnibus enim membris, quorum motum in mortuis animalibus examinare instituimus, commune est, ut uniuersam carnem ab illis ossibus, quorum motus indagatur, auferamus, ac illi duntaxat musculi, quorum beneficio ipsa mouentur, intacti mancant. Proinde maxilla inferiori his, quae illi inferius adnascuntur, corporibus liberata, si malleteris musculi principia huc atque illic traxeris, facillimè his maxillam in latera, ac prorsum retrorsumq; agi, & demum ad superiora etiam allici spectabis. Musculum in ore delitescentem ad amulsum, nisi inferiori maxilla in menti regione per medium dissecta, administrare poteris, ac proinde grandiori cultro operi adhibito, ipsam à summo mento auspicatus, per medios dentes in ciliarios diuides. diuisam utriusque manibus apprehendes, ut utraque ipsius partem in latera reflectens, ac illam ueluti ex superioris maxillae sinu luxans. Mox oris tunicam circa maxillae extrema, cutis insat separabis, quosque musculus in ore reconditus sese ex omni parte offerat. quem si uisum fuerit, aut ossibus commissum relinques, aut ab ipsis derasum abijcies, ipsius quoque functionem non oscitanter expendens. Verùm sectioni non obfueris, si musculi eius administrationi tantisper superfederis, donec linguae & ossis u imitantis musculos unà cum illo aggredieris, ne modò hunc uidere studens, illos imprudenter laceres. Musculum qui os aperit, ad maxillae inferioris longitudinem protensum reperies, atque, ut diximus, maxillae in interna summi menti sede insertum. Hic nullam peculiarem administrationem exigit, si prius malleterem, & glandulas cum uenis & arterijs, quae auribus subijciuntur, resecueris. Huius initium, si uersus styllum imitantem processum protraheretur, maxillam deorsum uelere uidebitur, atque id nonnihil oblique in unum latus, si unius tantum musculi initium traxeris. Vtroque autem attracto, reclus, neque in alteram partem inclinans, perficitur maxilla ad inferiora ductus. At horum musculorum perinde, ac in ore delitescentium sectio, tunc demum opportunius perficitur, quum linguae, & ossis hyoidis, & laryngis musculi unà aggrediantur. Ligamenta maxillam inferiorem superiori alligantia, ligamentis alios articulos membranae insat ambientibus respondent, nihil sibi quicquam peculiare uendicantia. Tamen si ligamento orbiculatim dissecto, articulum dissolueris, in huius articuli peculiarem incides cartilaginem, quae neutro ossi connata, sed solum in illorum medio posita, ligamento articulum ambiente adnascitur, & uim ossium in magno, uehementiq; maxillae inferioris motu excipit, & moderatur. Lineamenta uerò musculorum, quae in Quarto de Sectionibus administrandi libro Galenus post aures obseruari docuit, neuriquam haecenus in hominibus reperis, quanquam in canibus aures mouentium musculorum naturam, formam, ortum, functionemq; optime affectus fuerim. dein hos musculos nonnihil, sed minus quam obscure, simiam ostendere obseruaui. Interdum etiam quibusdam raris fibris carnis, membrana, quam carnosam uocamus, supra aures augetur, & modicè auri proximam cutem, & ipsam quoque aurem motu agit arbitrario.

Malleter.

c. 414. a.

Musculi in ore delitescens.

d. 414. b.

Musculi maxillae deorsum trahentis.

f. 114. b.

Musculi eius obliqui motus.

g. sub. 414. b. uide.

LIGAMENTA maxillae articulo- rum.

Musculose in temporibus lineamenta.

DE MUSCULIS OSSIS u IMAGINEM referentis. Caput XVII.

Musculi huius ossi committuntur ante pro. 177.

S HYOIDES in faucibus superiori laryngis sedi praefocari, & radici linguae fundamenti uice, super quod moueri eam oporteat, & plurimum musculorum uelut anchoram esse, iam antea diximus. Ex musculis uerò qui ossi committuntur, alij quidem ipsi sunt proprii, & solius huius ossis gratia constructi, qui omnes ex alijs ossibus principium fumentes huius ossi u simili inseruntur. alij autem ex osse hoc procedentes, alijs organis famulantur. Qui igitur ossi ipsi peculiare proprijsq; sunt, hoc potissimum praestant, ne os non admodum stabili firmatum basi, hinc inde ad latera, uel sursum

a. tot. 1. s. f. ca. 177. b. s. 114. a.

aut

aut deorsum, uel prorsum aut retrorsum conuellantur. Sunt porro hi ad minimum numerum redacti septem, ad maximum autem octo, utrinque nimirum quatuor, ut uniuersi quatuor consistant paria.¹ Primus cæteris ualidior & crassior, bifidusq; ad genus est, scutiformi laryngis cartilagini, & asperæ arteriæ in collo exprorectus. Lato namq; & carneo principio ex eminentiori pectoris ossis sede, ad partem magis internam exoritur, recta que sursum tensus, ac parum semper ipsi origini latitudinem seruans, in anteriorem hyoidis ossis partem inferiur, carnosio innexo totam amplitudinem medij ossiculæ, cui hyoidis ossis latera firmantur, apprehendens. Huic musculo secundum ipsius longitudinem in medio linea incisa est, cuius occasione, ex duobus musculis ille constare non ineptè dicitur, ac duorum musculorum, seu unius paris uice enumeratur, qui hyoides os deorsum, si quando uiolentiùs à su perioribus musculis sursum uellitur, retrahunt, & scutiformi cartilagini, & asperæ arteriæ, propugnaculi loco haberi possunt. Tertius igitur & quartus, utrinq; unus his duobus opponuntur, & ampli, breues, ac omni ex parte carnei, à maxilla inferiori, sub summo mento interius enascuntur. Hinc procedentes, ac admodum modicè arctiores redditi, & deorsum potens, hyoidi ossi duobus primis contermini inseruntur, eandem prorsus insertionis latitudinem, in anteriori ossis sede cum illis exigites. Ac proinde hi os sursum opposito duobus inferioribus, seu primis motu, deinde & modicè in exteriora protrahunt, quemadmodum & humiliores quoq; in exteriora os perquam obscure promouent. Quintus uerò ac sextus, ab utroque la tero singuladmodum graciles, teretesq; sunt musculi, qui ab ossis temporis² processum radi cibus, quos styllum & gallicalearia referre diximus, explantati hyoidis ossi inseruntur, ad latus amplitudinis, quam primi quatuor musculi occupantur. Est autem hæc regio, ubi ossis latera cum medio ossiculo coeunt. Musculi hi toto ductu illis³ musculis exterioribus attenduntur, quos maxillam inferiorem deorsum trahere retuli, qui etiam ab eisdem styllum imitantibus processibus, sed paulo humiliùs, quam hi hyoidis ossis musculi exoriuntur. Porro hi duobus ossis o referentis musculis, ne id aut in dextrum, aut in sinistrum reuellatur, minus cõcredium est, & præterea illud quoque sursum nonnihil introrsumq; contrahunt. At⁴ septimus & octauus, præsentis ossis musculi, utrinque etiam singuli graciles longiq; uisuntur, nullus enim uniuersi corporis his simul & gracilior & longior occurrit. Deinde uterque enerationem quamdam sibi cum musculis, maxillam deorsum trahentibus priuatim uendicat, in medio nãque ipsius ductu carnes esse desinit, tendinis aliquousq; naturã ostendens, à qua denuo carnes euadit, ac ueluti duos musculi uentres nan ciscitur. Principium etenim carnes, ex elatiiori capulæ cõ sta, iuxta ipsius ceruicem, & processus anchoram imitantis⁵ radicem obrinet, & sub⁶ musculo scapulam ad occipitium trahenti occultatus, sursum oblique protenditur, sub⁷ musculo à pectoris ossis & clauicula, in mamillarem capitis processum inserto, qui hunc hyoidis ossis mus culum ad eò comprimit, ut carnosus sub illo esse desinat, tendinisq; speciem ostendat perinde, ac si digniori illi caput mouenti musculo cederet, aut ipse durior factus, in contractione impe runt mouentis musculi faciliùs exsolueret. Nam simul atque illum superauit, rursus carnes apparet, quousq; in eam hyoidis ossis regionem implanteretur, in⁸ quam sextum & septimum, in terionem moliri dictum est. Galenus Quarto de Administrandis sectionibus libro ipsos sca pularum proprios esse arbratur, horum ope illas sursum ad guttur agi assensens, quam uerò id ueritati consonum sit, obseruari proptarim, mihi enim hyoidis ossis, non scapularum proprii uidentur, nec quicquam his cum scapularum motu commune esse existimo. Quip peniores sunt, minusq; firmi (quam ipsi hyoidi committantur) basi stabiliuntur, quam qui scapulam (cui brachium, cubitus & extrema manus appendent) attollere obliquo motu possint. Deinde substantia formaq; cæteris hyoidis ossis musculis, nequaquam autem scapu larum motuum autoribus, respondent. Quod Veteres pulchrè norunt, ex quorum sententia Galenus in Libro undecimo de Partium usu, hos musculos hyoidi ossi ascribit, licet rursus sui oblitus, in Decimotertio de Partium usu eosdem inter scapulae motores commemoret, fa cile in illis, ut in alijs plerisque scapulae musculis aberrans. Quin etiam hyoides os his muscu lis omnino indiget, si demum id contrario motu agi debuit, quem quintus & sextus musculi persciant. Videntur sanè mihi postremo loco enumerati musculi, deorsum ac utrinque ad la tera hyoides os detrahare. & nisi his illa cõcredetur actio, hyoidis ossis situs prorsus fallax esset. Adde musculus his, ubi scapulae committuntur,⁹ ne uelut applantari, nequaquam au tem ubi hyoidi inseruntur. Erunt itaque mea quidem sententia octo musculi, solius hyoidis ossis occasione efformati, in hoc felicit, ne hinc inde ex sua sede id turbaretur, fundamentumq; plus satis infirmum linguæ, & ipsi quoque laryngi efficiatur. At musculi quos hyoi di ossi non proprios esse dixi, ex ipso originem mutantur, atque horum quatuor laryngis, & aliq

Popbriarum
primam per,
sua alterius la
teris.

Secundum
per.

Tertium per.

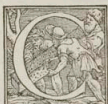
Quartum per.

Quintum per,
scapulae uo
rtae uen sub
ferre.

Musculi hy,
oss ossi non
proprij.

& alij linguae porriguntur. Primi duo laryngem aduentēs, lati & carnosi sunt, & ab inferiori hyoidis ossis sede enati, ac postea antice scutiformis cartilaginis pari, secundum ipsius longitudinem attenſi, tandem humiliori eius cartilaginis sedi secundum latitudinem inseruntur. Alij duo paulo minus teretes sunt & graciles, deinde toti carnosi, ex media ossis hyoidis interna sede enati, implantantur radici laryngis operculi, quod *larynx* Graecis dicitur. quod uerò horum sit minus, & quos ex his Galenus praetermisit, in musculorum laryngis enarratione docebatur. Linguae autem musculorū sermo, mox post subsequens Caput insuetur.

PROPRIORVM HYOIDIS OSSIS
musculorum administratio. Caput XVIII.

Secundi
paris
administratio.

Primi
paris.

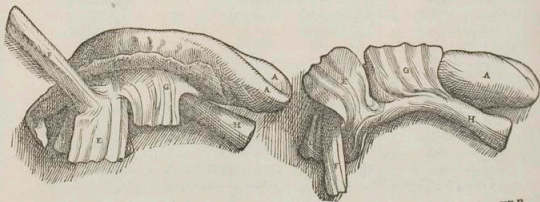
Tertij
paris.

Quartij
paris.

COMMUNE horum musculorū sectionem administraturus ceruici (ut in posteriora pendente capite, ea exporrigatur) truncū aut oblongum la-
pidem subiicies, & uenis, arterijs, glandulisq; in harū distributionibus lo-
catis utrunq; relectis, minoribus cultellis sectionē auspicaberē praecauēs,
ne angulosus lapis posteriorem ceruicis sedem occupātes musculos com-
primendo uiciet. Ac primū quidem ab inferiori maxilla, quae adhuc in-
tegra est (nisi illam musculi maxillam attollentis, & in ore delitescentis
occalione tregers) obliquos & latos musculos, qui tertij & quarti loco habebantur, de-
des eos usque ad regionem, qua hyoidi ossi implantantur, dissecans. Deinde primi & secundi
capite à pectoris ossis liberato, utrunque uersus os hyoides deducito, illos à musculis separans,
qui duobus his hyoidis ossis musculis substrati, à pectoris ossis in scutiformem laryngis cartila-
ginem pertinent. Quum enim horum ossis hyoidis musculorū originem aggredieris, studen-
dum est, ne initia musculorum à pectoris ossis & clauicula, ad mamillarem capitis processum
ascendētia uiciēs, aut etiam ex eadem sede natos, nuperq; dictos scutiformis cartilaginis muscu-
los unā auferas. Quintum & sextum summis digitis, aut exiguo cultello à contemnis parti-
bus, usque ad stylum referentes capitis processum deduces, illorumq; initia illinc liberabis. Se-
ptimum & octauū uix, nisi secundo scapulam mouentium musculo, & illo qui à pectoris ossis
& clauicula mamillarem processum petit, absectis, aggredi promptum est, nihil tamen prohi-
bet ipsos à uicinis partibus exiguo longosq; cultello buxco, aut solis digitis liberare, ipsorumq;
capite apprehenso, id à scapula cultello diuidere. Quanquam hos, donec musculos scapulam
mouentes aggredieris, interdum seruandos duco, ut quemadmodum non semel tentauī, tu
quoque experiaris, num musculi illi scapulam omnī prorsus carne liberā sursum agere possint,
contemplerisq; quā bellē primo quōque tensionis impetu rumpentur. Ceterū proprijs
octo hyoidis ossis musculis hac ratione ab ipsorū principijs pendētib; integrū erit cuiusq;
musculi munus indagare, quolibet musculo ad suum principium leuiter actio. Musculorum
hyoidi ossi non propriorum sectio, in eum locum referuabitur, qui earundem partium, quibus
illi inseruntur, Anatonem petractabit.

DE LINGVAE MUSCULIS.
Caput XIX.

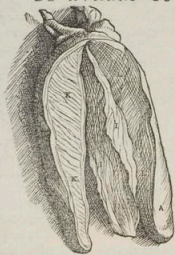
PRIMA DECIMINONI SECUNDA
CAPITIS FIGVRA.

TER.

TERTIA FIGVRA. CVVIS

SICVT ET DVARVM PRÆCEDENTIVM ac omnium characterum In-
dex modò subiicitur.

PRIMA figura linguam unà cum ipsius musculis, à reliquo liberatam corpore, ex dextro latere commo-
strat, musculorū dextri lateris naturam ac situm, quam
fieri licet, proximè exprimens.

Secunda figura eadem, quæ prima, oculis subiicit, ve-
rùm ut primi linguae musculi, ac item noni natura aliquo
pacto hic magis, quàm in prima conspiceretur, tertium
& septimum, linguae musculorū sursum refleximus, quin-
to interim deorsum ab ipsius insertione propendens.

Tertia figura novem linguae musculorū abfectos habet, ac lingua secundùm longitudinem diuisa
cernitur, linguae ligamento hic ab utrisq; linguae corporibus dirempto, & corporum superficie,
quæ ligamento continuatur, hic apparente. Atq; cum in modum hominis (ut semel dicam) lin-
guæ constructio est expressa, quo nobis hanc picturam assequi datum fuit.

A, A, 1, 2, 3 Linguae portio ante sectionem in biante ore conspicua, & tunica adhuc obiecta ip-
si, ac toti ori, & stomacho, item & asperæ arteriæ communi.

B, B, 1 Haec linea distat nuper tunica partem notat, secundùm inferioris maxillæ latera ab ore disse-
ctam. Linguae enim portio supra lineam consistens, illa adhuc obtegitur tunica, quæ autem sub
linea cernitur, hic (ut etiam nunquam) illa tunica non succingitur.

C, 1 Iam distat prius tunica portio, quam hic à palati intimo unà cum lingua præscidimus.

D, D, 1, 2 Primus linguae musculus.

E, 1, 2 Tertius linguae musculus.

F, 1, 2 Quintus linguae musculus.

G, 1, 2 Septimus linguae musculus.

H, 1, 2 Nonus linguae musculus.

I, 3 Linguae ligamentū, cui linguae corporis fibrae continuantur.

K, K, 3 Dextri linguae corporis fibrarū species.

L, L, 3 Sinistri linguae corporis fibrarū species.

LINGVAE moles ori exquisitè congruit, in omnè enim eius sedem com-
modè pertingit, quod sanè, si minor esset, ipsi negaretur. neque rursus
præ oris angustia impeditur, quamvis tamen id facillimè contingit, si ali-
quando in magnitudinem præter naturam excreverit. Quoniam verò
promptè ipsam impetu atque ex nostro arbitratu moveri in omnem par-
tem conueniebat, hanc musculosam fieri summus rerum Opifex uoluit.
Insuper quoniam deorsum oportebat eam detrahi, & sursum uersus pa-
latum agi, atque ad latera circuduci, postremò prorsum, retrorsum, atque ipsam hinc inde re-
flexam, & in se collectam moueri, operæ pretium fuit multos illi elargiri musculos, qui uari-
orum motuum autores existerent. Linguam autem fortem & magnam, ad basim stabilita-
tis gratia, tenuem uerò, ad terminum mucronem uè, ut celeriter moueretur, merito factam esse
neminem later. Verùm qui, qualesq; & quot numero ipsam agant musculi, cogniti est quàm
difficillimum. Ad eò enim inuicem connectuntur, ipsorumq; fibrae mutuò tam uariè còcunt, ut
iustum numerum, formamq; musculorum, & motuum linguae differentias cognoscere, non
in uaria arduum censetur. Imò linguae constructionem haecenus à nemine ad amissum persepe-
ciam fuisse, neq; etiam ocyus fore metuo ad eò, ut fateri cogamur eò Conditoris nostri in effin-
gendo ex terra Adamo artem industriamq; processisse, ut tota hæc non inueniatur, quantumuis
longo temporis spacio, idq; à Viris illustribus fuerit indagata. Quousq; tamen in linguae con-
structione Galenus eximium Naturæ miraculum artificiumq; perpexerit, minimè constat, ea
siquidem Libri de Administrandis sectionibus pars, in qua linguae musculorū proculdubio
recessit, nobis unà cum Libris de Musculorum refectione interijt, aut potius apud còmunis
utilitatis inuidiosissimos homines, nullum sui usum præbens supprimitur, à tineaq; ac blattis
corrodenda & secanda (quam ipsa sectionem docere deberet) latitat. In Libris autem de Partium
usu per transennam, leuiterq; duntaxat de linguae motu, abiq; peculiari alicuius musculi

Linguae ma-
gnitudinem in
se non esse, il-
lud musculis
egere.

Difficile esse
musculorū lin-
guæ cognosce-
nem.

Y enar.

*Quid lingua
in musculis re-
rum habeat.*

*Linguae partem
ante sectionem
cognoscere, qui-
bus cōstitit pars
musculi.*

enarratione meminit. Ego quantum hactenus affectus sum, linguarum quippiam, ac primum præter cæteros musculos fortiri obseruo, ad radicem enim proprios quosdam, ac ius si breuiter utinque distinctos exigit musculos. Atq; ex his quorundam fines illic terminare uidentur, ubi lingua in longitudinem ferri incipit, cum sua radice quodammodo angulum constituens. est autem is locus, ubi corpus laryngem in ciborum uoratu obturans ostenditur. Alij musculi hic neutiquam cessant, sed mixti inuicem, raram corporis partem efformant, nempe duorum ueluti oblongorum musculorum concursum, qui ligamentum quoddam tenuissimum, membraneum, ac ad linguæ crassitudinem latum, in ipsorum medio plerumque adipiscuntur. Sic facit, ut uniuersum linguæ corpus ante sectionem illis apparens, ex duobus illis musculosis corporibus, ligamento hoc, ac currentibus uenis, arterijs & neruis, atque hæc omnia integre duplici membrana, conformetur, una quidem musculis omnibus communi, quæ est interior. Altera autem eius tunicæ pars censetur, quæ uniuersam oris amplitudinem succingit, & eadem continuatq; cum interna asperæ arteriæ ac stomachi tunica existit, priuatimq; tertij paris neruorum cerebri præcipuas portiones, sibi insertas uendicat, quarum beneficio lingua gustatorium organum efficitur. Rarum uero id atque peculiare, quod duo hæc musculosa corpora obtinere diximus, ad hunc quasi modum sese habet. Quum cæteri corporis musculi unicum ferè fibrarum genus, aut rectum scilicet, aut obliquum, aut transversum dumtaxat obtineant, hæc interim corpora obliquas, transversas, rectasq; fibras simul adepta mihi uidentur, quæ inuicem ad eò coeunt, commiscunturq;, ut in his aliquod fibrarum genus sectione assequi prope modum sit impossibile, inò musculosa hæc corpora quippiam nõ ab simile cordis substantiæ, in ea fibrarum contrariarum comixtione adipiscuntur, quamquam non ad eò atq; cor, solida consistunt substantia. Sed carnosæ fibræ in pinguioribus, & iam ætate procectis animalibus, pinguedinem in lingua adnatam obtinent, & fibræ multò quoque rariis in lingua conferuntur, quam in compactissima cordis substantia. Atq; hæc uel inter edendum cuius euadunt per spicua, quam scilicet à musculorum carnis natura, formaq; & gustu, linguæ pars, que in delicijs haberi solet, uariet. Verùm ex quibusnam musculis hæc linguæ pars formetur, ac unde musculi linguæ, quos inter discendum obseruari, originem ducat, nunc oportune subiungitur.

*Inter menti-
sculos lingue
musculos duo
primi.*
*Tertius ex
quatuor.*

Duo quidem sunt recti, & impense crassi, obscureq; ab inuicem, ac si plures duobus essent, alijs quòt locis discreti, qui ex media, superioriq; ossis uel imaginè referentis sede, carni, sed utriusq; fungosi principium ducit, ac secundum linguæ longitudinem protendi, ipsius medio recta inseruntur, quum contracti recta intrò, & uelut ad posteriora uellunt. Tertius & quartus, ex duobus superioribus ossis hyoidis offculis oriuntur, quæ ad ipsius latera haberi, ac ipsorum fine ad stylos usque imitantes capitis processus desinere diximus. Quamquam etiam interdum hi musculi ab humilioribus ossis hyoidis lateribus, quæ superioribus scutiformis cartilaginis processibus colligantur, principium sumant tunc nimirum, quum superiora hyoidis ossis latera non planè ossæ, cum ligamentorum natura aliquod cōmune adipiscuntur, quod nõ infrequenter, & potissimum in mulieribus obseruatur. Musculi igitur illinc exortum adepti, & oblique quodammodo procedentes, linguæ lateribus implantantur. Si horum alter uno remisso laxatòq; tendatur, lingua, & potissimum sua radice, in latus deorsum uellitur, at si simul uterque agat, lingua in neutram partem inclinans deorsum, uersus interiora quoque mouetur.

*Quintus ex
sextus.*

Quintus ac sextus, similiter carnosij & utriusq; crassi, duobus nuper dictis opponuntur, ac à temporum ossium processibus, qui styli acusq; imaginem referunt, explanati, linguæ ad nuper dictorum fines innascuntur. Hi quoties ambo conuellantur, uersus interiora linguam sursum agunt, at si alter dumtaxat in se colligatur, lingua sursum tracta ad alterũ latus inclinatur. Sunt

*Sepimus ex
octauus.*

& alij duo linguam ad inferiora contrahentes, ac ad latera inuoluentes, qui ex inferioris maxillæ lateribus, intus ad dentium molarium radicem utriusq; lato, & utriusq; mucoso principio enati, linguæ secundum ipsius longitudinem usque ad ligamenti finem, quo faucibus illa colligatur, se inferunt, non quidem prorsus in linguæ medium, sed duorum, quos primos enu merauimus, musculorum latera. Horum altero tantum suas fibras colligente, conspicua ante sectionem linguæ pars, in contracti musculi latus conuiert, at utroq; laborante, pertinet inter linguæ faucibus recto motu adigitur. Post hos carnea quædam moles ab interna quoque inferioris maxillæ sede, ex menti regione emascitur, ab illis præcipuè processibus, ipsorumq; lateribus, qui inæqualiter in interna inferioris maxillæ ad summum mentum sede extuberant. Prærens moles sursum retrorsumq; ad fauces ducta, in linguæ radicem, amplam insertionem moliatur, quemadmodum etiam lato principio originem sumit. Hæc moles linguam ad mentum contrahere uidetur, nunc exquisitè ad laborũ medium, quem autem ad latus, prout nimirum has illas uel fibras laxat, & intendit, fibræ enim ipsius rectæ, secundum rotam illius amplitudinem,

Nonus.

ab

ab anteriori sede retrorsum ductæ conspiciuntur, deinde præter fibras, uelut quasdam inseriptiones quoque rectâ progredientes exigit, quasi harum occasione, plurimum musculorum numero erant habenda esset. Enarratis iam musculis, qui undique attentum habent adipem, inter distellendum ad linguam porrigi in scholis ostendi, & horum plurimos circa ipsorum fines intuitum confundi, ac duo, quæ prius innumis, musculosa corpora confutuerunt, hæc triplex fibrarum genus obtinere superius dictum est, quæ inuicem adco permiscerentur, ut eas inter noscere sit quamdifficillimum. Inter reliquas tamen obliquas transuersasq; in corporum medio plurimæ reperiuntur, quæ mihi utrinque in proprium lingue ligamentum longè tenuissimum, & membranæ nõ ab simile, tanquam in ipsorum firmamentum desinere uidentur, rectæ uerò pauiores sese offerunt, omnes propemodum in externa eorum corporum superficie excurrentes. Transuersarum fibrarum beneficio lingue corpus ante sectionem apparsens, in se contrahi incrassatisq; & rursum egeri tenuariq; arbitror. id enim in ligamentum fibrarum insertio, tibi distellanti utcunque commonstrabit. Rectis uerò fibris, lingua in semicirculum, ad palatum faucesq; conuolui spectatur, prout nimirum aut superiores, aut inferiores tenas fuerint. Porrò obliquis fibris, in latera linguam agi omnino coniecto sic sanè, ut alij interim musculi lingue moueant radicem, alij uerò lingue corpus, ante confectionem in hiante ore conspiciunt. Ligamentum uerò, cui fibræ firmantur lingue, ossis uice datum est. Haud enim decessit, lingue secundum ipsius longitudinem os, aut cartilaginem quantumuis etiam in minutissimas diuisas uertebras, innasce, quum tam uarijs diuersisq; motibus, inter mandendum loquendumq; moueri linguam oportuerit, ipsaq; interim nullum corpus suffulciat, ac quouis etiam serpente agilior fluctu osiorq; esse debeat.

*Mus abste
substantia
gue partio an
te sectionem
spicue.*

LINGVÆ MUSCULORVM ADMI

nistratio. Caput XX.

MUSCULORVM lingue sectio communis cum reliquis erit. Deducita igitur, quantum licet, utraq; maxilla, & oris tunica, cuius modo à subditis organis, quam licet, exquisitissimè cultello undecunq; detracta, omniunt primi scabuntur obliqui, quorum principium à processibus stylium ini tantibus pendet, quod iam ab oblongis illis officulis uenit liberandum. Iam hos ad lingue radicem studiosè secutus, eam carneam molem, quam iam hos ad lingue radicem studiosè secutus, eam carneam molem, quam iam nono loco recensui, ab inferiori maxilla liberabis, atque quam poteris, accuratissimè ipsius inscriptionis, & ipsi immixtum adipem, deinde illius etiã exortus, & implantationis latitudinem spectabis. atq; hæc perfecteris promptissimè, si modo ad dentium inferiorum radicem, & sub mento uicissim sectionem tentaueris. Mox post hos aggredieris, qui ab internæ maxillæ sedis lateribus enascuntur, & linguam ad latera mouent, post hos autem, aliorum duorum obliquoarum, ab ossis hyoidis lateribus originem ducentium principia liberabis. Postremò autem illi ab hyoide osse auferentur, quos primos recensimus, quiq; maximam lingue radicis partem constituere uidebuntur. In huiusmodi administratione exiguum cultellum, liberandis musculorum capitibus operi accommodabis, ad reliquam uerò separationem buxum cultellum, quòd mucosi admodum sint musculi, adhibere nihil prohibet. Cæterum lingue reliquum corpus ad hunc modum aggredi consulo, ante omnia id ambiens crassior membrana, toti communis ori deradetur, firmius enim connascitur, quam ut citra coctionem, cutis modo à lingua auferri possit. Deinde & illa membrana, quæ musculis omnibus est cõmunis, quamq; frustra separare contenderes, relicta, sectio ad lingue medium super id, quod diximus, ligamentum, & secundum lingue longitudinem ductur, non superficialis tantum, sed quæ ad medium usq; lingue penetret, aut etiam uniuersam diuidat. Mox hamulis & cultellis, fibrarum corporis lingue naturam sedulo inquires, ac qui fibræ ligamento committantur, cæq; inuicem uariant, & commisceantur, perspicias, num salicet eo, quo dictum est modo, aut dissimili sese habeat. Ego nanque, ut mihi lingue cõstructio apparuit, hæc trado, lubens, si quid notius ueriusq; occurreret, impertiturus. Porrò neruosi à septimo præcipue pari neruorū cerebri, & à sexto, lingue musculis motus principiu præbetes de industria, ut & cæteros neruos, in Quartum libri reijcio, atq; iccirco etiã hîc, nisi de ligamento linguæ faucibus colligante, paucissima recensenda supersunt. Est autem illud ligamentum, quod ad palatum reflexa lingua, apertorq; ore sub ipsa conspiciunt, magni usus gratia efformatum. Nisi enim id esset ligamentum, lingua nihil aliud quando retrorsum in se colligeretur, nec facile extera intrò retraheretur, præterea neq; sedem obtineret stabile & tutâ, ut quæ undiq; esset soluta. Vtroq; enim munere ligamenti fun

*Adiunctio
rio quatuor
sexti.
Noni.*

*Septimi et
octauis.
Trij et 4.
Primi et 2.*

*R. dicitur in
gue corporis
administratio.*

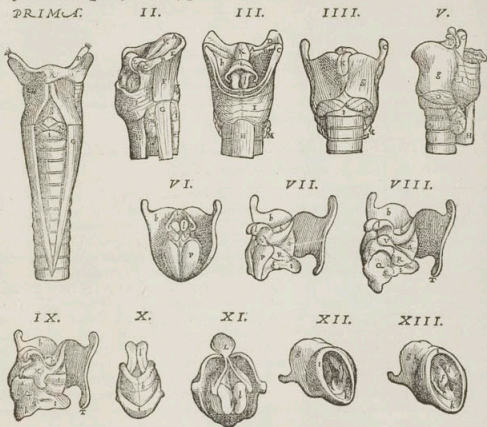
*Ligamentum
linguam suam
bus colligens.*

Y 2 gitor,

gitur, nimirū ut & basis linguae sit firma, & linguae finis promptē quoquoque pertingat. At uerō si ligamentum in modicā linguae partem procederet, minus quidem, quā si omnino factum non fuisset, sed proximē, & propemodū similiter linguae in cōmo daretur, si rursus idem ad plurimum linguae spaciū pertingeret, ne utique ad palatum, neque ad superiores dentes, neque ad alias multas oris sedes lingua extenderetur. Tam igitur exacta est uinculi commensuratio, ut siue adieceris, siue abstuleris aliquid, quantum uis exiguum, uicietur totius linguae functio, quod in dies in artis operibus experimur, quoties id ligamentum praecindimus, aut propter nimiam humiditatem laxum reficamus.

DE LARYNGIS MUSCULIS. CAP. XXI.

QVONIAM in integris musculorum tabulis in praesentis Libri initio seriatim positis, omnes laryngis musculi oculis subijci nequeerunt, nō abs re fore putauit, in huius Capituli fronte priuatim laryngis musculos, hac figurarum copia exhibere.

TREDECIM VIGESIMIPRIMI CAPITIS FIGURARUM, & earundem characterum Index.

PRIMA figura ossis uel imaginem referentis, & hic suis musculis omnibus liberati anterior facies exprimitur, una cum anteriori laryngis, & asperae arteriae caudicis (quae in collo consistit) sede, nullo interim laryngis musculo reseclo. Qui uerō musculi hic sint conspicui, characterum index dilucidè explicabit.

Secunda figura eadem, quae prima ex dextero latere monstrat, quanquā hic non tantam asperae arteriae caudicis portionem asserauerimus, ac in etiam hinc superiora ossis uel referentis latera resecimus.

Tertia secundae penitus respondet, nisi quod haec ex posteriori facie eadē, quae illa ex latere monstrat, uerim & hic quoque ex industria superiora ossis hyoidis latera adhuc declinantur.

Quarta anteriorem laryngis sedem, cum portione caudicis asperae arteriae proponit, reseclo iam hyoide ossis, cum musculis ab illo, & à pectoris ossis, laryngi oblatis. Seruantur itaque adhuc ex communibus laryngis musculis, quintus & sextus, ac dein musculi laryngis operculo proprij.

Quinta

Quinta figura à quarta sectionis ordine nihil uariat, eadem quæ quarta, ex sinistro latere ele-
ganter spectanda offerens.

Sexta laryngem à reliquo asseruæ arteriæ caudicis liberatam, ita posteriori facie exprimit, ut
neque stomachi, neque communis alicuius musculi portionē adhuc reliquerim, interea tamen nul-
lum laryngis cartilagineum sua sede dimouimus.

Septima laryngem ex dextro latere ita expressam continet, ut ipsius operculum iam resectum
sit, una cum musculis primæ cartilagini secundum nec tentibus. Dein primæ cartilaginem in hoc
latere inferior processus, à secunda liberatus est, ipsaq; prima antrorsum, atque à secunda sic re-
flexa occurrit, ut media primæ cartilaginis sedes, in posteriori regione nuda cernatur.

Octaua à septima in hoc differt, quòd hic reclusos musculos illorum quatuor, qui tertiam cartila-
ginem secundæ nec tinent, rescidimus, ipsaq; secunda cartilago magis detecta appareat.

Nona rursum ab octaua in hoc uariat, quòd præter musculos nuper dictos, etiam quatuor ter-
tiam secundæ iungentium obliquos, & dein duos in tertie cartilaginis basi postitos absulimus,
seruatis duntaxat cum tribus cartilaginibus illis musculis, qui tertiam primæ alligant.

Decima ex anteriori laryngis sede spectanda præbet, ablata iam prima cartilagine, & dun-
taxat cum secunda & tertia apparentibus musculis, tertiam primæ committentibus.

Vndecima laryngis musculis ostendendis non seruit, uerum hanc, ut & duas sequentes, osten-
dendæ laryngis lingue gratia delineauimus. Exprimitur itaq; hic larynx, à reliquo asseruæ ar-
teriæ trunco, & suis communibus musculis libera, quæ asseruato adhuc ipsius operculo, poste-
riori suæ sedi incumbit, superioremq; faciem commensurat.

Duodecima in hoc ab undecima differt, quòd hæc inferiorē laryngis sedem delineat, à continet.
Decimatercia hoc à duodecima habet peculiare, quòd laryngis rimam seu lingulam, magis coar-
ctatam occlusamue repræsentet. Cæterum characterum index erit eiusmodi.

- A In prima, 2 & 3 figuris hyoidis notatur os, non prorsus suis membranis liberum.
B In prima, 2 & 3, humilioris hyoidis osis latera, superioris scutiformis cartilaginis alligatum pro-
cessus, qui C in 2, 3 & 4 indicatur.
C In prima & tertia superius notatur hyoidis osis latera, à secunda figura inibi resectum, ubi E
E. ascriptum cernis.
F Musculus ab hyoidis osis inferiori sede enatus, ac humiliori primæ cartilaginis sedi insertus.
In prima figura dexter & sinister est conspicuus, in secunda dexter duntaxat.
G Musculus ex posterioris osis summo, ad humiliorē primæ cartilaginis sedem deductus. Pri-
ma dextrum & sinisterum quoq; exprimit, at secunda dextri tantummodo portionem.
H Gula, seu stomachus, in 2, 3 & 5 conspicuus.
I Musculus ex posteriori sede stomachi, cartilaginis scutum referentis, lateri insertus. Ac ter-
tia dextrum & leuuium ferè uniuersum ostendit, & potissimum utriusq; initium, Secunda dextrū
& minimam sinisteri portionem. Quinta uerò, sinisteri insertionem exprimit, ut etiam prima &
quarta utriusq; in sectionem proponit.
K Duo musculi à sectionum ignorati Professoribus, & ab osse u referente enati, ac in laryngis o-
perculi radicem inferi. hi occurrunt in secunda figura & tertia & quarta.
L *laryngis operculum* (seu ut nos uocamus) laryngis operculum, in secunda figura, & dein in 3, 4, 5, 6, &
u conspicuum.
M Glandule laryngis radici, ad asseruæ arteriæ latera adnæxæ, in 2, 3, 4 & 5.
N Musculus à prima cartilagine ad secundam protensus, exterior ue primam cartilaginem secun-
dæ iungentium. Dextri musculi & sinisteri pars in prima uidetur, uterq; autem integer in qua-
rta apparet.
O Musculus à secunda cartilagine in primam protensus, alterius ue lateris interior, secundæ car-
tilaginem primæ connectentium. in quinta solus sinister exprimitur.
P Musculus ab infima secundæ cartilaginis sede, posteriori in parte principium ducentis, & tertiæ
cartilagini insertus. Sexta dextrū & sinisterū ostendit, septima dextrū, & quodammodo sinisterū.
Q Sedes iam dicti musculi, in octaua & nona.
R Musculus à latere secundæ cartilaginis, in tertiæ cartilaginis insertus. Septima & octaua dex-
trum duntaxat ostendunt.

S Sinus secundae cartilaginis, in octava & nona notatur, cui inferior primae cartilaginis processus. T. us, T in octava & nona insignitur conuascitur.

V Musculus in basitertiae cartilaginis situm obtinens. Sexta utriusque lateris musculus representat, Septima dextrum, & sinistrae portiuunculam, Octava etiam dextrum.

X In nona figura sinus indicatur, cui musculus insidet, tertiae cartilaginis basim in altero latere occupans, ac V caractere iam expressus.

a Musculus ex tota primae cartilaginis longitudine enatus, ac tertiae insertus, aut musculus primae

b cartilaginis tertiae copulans. Decima dextrum a insignitur, & sinistrum b insignitur indicat, ablata interim prima cartilagine. Septima uero octava & nona, integrum dextri lateris musculum a notatum exprimunt, & elatiorem sinistri sedem, quam ob hoc quoque b litera in illis figuris notauit.

c Lingula seu rima, in medio laryngis obuia superior sedes, in decima figura conspicitur.

d Inferior facies lingulae, quam in decimatertia magis, quam duodecima apertam expressimus.

e. e Duo sinus, utriusque unus, qui clausa lingula seu rima, in humiliori ipsius sede ad latera euadunt conuascitur, in duodecima & decimatertia.

f Callus in medio rimae apparet, ubi ipsa potissimum coniuget in decimatertia.

g Ne fortasse aliquid obscuritatis cartilagine lateris non insignitur adferat, illas quoque adnotabimus, & itaque prima est cartilago, in anteriori parte se offerens, in 1 figura, dein in 2, 4, 5, 12, 13.

b Prima cartilago, in tertia figura & 6, 7, 8, 9, posteriori facie se offerens.

i Secunda cartilago anteriori facie conspicua, in prima, 2, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 12, 13.

k Secunda cartilago posteriori facie spectatur, in sexta, 7, 8, 9, 11, 12, 13.

l Tertia cartilago occurrit in secunda, 3, 6, 7, 8, 9, 10, 11.

RES laryngis^a cartilagine Libro superiori descripsi, tertiam cartilaginem, etiam si^b duplex sit, ne aliorum dissectionis Professorum placita prorsus interturbarentur, unius loco enumerans. Praeterea his cartilaginibus^c corpus similiter cartilaginolum, sed adiposae membranaeque substantiae etiam compos, in cumbere retuli, quod *ἀδύρωσις* nuncupatur. ^d *τρωσθία* uero, corpus quoddam, aut potius laryngis sedem, in medio ipsius locatam esse recensui, rimulae seu fissurae lingularum, quibus tibiae insistantur, perquam similem. Nunc autem harum cartilaginum^e musculos persequar, in Quarto libro ipsorum^f neruos priuatim enarraturus. Quando itaque ex pluribus cartilaginibus larynx, ut apte clauderetur, aperireturque, constructa est, & quia ipsi spiritus, retentionis uocisque occasione, motu uoluntario, & ex nostro pendente impetu moueri eam oportet, merito musculos cartilaginum motores Natura ipsi communicauit, quorum quidam laryngi duntaxat proprii sunt, quidam alijs quoque partibus communes. ^g Proprios humana larynx duodecim nanciscitur, atque horum quatuor primam cartilaginem, quam scutiformem uocamus, secundae, quae in nomina est, iungunt, quatuor secundam tertiae conueniunt, duo tertiam primae copulant, & duo in basi tertiae cartilaginis, qua secundae coartulatur, sedem habent. Communes Galenus octo numerauit, tamen sex tantum explicauit, qui soli scutiformi cartilagini, non autem alijs duabus committuntur. Ego praeter eos sex, alios duos obseruaui, non quidem scutiformi cartilagini nexos, sed ipsi laryngis operculo, quapropter etiam hi inter eos, qui Galeno Communes nuncupantur, referendi neutiquam ueniunt. Cuiusmodi uero ipsi sunt, una cum reliquis iam ordine prosequar, sumpto sermone initio a proprijs, qui omnes, ut lingulae laryngis aperiat, claudant ue, ad rerum Opifice sunt procreati. Quatuor itaque primam secundamque iungentium, ad inferiora laryngis utriusque^h duo habetur, in priori parte ipsius uersus latera locati. atque hi breues sunt, sed lati, tenues ac carnosissimi, unus alteri incumbit, ac utriusque se in uicem fibris ad X literae similitudinem interfecit. Exterior namque, ab inferiori primae cartilaginis sede fibrarum originem ducit, quae deorsum oblique in priora procedentes, secundae cartilaginis parti, priora laryngis spectanti inferuntur. Interior huic subiectus, ac in ortu fibrarum ductu exteriori omni ex parte similis, a secundae cartilaginis sede, ex postica parte, oblique in anticam ascendunt. Quatuor isti musculi, utriusque nimirum duo, inter costales musculos apprimere respondentes, primam secundamque cartilaginem inuicem adducunt, laryngis rimulam clausuri. Ad hunc sane modum quatuor illos musculos interduci, neque id infrequenter locatos in scholis ostendi, aliquando tamen unicum utrinque duntaxat reperi, ductum fibrarumⁱ anterioris nobis enarrati musculi seruauit, sed interim paulo crassiorum.

Rursus

Duodecim
proprijs esse
laryngis mus-
culos
Communes sex
Lib. de V. s.
par.
Duo laryn-
gis operculi.

Prophorum
12. 2. 4.

cipijs ortum ducentes, qui sursum secundum anteriorem asperam arteriam sedem protensi, ac fen-
 sim latiores redditi, illi, quam diximus, primae cartilaginis ledi inseruntur. Quintus ac sextus
 communium laryngis musculorum, transuersi sunt, & ipsorum utrinque habentur singuli sto-
 machum amplexantes, hi enim ex stomachi postica parte, uertebras ceruicis respiciunt, secun-
 dum stomachi longitudinem principium sumunt, adeo inuicem continui, ut utrorumque mus-
 culorum idem unumque principium esse propemodum dixeris. Hinc amplius & carnosius, uersus
 priora transuersim protensi, lateribus primae cartilaginis, secundum ipsorum laterum longitu-
 dinem implantantur, tota amplitudine, qua stomachum contingunt, impenne ipsi conuati con-
 tinuique. Hi quos postremo recensuimus, musculi ad posteriora contrahunt primae cartilaginis
 latera, secundae cartilaginis eam ita applicantes, ut laryngem quoque, seu linguam illam coar-
 cent. Qui uero ab osse hyoide procedunt, primam cartilagineam ad posterioribus sursum quo-
 dammodo abducentes, laryngem dilatant. Verum his contrariam functionem adipiscuntur
 musculi, ad pectoris osse, primae cartilaginis inferti, illi nanque humiliores, primae cartilaginis
 sedes contrahunt, caedemque deorsum uellunt, non nihil una contrahentes stringentesque aspe-
 ram arteriam, ne quicquam, quum uocem edit homo, reduplicetur, neque plurimum dilatetur.

Communium
functione

Duo musculi
laryngis oper-
antur.

Laryngis li-
gamenta.

Præter hos sex, alios duos animaduerti propemodum teretes, ac ex media interiori ossis
 hyoidei sede explantatos, & utrinque singulos radiceius corporis, ad quem laryngis cenferre
 operculum, inferros. Hi liquidò admodum (si modò quis ipsorum nouerit administratione)
 uisui sese offerunt, Galeno tamen, quum in nullis, quæ hodie extant, Operibus ipsorum memi-
 nerit, incognitos fuisse opinor, non enim (quod fortè quis arbitretur) in communium laryn-
 gis musculorum numerum sunt rejiciendi. Quamuis enim hos octo Galenus esse dixerit, &
 interim sex tantum descriperit, omnes tamen octo, primae cartilaginis committi postmodum
 fermoni subnexuit. Porro his duobus id munus concredidit, ut laryngis operculum, ci-
 bis potuque depressum denuo eleuent, ipsorum nanque principijs uersus hyoideis os tractis,
 operculum illud erigi conspiciunt. Veruntamen musculos, qui his duobus opposito munere
 fungerentur, nullos obseruauit, neque id mirum est, quum cibus & potus, suo potèdere euersum
 eleuatumque laryngis operculum facile comprimant, & ipsum mole sua etiam grauatum, laryn-
 gi promptè applicetur. Quamuis non hi solum musculi oppositis destituantur, sed & illi quo-
 rum beneficio rectum intestinum, & testes sursum allici dicuntur. Corpora enim, quæ ex sua na-
 tura plus satis deorsum tendunt, nec peculiarem motum in ductu, qui deorsum fit, exigunt, ad
 eam actionem minimè proprijs in digent musculis. Larynx rariù ad peculiare ligamentum
 proflus nullum obrinuit, præter membrana articulos orbicularit ingentia, deinde in ipsius
 medio lingua consistit, cuius etiam superiori Libro mentio incidit, quæ conformatur ex car-
 tilaginum articulatione, & præcipuè cartilaginis tertiæ partibus, quæ primam cartilagineam ac-
 tis procellibus spectant, mox & eas colligante ligamento, & pingui totam laryngem fucin-
 gente tunica, cuius sanè naturam, ac constructionis artificium ut proprijs manibus ex dissec-
 tione, uti modò subijciam, discas, optarim.

LARYNGIS MUSCULORVM ADMINISTRATIONE. Caput XXII.

Administra-
tio prima et
communis.

Communium
arterij

Communium
s

ABRICAM laryngis hunc in modum in boue primùm, aut in uittulo,
 deinde in homine aulpicaberis. Ex alia quapiam larynge emundatas car-
 tilagines operi adhibebis, ut hæc uelut ossium (quæ musculorum sectio-
 nem perpetuò adesse oportet) uicem gerant, deinde dissecis hyoidei ossi pro-
 prijs musculis, statim tibi occurrent duo ab osse hyoide, ad primam
 cartilagineam procedentes musculi, quorum principia paruo cultello ab
 osse liberans, paulatim musculos ad cartilagine radendo, ad ipsorum usque
 insertionem sequeris. Cæterum pari ratione à pectoris osse ad primam cartilagineam ductos,
 primùm ab osse separabis, ac postea ipsos ab aspera arteria leuiter diuellens, ad primam usque
 cartilagineam, cui inseruntur, illos deduces. Vbi quatuor hos diligenter in uittuis fueris, sectionem per
 palati tunicam, fauciumque intima duces, ac laryngem cum stomacho è faucibus eximes, ad eum
 proflus modum, quo lanij bouum laryngas excicare consueuerunt. Liberatam postmodum laryngem
 cum asperæ arteriæ & stomachi portione, omnino ab animante auferes, ac abiecta lingua, uni-
 uersam laryngem Sodali, ac tecum Anatomes studioso tenendam porriges. Qualis mihi in laryngis
 constructione discenda sedulo fuit, præstatis ingenij luensis, ANTONIVS SVCHA, non
 nostræ communis Bruxellæ, adeoque totius Belgicæ, ob singularem medicinæ ac mathematicæ
 cognitionem, magna & rara spes. Hactenaque ratione accommodata laryngem, mox musculos ex
 stomachi

stomachi posteriori parte ad primæ cartilaginis latera productos inspicio, quod ut fiat prom-
ptius, ipsos longa sectione, ubi capita sese contingunt, diuidito, & hamulo, aut summis digitis
alterius capite apprehenso, totum à stomacho ad primæ usque cartilaginis latera accurate sepa-
rato. Licet modo sex horum musculorum, laryngis cõmuniõnem actionem d'icere, dummodo
ipsorum capita huc illuc, uersus sua principia attraxeris. quo factõ, omnes ilico à prima cartila-
gine liberabis, atque ad duos, quos operculi laryngis radici implantari dictum est, sectionem
conferes. Lingua¹ tunica, quæ cum palati tunica & laryngis & stomachi interiori ipsiusq;
demum operculi cõmuniõnem est, ad operculi radicem orbiculari linea incidis, ac hamo exceptam
cutis modo excorabis. Mox enim illorum musculorũ fines in promptu erunt, quos postea-
quam ad hyoides os, leniter ipsos ab adipe illis proximè accumbente separando deduxeris, ab
osse ipsos dissecabis. Vt autem illorum functionem discas, laryngis operculum digito depri-
mes, ipsorumq; capitibus uersus hyoides os attractis, operculum euerti, atque antrosum ten-
di eluatiq; conspicias. Modò & hos quoque musculos & stomachum, ipsiq; si libuerit,
operculum à larynge in totum adimes, ut tres laryngis cartilagine, cum duodecim ipsi pro-
prijs musculis solæ relinquuntur. Quum tamen reliquam asperæ arteriæ partem à secundâ car-
tilagine abscas, inspicio² glandulas hominis laryngi appõsitas, & ut in Sexto libro exequar,
utcumque carneas. In boue autem, harum loco carneam prorsus reperiens substantiã, ad secun-
dæ cartilaginis latera repositam, & musculo cuiuspiam similem, qui leptimus & cõstans cõmuniõ-
nem laryngis musculorum in boue censei possit, quum interim homo eius substantiã, seu mu-
sculorum uice, quemadmodum nuper dixi, grandes insignesq; obtineat glandulas. Cæterum
nunc tempus est, ut ad amussim³ lingule seu rimæ formam intuearis. cernes enim laryngem su-
periori parte & inferiori amplam esse, in medio autem rimam oblongam habere ex ca, quam
diximus, substantia conformatã. Vt uerò hanc proprijs manibus subinde distendas, aperiasq;
priusquam musculorum sectionem auspiceris, dextræ manus pollice, mediõq; digito, laryngis
latera comprehendes, indice interim interiori tertie cartilaginis amplitudini inserto, sinistra
autem manus pollicem ac indicem, inferiori laryngis orificio immittes, ac duobus illis sinistra
manus digitis, secundam cartilaginem à prima abducere conaberis, dextræq; manus indice,
tertiã cartilaginem extrorsum euertes. Liquidissimè enim hac ratione inspicies, quã lingua
aperiatur. Si uerò sinistra manu secundã primæ adduxeris, & dextræ manus pollice ac indice,
tertiã cartilaginem uersus interiora protruleris, ac inuicem duas ipsius partes conuicere scice
ris, lingulam ad amussim claudi intuebere. Scribo autem hæc paulo fusiùs, ut Galenus aliquant-
um intelligatur, nec posthac laryngis operculum, uocis principalissimum organum, qui hodie
sese Galenicis profitentur, contendant, & idem corpus, *γλωττιδα* uel lingulam, & *ὑπογλωττιδα*,
seu laryngis nobis uocatum operculum esse opinentur, ignorautes profectò lingulam in medio
esse laryngis, ac ubi uisus linguis, quibus illæ insistant, quã simillimum existere. Quum itaq;
lingulam tuis manibus, utcumque uisum fuerit, & claueris, & aperueris, proprios laryngis
musculos distsecabis, à quatuor primæ cartilagini secundam necentibus auspicatus. Leui-
us itaq; ac transuersã sectione, exteriorẽ musculum à scutiformi cartilagine liberabis præcauens,
ne interiorẽ simul conuulneres, hoc cablato, interiorẽ similiter à secundã cartilagine abra-
des, mentem adhibens illi, quam dixi, fibrarum interfectioni. Neq; hoc duntaxat ad amussim, num
scilicet unus duõ uel sint, rimaberis, sed etiam, dum stomachum à larynge liberas, diligenter
expendes, num⁴ eos, quos interdum obseruari dicebam, musculos repereris sis, qui à se-
cundæ cartilaginis spina, in primæ cartilaginis humiliores processus inseruntur. Quatuor itaq;
secundam cartilaginem primæ iungentibus à larynge relectis, in altero laryngis latere⁵ pro-
cessum inferiorẽ primæ cartilaginis, à secundã liberabis, ac primam hac ratione à secundã an-
trosum relectes, duos inspecturus musculos, tertiam primæ colligantes. Vbi hos utcumque
examinaueris, integrum erit exiguo, sed acutiore cultello primam cartilaginem, à reliquis dua-
bus adimere, aut si uoles, ad duos musculos illi tertiam necentes appendam seruare, ac postmo-
dum te ad⁶ quatuor tertiam secundæ necentes conferre. Quos licet bit à suis principijs, quæ ex
secundã cartilagine sumunt, liberare, atque ad tertiam, cui inseruntur, deducere. Postremò⁷ qui
in tertie cartilaginis sunt basi, auferes similiter quoque eorum principia primũ liberans, ac
ad finem usque, quo se fecit contingunt, deradens, huiusmodi enim administratione perpe-
tuò integrum erit, musculorum functionem discere, dum scilicet ipsorum principia ad locum,
unde originem sumunt, attrahuntur. Ablatis musculis cartilagine inuicem separabis, nec fieri
poterit, quin tunc accuratè lingule substantiã perspectissimam habeas, quemadmodum & na-
ruram illius quoque, & usum, & formam, ex administrationibus nimirum, quas proprijs ma-
nibus iam es aggressus.

Duo uel tres
gaugera.

Laryngis
mala seu lingu-
la quo modo
licetanda.

Administra-
tio propriõ
11. 1. 7.

Propriõ
9. 10.

Propriõ
5. 6. 7. 8.
Propriõ
11. 12.

Alius uicinis
quam sectionis
ordo.

Brachij mo-
uentis quo.

Primus bra-
chij mouen-
tium.

VICINITATIS quidem ordo, ante musculos brachium mouentes, capi-
tis & dorsi, & scapulae motuum duces oportuisse describi indicabit, si de-
mum partes iam dissectis uiciniores prolequi instituti esset. Verum quum
integrus adhuc brachium mouentibus musculus, scapulam mouentes admi-
nistrari nequeant, multoq; minus illis nondum ablati, aut capitis aut dor-
si administrare dati sit, operæ pretium me facturum duxi, si brachij & dein
scapulae motores, ante caput mouentes musculos, sectionis nomine aggre-
diar. Quanquam si secus cuius uisum fuerit, Capita facile ita transponerentur, ceu ego, in horum
Librorum epitome sectionem non moratus, sed uicinitatem potius secutus, præstiti adeò, ut
cuius integrum fuerit, modò hoc, modò illud Caput aggredi, prout sibi musculorū traden-
do rum feriem proponent. Brachium itaq; antrorsum ad pectus, & retrorsum uersus dorsum, & sur-
sum ad ceruicē caputq; & deorsum ad thoracis latera mouetur: & præter hos motus quodam-
modo in gyrum quoque agitur, aut ita circouertitur, ac si baculum aliquem, in utraque ma-
nus non flexas, sed secundum longitudinem tantum mutò appositas acciperes, ac deinde al-
ternatim, prorsum retrorsumq; acis manibus, baculum uolueres. Quemadmodum enim bacu-
lum siue deorsum porrectum, siue sursum siue antrorsum prominentē, illo modo mouere pos-
sis, ita quoque brachium, siue id pectori admotum, siue sursum actum, aut deorsum propen-
dens seruaueris, semper circumueri poterit adeò, ut brachium triplici motuū genere agatur.

Brachium itaque pectori¹ unicus adducit musculus, originem fumens² ex media pectoris
ossis latitudine, & ipsi in feris cartilaginibus, deinde quoque priuatim³ ex septimæ & octauæ
costæ cartilaginibus, &⁴ ex media clauiculæ sede, qua hæc pectoris os spectat. Principij pars a
clauicula procedens, omnino carnosâ apparet, quæ uerò ex pectoris ossis secundum dextrum
sinistrumq; medio enascitur, alteriusq; lateris musculi initio contigua est, neruosiore membrano-
siorq; & minus crassa uisitur. Attamen, quæ ex ossis pectoris latere, ipsiq; inarticulatis cartilagi-
nibus pronascitur, penitus iam carnosâ existit, quæ uerò priuatim ex septimæ octauæq; costa-
rum cartilaginibus, iuxta mucronatam cartilaginem exoritur, membranaea, & tenuis aliquo-
tisque confpicitur. Musculus ex his principijs prodians, & paulatim crassior, carnosiorq; red-
ditus, sensim arcatur, atque in acutum tantisper procedit, quousque amplo & nerueo, admo-
dumq; robusto, sed breui⁵ tendine, humero secundum ipsius longitudinem implantetur. Fi-
uerò tendinis huius insertio,⁶ subter humeri capitis ceruicem, in interiore ipsius regione, non-
nihil interim in priora uergens.⁷ Huius musculi fibræ inuicem uariant, & paulo ante tendi-
nis productionem, adhuc in carnea musculi parte, deinde & secundum totam tendinis ampli-
tudinem, ad X literæ similitudinem sese decussatim intersecant. Quæ enim ex clauicula, & me-
dia pectoris ossis longitudine clauiculæ proxima enascuntur, ex superioribus deorsum obli-
quæ in exteriora procedentes, superiorem tendinis partem, secundum totam ipsius amplitudi-
nem efficiunt, carnosæq; toto ductu, præterquam in musculi in humerum insertionem, perman-
ent. Sed quæ ex reliqua ossis pectoris sede, ac ex septimæ & octauæ costarū cartilaginibus pri-
uatim originem mutantur, oblique sursum protensa, inferiorem tendinis partem, secundum
ipsius latitudinem constituunt, & citius carnem ipsarū, qua implentur, suffulciunturq;, quàm
superiores amittunt. Superius enim ad insertionem usque, musculus carneam naturam reser-
uat, inferius autem multò ante insertionem, liuidus nerueusq; confpicitur, quod superiores fib-
ræ procul dubio, propter breuiorem ductum adeptæ sunt. Id nanq; omnibus commune esse
diximus musculus, ut tanto breuiori donentur tendine, quo succinctiori ductu, pro motus ipsi-
rum ratione feruntur. Cæterum superiora inferioraq; in tendine uoco, non quæ humeri caput
propinquius accedunt, aut remotius ab illo reclinat, sed ad tendinis, quæ secundum latitudinem
perficitur, insertionem, has positionis differentias in præsentī resero non secus, ac si hanc char-
tam, subdita altiori superiorem ue dicerem. Est itaq; musculus hic quodammodo quinquila-
tris, fed inæqualibus costis cõstitutus.⁸ Vna nanque, secundum mediam clauiculæ longitudi-
nem ducitur, secunda ad ossis pectoris longitudinē procedit, tertia secundum insertionis lon-
gitudinē fertur, quarta à media clauiculæ sede, ad insertionis partem, humeri capiti propinquo
rem proficiscitur, quinta uerò à remotiori ab humeri capite insertionis parte, ad pectoris ossis
mucronatam cartilaginem protenditur. Atq; hæc cõfata, illa demum est, quæ anteriorē cavitatis
axillæ sedem efformat, posteriorem uerò ille constituit⁹ musculus, quem brachiū deorsum dor-
so ad mouere audies. Cæterum ut brachiū pectori adducens musculus, differentes fibras, ac la-
tum

1. Tab. 11.
2. Tab. 11.
3. Tab. 11.
4. Tab. 11.
5. Tab. 11.
6. Tab. 11.
7. Tab. 11.
8. Tab. 11.
9. Tab. 11.

1. Tab. 11.
2. Tab. 11.
3. Tab. 11.
4. Tab. 11.
5. Tab. 11.
6. Tab. 11.
7. Tab. 11.
8. Tab. 11.
9. Tab. 11.

1. Tab. 11.
2. Tab. 11.
3. Tab. 11.
4. Tab. 11.
5. Tab. 11.
6. Tab. 11.
7. Tab. 11.
8. Tab. 11.
9. Tab. 11.

tum & amplum, uariumq; principium fortitur, sic quoque alijs atque alijs pectoris regionibus brachium admouet. Si enim superiores ipsius fibræ, à clauicula, & superiori pectoris ossis seclèeductæ contrahantur, uersus pectoris superiora, & ad clauiculam brachium adducitur, sin inferiores fibræ tendantur, præfens musculus humilioris brachij ad pectus adductus opifex sit, siquidem ad^h mucronatam cartilaginem, & spurias costas, quæ ueris uiciniore sunt, brachium allicietur. At si utraq; laborauerint fibræ, in neutram partem brachium inclinans pectori adigent. Quia igitur hic musculus amplum, atque ex uarijs motu ossibus principium obtinet, & fibras seclè intersecantes, cõtrariãq; serie ductas, & ad hæc motus etiam differentes adipiscitur, nihil obstitit fortassis, ipsum geminum pronunciare, ac duorum musculorum loco cum aliquot etiam dissectionis Proceribus enumerare, quanquam unius duntaxat uice mihi toto orationis contextu habebitur. Verum quum inferior musculi pars, quæ hu miliores fibras producit, uersus inferiora brachium pectori adducit, merito quoque minor, & secundum profundum tenuior superiori euasit, quæ sursum magis membrum agit, & cui uehementior ualidiorq; functio concedita est. Præter hunc musculum (pæce interim Galeni dixerim) nullus alius brachium pectori admouet. Nam quem inter brachij msculos primum enumerat, quemq; iuxta mamillas exiguum, ad humeri articulum ascendere, ac ad spurias costas brachium adigere scribit, in homine neuitquam reperies. Non enim nos fugere possit, quum hunc obliquè sub cute, in aliorum superficie extantem, sursum ad articulum humeri prorepere Galenus recenset, & illum in membraneam desinentem exsilitatem, articulo inferi afflmet, propter humeri ossis¹ finum, "exterius caput musculi flectentium cubitum anterioris amplexantem. Nec quispiam melius oscitantur eum cute auferre arbitrabitur, qui aut humeri articuli musculorum sectionem aggressus fuerit, aut administranti adfuerit. Et quomodo, quæso, musculus aliquis ex mammarum regione incipiens, & aliorum superficiei incumbens, etiam si uel fibræ cuiusdam crassitiem duntaxat aquaret, à quopiam in homine ignorari possit: si demum² inter illum, quem modò recensui, musculum, & illum, quem brachium attollere audies, ad articulum conscenderet. Nam etsi eius musculi pars, cuti subiecta adimeretur, illa pars necessariò (ut cunq; quis uel ulro illum refecare proposuisset) semper seclè offerret, quæ inter duos illos musculos seclè insinuans, articulo proxima esset. At quorum arti ner, mihi hæc oscitantæ exculpationem præterere, quum uerbulo Galenum simiarum, me autem pro uiribus, hominum constructionem describere, uel hic brachij musculus, cum cæteris innumeris attestetur; homines enim hoc priuantur, uerum in simijs & potissimum caudatis (quorum mihi inaior copia, quam non caudatarū accidit) ad hunc modum obseruatur. Cute detracta, is quem nos in homine primum occurrere diximus, pari modo in simijs cõspicitur, nullo prorsus alio tectus musculo. Verum sub huius humilima³ costa seu latere, super obliqui abdominis musculi (quem descendente uulgò dicimus) principium, gracile membraneumq; musculi initium reperitur, longè sub papillæ regione consistens. Initium hoc carnosum euadens, sed gracile interim permanens, sub magno illo brachium pectori adducente musculo, sursum obliquè ad articulum porrigitur, eam prorsus, quam Galenus tradidit, in sectionem tentans. Neque huius musculi insertio, ut neque ipsius ductus, nisi magno illo musculo penitus eleuato, in conspectum ueniunt, atque id non perfunctione, ut Galenum intelligas, etiam si hominum duntaxat medicinam nonnulli seclè profiteri iactitent, uenit obseruandum. Nisi enim hunc Galeni musculum, suo progressu ita occultatum, & tantum membraneo principio modicè admodum extare cognoueris, erroneus omnino, atque admodum difficilis Quintus de Administrandis sectionibus liber statim in ipsa fronte uidebitur, quum Galenus passim illum in aliorum, ac proinde etiam in eius, quem nos brachium pectori atrahere diximus, superficie, sub cute exportectum minus rectè tradiderit. Quamuis interim sculò studiosos hortet, ut mee sententiæ non ita promptè, propter Galeni obseruantiam, asseribentes intueantur, num & homo quoque cum simijs illum musculum communem sibi uendicer, & rursus num caudatis simijs in aliorum superficie (ut Galenus testatur) extet. Præter hunc, Galenus alium describit⁴ musculum, quem altioris brachij ad pectus ductiois autorem esse existimat. Iste professò in homine nequaquam me fugit, at minime tamen, ut Galenus autumat, brachium pectori uersus elatiora admouet, imò seapula gratia, ut scilicet eam ad pectus ducat, creatus est, quod & ipsius origo, & ductus, illiusq; tendinis insertio, luce clariùs, & præcipuè in homine demonstrant. Principium enim sumit sub⁵ musculo, quem ego brachium pectori accommodare retuli, & ille huc omnino substernitur.⁶ Enascitur autem carnosò principio à secunda, tertia, quarta & quinta nonnunquam (sed perquam rarò) & sexta, superioribus thoracis costis, non quidam (etsi Galenus non semel aliter afflmet) ubi pectoris ossi coarctantur, & ex ipso pectoris

Musculus
brachium pec-
toris addu-
cens, quo simia
abundat.
L. 5. de Admi-
nistrandis se-
ctionibus, c. 7
13 de Partium
usu.

Musculus qui
scapulam an-
teriorum agit,
& Galeno ma-
le pro brachij
motore haberi.

Li. 5. de Ab-
mi. scd.

floris ossē, sed antea quān costarum ossa in cartilaginem pectoris ossi inarticulandam desine-
 re incipiunt, nec prorsus recto tramite, recta ue linea enascitur, sed quasi digitis quibuldam
 ex costarum ossibus longius exortis procedit. Hinc ad exteriora porrectus angustior, sed cras-
 sior efficitur, quoque ad humeri cum scapula articulum, in latum nerueumq³ tendens, carne
 mixtum finiat, quo⁴ processus anchora⁵ imaginem referens interno lateri implanta-
 tur, illic nervosior euadens, ubi is processus ex suo appendice⁶ nervosio⁷rem interni capitis
 partem emittit, eius musculi, quem inter cubitum floccentes anteriorem resembensibus. Ne-
 quequam autem tendit iste, articuli ligamentum in homine contingit, ut sane, sed admodum
 adhuc obscurē, in caudatis simijs, quibus anchoram imitans processus modicē extuberat, de-
 inde nullam scapulae regionem uacare, praeter hunc processum reperias, cui tendo ille commo-
 dē implantari possit. Ad haec, si musculi huius naturam ad amulsum perpenderis, procul dubio
 cum alterius alicuius usus gratia, tum etiam praecipue huius musculi insertionis occasione,
 illum scapulae processum à Natura productum astrues, quandoquidem processus is, muscu-
 lo illi non mediocriter aptam insertionis sedem exporrigat. Huius musculi fibrae sese non de-
 clatim intereant, quemadmodum⁸ musculi, qui nobis brachium adducere dicitur est.
 Quum itaq⁹ hoc fita ac figura musculus iste à Natura creatus sit, qui obsecro, ad altiora, quam
 primi musculi¹⁰ superior pars, brachium pectori admovebit: Eius enim principium, longē
 à prioris musculi superiori principio superatur, quum hoc à clavicula, & superiori pectoris
 ossis sede, insigniter etiam deorsum oblique feratur, illud uerò ex secunda costa & tertia, pri-
 mum, ut uel clatim¹¹ procedat, longēq¹² inferius habeatur, ac minus obliquum ductum (qui et
 iam ad¹³ superiora ferē pertinet) moliat. Quamobrem si haec omnia haud fecerit perpen-
 dis, & Galeno concesseris musculi¹⁴ insertionē, quae ē regione humeri capitis perficitur, nonni-
 hil articuli ligamentum apprehendere necessariò fateberis eam, quam musculus istemolire-
 tur brachij adductionem, neque humiliorem, neque altiore¹⁵ fieri ea, quam à primo musculo
 effici dudu¹⁶ dixi. Quum itaque solius scapulae gratia, non autem brachij, musculum hunc
 procreatum in hominibus certissimē noui, ipsius denuò in scapulam mouenti musculo-
 enarratione sermo instituitur, ac proinde etiam in praesentia reliquos brachij motores aggre-
 diar. Vnum igitur¹⁷ musculum, omnium adductionem brachij ad pectus autorem esse cen-
 seo, &¹⁸ qui brachium ad superiora attollit, pariter quoque unum statuo. Est porro hic muscu-
 lus carnosus, uaria quoque, sed continua principia fortius, ac uelut ex diuersis musculis (si
 lato ipsius principio, & uarijs inscriptionibus attenderis) conformatus. ex media enim cla-
 uicula parte, secundum ipsius longitudinem, quae scapulam spectat, principium ducit, muscu-
 lo brachium pectori adducenti¹⁹ contiguus. Deinde ex summo humero, ubi is claviculae com-
 mittitur, & tota quoque scapulae spina musculus hic²⁰ exoritur. Ex tota haec clavicula, sum-
 mi humeri, & scapulae spinae regione, principium nerueum continua linea enascitur, quod
 uix bene pronatum, ilico carnosum, crassumq²¹ admodum & extuberans efficitur. Mox à prin-
 cipio musculus carnosus permanens, in angustum sensim, tanquam in trianguli uerticem
 tantisper porrigitur, donec humero tendine amplo, & ex carne neruoſaq²² substantia mixto,
 robustoq²³, ad humeri ossis latitudinem, non modicē sub ipsius ceruice²⁴ inferatur. Ipsius in-
 sertio, quae intus, quam extra nervosior est, non ad amulsum secundum transuersum perfici-
 tur, sed modicē obliqua ab anterioribus, deorsum in posteriora nonnihil uergit, nihilq²⁵ mi-
 nus quam declius recta ue (etli Galenus secus attulerit) est, qui ipsi eandem insertionis for-
 mam tribuit, cum²⁶ musculo brachium pectori adducente, quam secundum rectum, ac hume-
 ri longitudinem perfici diximus. Totus itaque musculus, si quis illum obiter intueatur, trian-
 guli imaginem praefert, ac proinde à²⁷ similitudine, illum Graeci *triangulosis* appellarunt.
 Quemadmodum etiā ob id, quod humeri ad scapulam articulo, quem *anag* Graeci uocarunt,
 insertur, illumq²⁸ quodammodo cōtegit, *trispinosa* eundem musculum nominarūt, ego autem
 toto sermonis cōtextu, musculum appellabo brachium attollentē. Ceterum costae, musculum
 hunc describentes ita se habent. Prima à media claviculae longitudinis sede, ad summum hu-
 merum cōtendit, & hinc per scapulae spinam, ad eiusdem usq²⁹ basim. Secunda, à clavicula obli-
 que, deorsum ad insertionis internū latas ducitur, aut ea est, quae hunc musculū, & brachium
 pectori reducentem musculum intercedit ea regione, qua inuenim ambo committuntur. Tertia
 uerò costa, à scapulae basi, ubi eius spina eminere in capit, ad externū latas insertionis oblique,
 deorsum in priora contendit. Ceterum ueteres Graeci, qui suos pueros corporis fabricā sedulo
 edocebant, omniaq³⁰, ut uerisimile est, ad quasdam species puero³¹rum grauidā referebant, hac
 triangulari figura non contenti, uidentur & exortum praesentis musculi cūtrianguli uertici
 assimilasse, quem musculus nō antea ostendit, quān suo principio undiq³² liberatus, in planum
 ponatur.

Scilicet brachium mouentium

Li. 1. de An. m. 1. sect.

A notat triangu- lū, de quo hic agitur uer- ticem.

ponitur. Quam enim ita extenditur, principij pars, quæ brachium pectori adducenti musculo proxima est, & deinde quæ ad basim scapulae habetur, ambo magis prominent, & attolluntur ea parte principij, quæ à summo humero pendet, quasi ualde obtusum trianguli uerticem hæc pars exprimeret. Hunc autem triangulum efformabis, dum alicui longæ costæ duas alias breuissimas adijcies, duæ enim hæc obtusulum angulū efformabunt, cui præsentis musculi exoritur effigies à Veteribus comparabatur. Huius fibræ inuicem non aliter uariant, quam quòd anteriores, quæ clauiculæ debentur, deorsum obliquè in posteriora ferantur, posteriores uerò, quæ à scapulae spina pendunt, obliquè in priora descendant. Quæ autem à summo humero, & ipsius cum clauiculæ articulo pronascuntur, rectà deorsum procurrunt, nullo tamen interrim pacto musculi brachium ad pectus ducentis fibrarū ritu, se inuicem decussatim inter se cõt, nihilominus tamen ob inscriptiones nonnullas obliquè ductas, fibræ implicari parumper cõspiciuntur. Si itaque musculi pars, quæ à clauicula principium ducit, tensa fuerit, brachium sursum ad anteriora colli, & faciem attolletur. Si uerò fibræ à summo humero, & clauiculæ sede ipsi commissa, originem mutantem contrahantur, brachium rectà, & in neutram partem uergeri assurgat. At si posterior musculi pars, ex scapulae spina prodians in se colligatur, ad posteriora ceruicis, ipsumq; occiput, brachium agetur. Musculi huius initia, ex tota amplitudine illorum, quæ diximus, ossium non exoriuntur, sed duntaxat in star crassioris lineæ, unde quædã prominentiori illarum sede adeò, ut parua omnino initiij crassities occurrat. Neque id proflus negligendum est, quum præter hunc musculum, qui brachium motu proprio attollat, nullus sit, neque etiam brachium hoc donatum musculo, alio egeat, qui eodẽ cum illo surgatur munere. Quanquam non ignorem, Galenum hic alios quosdam describere, at illo tam uerè, ut sibi in Decimotertio de Partium usu, & Quinto de Administrandis sectionibus minime constet, cuius loca si omnia prosequeretur, in nimiam prolixitatem præfens Caput excresceret. Quapropter unumquenque dissectionis, & Galenicæ doctrinæ (quam omnes amplecti debemus) studiosum sedulo hortor, ut hæc nostra cum Galenisectione, diligenti interim inspectione, & sectione, quam suo loco statim profequar, adhibita, conferte hanc quaquã dedignetur, hocq; adhuc addi sinat, cercopithecis proflus eandem esse speciem musculi brachij attolentis, cum hominum musculo. nam & in illis animalibus hunc musculum, uel Galeni gratia, non ignauiter aggressus sum. Canes autem, equi, boues in hac articulo, non solum in ossibus, sed maxime in musculis & ligamentis, ab hominis constructione uariant. * Musculus brachium rectà ad deorsum agens, cõtrario munere illius "musculi fungitur, qui omnibus suis contractis fibris, brachium pectori admoget, seu in anteriora agit, hic quoque carnosus similitè & crassus est, & inter cæteros huius articuli musculos utcinque teres. Oritur autem caneo principio, ex inferiori scapulae basim angulo, à basi quidem modicam principij partem assumit, sed in signem ab inferiori scapulae costâ, ex media enim costæ illius longitudine, basi scapulae propinqua, & ab externa gibbæ humilioris basim anguli fede, continua carnosâ origine enascitur. Ad medium igitur longitudinis, inferioris costæ musculus hic, à scapulae ossis abscedit, & modicè sursum in priora tensus, humerum seu brachij os accedens, in ualidum breuemq; sed latum cessat tendinem, illi se forma respondetem, quem musculus brachium pectori adducentis, humero inserit. Neq; solum forma (quam ad latitudinem & crassitè ac in sectionem, secundum humeri longitudinem refero) præsentis musculi tendo, illius tendini respondet, qui ad pectus mouet, uerum in eandem serè regionem, illi duo musculi implantantur, in eorum medio interuallū demittentes, cui tendo musculi inseratur, quem deorsum uersus dorsum, ad illa brachium mouere paulò post subiiciam. Quamuis interim tendo musculi ab inferiori scapulae costâ pronati, paulò uicinius humeri capiti implantetur, quam illius tendo, quem brachium pectori adigeret relatum est. Neque hic rursus me fugit, præsentis musculi inter brachium circumuertentes, à Galeno perperam recenteri, atq; ab illo musculum triangularem, & scapulae gibbum occupantem, & mihi in circumuertentium brachium clausum ponendum, ab ipso autorem ductus brachij ad dorsum poni. Verum studio, quum mihi res secus habere uideatur, ab ipsius dogmate recedo, uti professò & tu quoq; es faciurus, ubi affectu exuto, & iam admonitus sectionem aggredieris, aut debite administrantibus astabis. Nolle enim mihi hic fidem ex Libro dari, quum certa semper lege orem, ne qua fides Libris in his paribus habeatur, quæ nondum per sectionem uisæ sint. Brachium deorsum trahitur, à magno quodam, latèque admodum musculo, qui à spinarum apicibus, quæ à sexta thoracis uertebrae spina, ad ossis sacri usque medium habentur, principium sumit, non quidem id pleniè brachij motuum opificum modo crassum, sed omnino in star amplæ membranæ tenuis continuumq; ac recta linea à dictarum modò spinarum apicibus pronatum.

Z Verum

Tertius bra-
chium mouen-
tium.

Quartus bra-
chium mouen-
tium.

Verum ubi musculus dorsum mouentes, id principium perreptaui, eamq̄ costarum regionem contingit, quæ maximè in dorso, uersus posteriora exuberat, carnosum densumq̄ efficitur, & uniuersus musculus ad eum modum auctus, in⁹ angustum tantisper procedit, donec tendinem latum, ualidum, fed breuem humero inferat, subter ipsius ceruicem, & secundum ipsius longitudinem, in medio⁹ tendinis brachium pectori ad mouentis, & tendinis⁹ qui brachium rectà ad dorsum agit. Hic itaque musculus etiam triangularis est, fed planè inæqualibus conformatur⁹ costis, ac duas quidem longissimas exigit, unam, quæ secundum dorsum longitudinem porrigitur, alteram, quæ ab osse sacro, per ilia & inferiorem thoracis partem, sursum ad tendinis insertionem descendit, atque alterum axillæ cavitatis uallum constituit. Tertia uerò præsentis musculi costa, à sexta thoracis uetebra⁹ spina, super angulum scapulae, quæ basis humilior pars ostendit, ad insertionem tendinis uehitur, atque hæc trãuersim quodammodo repens, reliquis duabus costis multò breuior est. Ac pro trianguli costarum inæqualitate, etiam huius musculi fibræ differunt, quæ enim per ilia, et spuriarum costarum extrema sursum porrigitur, prolississimæ, ac minus obliquæ sunt, quæ uerò ab inferiorum uetebra⁹ thoracis spinis enascuntur, breuiores sunt, & trãuersim magis prorepunt. Musculus iste motus brachij deorsum opifex est, non quidem id simplici motu, sed composito, pro fibrarum uarietate, præstans, quando quidem prout superiores fibræ, aut inferiores in se colliguntur, contrahuntur, ita quoq̄ deorsum, nunc ad superiora, nunc ad inferiora, brachium uersus dorsum deprimitur. Porro musculus hic, dum scapulae humiliorem⁹ transcendit angulum, fibris quibusdam scapulae cõmitti, atque ipsi aliqua insigniori apprehensione adnasci, Galenus scriptum reliquit. Deinde huius insertionis beneficio, non modò brachium duntaxat, ab hoc musculo moueri asserit, imò etiam illum detractionis scapulae ad inferiora autorem esse cõmemorat. Profectò est quàm maximè uerear, Galeni placitis obuiam ire, & lubens hoc Capite, saltem unicũ musculum citra controuersiam plenè describere optem, haudquaquam tamè, ut res sese habet, hic subicere queo. Præfens enim musculus, dum humiliorem scapulae basis angulum integit, scapulae ossi, nisi musculorum, qui ab illo pronascuntur, interuentu, contiguus uisitur, neutiquam autem ossi connatus, ut neque etiam, cui in cumbit ibidem musculorum regioni, aliqua peculiari insertionem committitur, connasciturq̄. Non enim aliter inibi subditis adnecitur musculis, quàm musculis dorsum mouentibus, & thoracis & abdominis, qui huic musculo non minus, quàm illi scapulam occupantes substernuntur. Quum itaque musculus hic, nullam in scapulam moliat insertionem, proprio etiam motu unà cum brachio eam nequaquam, ut Galenus opinabatur, deorsum uellit. Est illum tota ea sede, qua angulo scapulae superuehitur, scapulae innasci darè, id tantũ me Hercules trãuersis perficietur fibris, illis inquam, quæ in elastissima suæ originis sede habentur, atque à sexta, septimæ, octauæ, nonæ & decimæ thoracis uetebra⁹ spinis dependunt, quæ sanè non deorsum scapulam mouerent, sed rectà ad dorsum. Huius enim musculi eminentior pars, altius à spinis, quàm Galenus arbitrat, principium ducit, nam aliquouſque illi⁹ musculo substernitur, quem scapulam mouentium secundum numeramus, quemq̄ Galenus inter posteriores scapulam mouentes, Demiffiorem uocat, amplum huic brachij musculum, ibidem principij sui uerticem assumere asserens, ubi ille demiffior scapulae musculus cessat. At quem suo rursus loco de scapulae motoribus sermonem instituemus, ad brachij musculos iam reflectenda est oratio, inter quos Galenus alium enumerat musculum, eiusdem functionis cum nuper dicto, gratia efformatum, ut scilicet brachium deorsum trahat, atque hunc quidem latum amplumq̄ esse recenset, fed tenem interim. Membranam enim, quam nos carnosam uocamus, fibris carnis augeri narrat, quum primũ illa contingit, ac fibras has sursum tensas, carnosiores tantisper efficit, donec membrana ampli & tenuis⁹ musculi nature, quem buccas mouere diximus, respõdeat, humeroroq̄ implantetur. Deinde hunc musculum Galenus omnes, qui illum præcesserunt conuenientum Proceres, in hominum potius corporibus, quàm cum Galeno in simijs se exercitantes la tuisse, atque ab ipso in simijs inuentum nusquam non iactitat. ego profectò in simijs, & canibus, plurimisq̄ quadrupedibus ipsum obseruau, non tamen in omnibus æquè latum carnosum fuit. At in simia (ut id priuatim dicam) ad hunc modum mihi apparuit, membrana carnosissima, secundum spinæ rotis longitudinem firmis subditis organis, quàm alibi connascitur haud aliter, quàm si ex spinarum apicibus principij sui portionem, aliorum ligamentorum modo educeret. Verum in ea sede, qua membrana è regione quinq̄ lumborum uetebra⁹ uerum consistit, illiq̄ os contingit, carnis, sed tenuibus rarissiq̄ fibris adaugetur, quæ sursum obliquè uersus axillam prorepentes, ac ex lata basi sensim in arcum collectæ, musculum amplum at tenuè exprimunt, qui in mucronem desinens obscure, uixq̄ admodum in humero implantatur,

*L. 1. de Part.
tium usu, c. 9
de Abdomi.
si uentis d. 1. p.
clomibus.*

*Musculus ali.
ut quo simia ce.
cans abum.
dent.
L. 1. c. 9. de
Abdomi. d. 1. p.
feli. c. 9. L. 1.
de V. s. partu.
um.*

b 2 tab. 10
u. 10. 1. 1. X
tab. 1. 7. X
c. 4. 11. Q.
T. 1. 1. 1. 1.
d. 7. 1. 1. 1.
e. 10. 1. 1. 1.
f. 1. 1. 1. 1.
g. 1. 1. 1. 1.
h. 1. 1. 1. 1.
i. 1. 1. 1. 1.

g. d. 1. 1. 1.
Y. 1. 1. 1.

b 9. 1. 1. 1.
u. 10. 1. 1. 1.
f. 1. 1. 1. 1.
g. 1. 1. 1. 1.
h. 1. 1. 1. 1.

i. 1. 1. 1.

tendini eius^o musculi continuus, qui brachium pectori adducere commemoratus est. In canibus manifestam insertionem in humerum non ostendit, & uidetur musculi brachium pectori adducens tendini aliquo pacto admisceri, aut potius propriae eius musculi membranae adna-
 sci. In equis quoque, bobus, & ouibus, & id genus animalibus, admodum euadit conspicuus, unde etiam consulo illum in boue potissimum perpendi, quod fiet promptissimè, si excoriati bovis axillam inspexeris. Apparbit nanque is amplus, & conterminis musculis rubicundior, & ceteris partibus albis apparentibus, ex illo maximam portionem ablatam esse cõplices, quam lanij cuti adnatã relinquunt eo, quòd carnosam membranam unã cum cute auferre, inter excoriandum conseruare, atque ideo etiam tantam presentis musculi partem, quanta nonnulli prorsus, & insigniter carnosa apparet, auferunt. Quapropter etiam iuuabit, excoriantes lanios uidere, qui longè acutiore cultello, maiorisq; mora in axilla cutem adimunt, quàm in reliquo corpore, ubi membranam unã cum cute à subditis corporibus separant. Non inuito quoque erit, excoriatã cutem iubere tibi exporrigi, ut & cuti eorum musculorum portionem adhuc adnatam contẽpleris, obseruesq; huic musculosaẽ carnì paulò rectiores fibras intertextas esse, quam amplo illi musculo, quem brachium deorsum ad spinam mouere testatur. Atque hæc in simia, & quæ proxime nominata sunt, animantibus didici, at in homine me reperisse nequeo affirmare, quoniam uis recte cutem ab adipè, & quom obesus accidit corpus, adipem à membra-
 na carnosa, & membranam à subditis illi musculis, per totum thoracem ab domenq; non diuisam, laceram uesemper disseccẽ. Liberaui enim subinde ab adipè cutem, et adipem postmodum à membrana, & denuo membranam ab his, quibus incumbebat musculis, ac deinde manibus membranam retendi, sed hæc tenus illam nullis carnis fibris, secundum thoracis latera nutritam auctamq; obseruauit, nec etiam spectatorum aliquis, quotquot mihi fecant in unquam assistere, membranam hanc musculosam fieri, asserere ualuit. Præterea si membrana, quam musculum fieri Galenus astruit, brachium deorsum traheret, proculdubio ab humero, aut articuli saltem ligamento neceretur, quod & si de simijs fortassis, & bobus dici possit, qui alium, quàm homines, motum, propter crebrum in terram prioribus pedibus innixum exigunt, in hominibus tamen nullam insertionem membranæ carnosæ in humerũ fieri, au dactilumẽ pronunciam. Nam præterquam quòd membrana in homine fibras carneas sub axillis nullas commouit, integrum esse eam per totam axillæ regionem, ab huius loci musculis, & articulo nõ minus liberare, quàm in inguinibus, & poplite, quod haudquaquam perferretur, si membrana tendinem in os brachij infereret. Porrò quom omnibus dissectionum studiosis integrum sit, num hæc, aut de membrana in hominibus proposui, ueritati sint consona, proprijs manibus inquirere, quæ alijs dissecantibus iam admoniti atiare possint, his prolixius immorari haud conuenit. Addam tamen & hoc, si musculus iste eum, quem Galenus narrat, ductum, situm, & fibrarum seriem nancisceretur, quòd non alio planè fungeretur munere, quàm inferiores
 1010.10. eius^o musculi fibræ, quem nos brachium deprimere asseruimus. Nequaquam enim, ut Galenus arbitrat, huius membranæ carnosæ musculi beneficio, brachium rectè deorsum, & in neutrum latus inclinans duceretur, quom prorsus obliquas, ex Galeni etiam descriptione, fibras nancisceretur. Cæterum in nullam partem uergens brachium deorsum uellitur, quom et inferior^o musculi adducens ad pectus pars, & inferiores fibræ deprimens^o musculi simul agunt, accedente unã quoque brachij pondere. Atque duæ iam dictæ musculorũ partes, illæ sunt, quæ axillæ cavitatem efformant, quasq; in Libro de Articulis Hippocrates Tendinum nomine nuncupauit, quem admodum & Veteres, qui etiam Tendines nuncupant, musculos esse cepitis ossi connexos, ac in medio foueam efformantes, & Græcis *lentes* quoque appellatos. Qui brachium circumagunt, tres mihi constituantur musculi, omnes ex scapula ducentes originẽ, & latis tendinibus, articulum continetibus membranã implantati.^o Primus itaq; qui ordinè brachium mouentium quintas haberi potest, scapulae^o sinum occupat, qui inter superiorem scapulae costam, & eiusdem spinam, seu magni illius processus radicem uisitur. Proccedit enim à scapulae basi, et omnino carnosus totam, quam diximus, scapulae cavitatem implet, ob si semper ualidè, ac si ab ipso toto progressu enalceretur, cõnatus. Quom uerè ad superiorem ceruicis scapulae sedem pertingit, sub ligamento ualidissimo, suum humerum inferiori scapulae processui (quem anchoræ assimilamus) colligante, in anteriora contendit, et in amplum ualidumq; cessans tendinem, articulum humeri ad scapulam superat, eius articuli ligamento pertinacissimè, obliqua quodammodo insertionẽ implantatus. Est itaq; musculus hic obliquus, & exterius gibbus, intus autè illi respondet cavitati, quam implet, deinde fibras secundum sui longitudinẽ exporrectas habet, quæ si brachiũ attollentis^o musculi fibris cõferantur, transuerse prorsus existũt. Huius musculi Galenũ nõ meminisse opinor, nisi fortè inter brachiũ attol-

Axillari
nulli.

Quintus
brachij
musculus
tiam.

lites (quos uarios, neq[ue] semper eos d[e] recenset) illū reponat, quāuis ipsi ad superiora cōtractio,
 quem si quis hunc nostrū esse dixerit, nō tamen ipsi in signem cum brachium attollente muscu-
 lo connexum (imō uix contactum) tribuere poterit. Sextus brachiū mouentium musculus
 admodū est carnosus, ac concauā internāq[ue] scapulae sedem opplet, ex^o basi torius scapulae car-
 neā originē deducens, & in trianguli^o uerticē, ad scapulae formā tantisper arcuatus, dum in inte-
 riorē articuli regionē peringat, cui amplo tendine, quasi in semicirculū implātur. Huius mu-
 sculi superius latus^o illi admodū continuum existit, quem postremō recensui, ad eō sanē, ut nisi
 diligenter animū adhibueris, utiq[ue] unus esse tibi appareat. illumq[ue] musculum ad^o elatiōē sca-
 pulae cōstiti, in flexionē in anteriora fecisse, atq[ue] ita etiam portionē gibbā sedis scapulae occupare
 asseres. Septimus uerō brachiū mouentū musculus ille est, quē Galenus in Decimotertio de
 Partium usu (nam in Quinto de Administrandis sectionibus omnes à scapula in humerū por-
 recti musculi mirē cōfunduntur) brachium retrorsum, ad dorsum ipsi credidit, illū enim, qui
 uerē id munus praestat, quemq[ue] inter huius Capitis musculos tertio loco recensui, Galenus cir-
 cumuertentis ad exteriora uice descripsit. Ceterū hīc septimus musculus, cuius ope brachiū
 ad exteriora circumagisci, uniuersum scapulae gibbum, quod sub ipsius spina habetur, im-
 plet. Exoritur enim carnosus ex scapulae basi, deinde arcuatus ad scapulae formam^o redditus,
 tandem articuli ligamentum, tendine amplo at breui, tanquam in semicirculum extrinsecus infe-
 ritur ita, ut trium musculorum brachium circumagentium tendines, in orbem quasi uniuersum
 articuli ligamentum amplectentur, & qua ratione singulis suis fungantur munis, facile de-
 monstrant. Ligamenta uerō scapularum ceruici, caput humeri colligantia, ubi brachium mo-
 uentium musculorum sectionem absoluerō, peculiari Capite pertrābabo.

Sextus brachiū mouentium.

Septimus.

MUSCULORVM BRACHII MOVENTIUM administratio. Caput XXIII.

Quo corp[us] in
 hōm[in]em musculorum admini-
 stratione cre-
 ditam seruari
 possit.

t hactenus ad brachium mouentes usque musculos, ceteros, & precipue
 latum illum, qui buccarū motibus praestat, dissecueris, cutis quoq[ue] ex par-
 te superioris scapulae, & pectore ablata erit, ac proinde cutis ab abdomine
 & uniuerso thorace, usq[ue] ad femora, & ossis sacri mucronē nunc duxit at
 adimetur. & hanc quidem aut lanij more integram excoriabis, unica
 tantum linea à pectore ad pubis usq[ue] os ducta, aut per uaria frustra, pro-
 ut commodior apparebit ratio, eam dissecabis. Ego autem interdū, quan-
 do hominis sectionem mihi administrare soleo, sub inferiori maxilla per unumq[ue]
 robustum funem traieci ad capitis uerticem, laquei modo unctum, idq[ue] aut ad frōtem, aut ad
 occipitium magis, prout aut erecto, aut depresso capite cadauer suspenderit animus fuit. Lon-
 giorē enim laquei finem, trochleae cuidam camerae trahi affixae transposui, illoq[ue] corpus tan-
 quam suspensum, modō altius, modō demissius detrahi, atq[ue] in omnem partem, prout nego-
 tio competebat, circumuolui curabam, & quum rursus lubebat, in mēsam inclinari sinebam,
 facile enim sub trochleae regione mensa accommodatur. Atq[ue] hoc modo in omnibus muscu-
 lorum tabulis delineandis, cadauer suspensum fuit, quemadmodum Septima tabula utenq[ue]
 ostendit, quam uis dum illa delinearetur, funis ad occipitium reflexus erat propter musculos,
 qui in collo illic sunt conspicui. Et si fortassis maxilla inferior, ex dissectionis serie ablata sit, aut
 etiam iugalia ossa fuerint effracta, nihilominus sinus temporalibus musculis exculpti, laqueū
 satis ualidē amplectētur. Cauendū enim est, ne ceruici laqueus circumponatur, nisi iam aliquot
 occipitij ossi cōnexi musculi fuerint resecti. Atq[ue] eiusmodi corporis suspensio ideo maxime cō-
 ducit, quōd molestē admodū corpus humanū in mensam procubens, modō in pectus, modō
 in dorsum conuolui possit. Et licet fortassis opportunē cadauer uertatur, tamen musculi tunc
 adeo producuntur, aut ex inntxu latefcunt, cōprimunturq[ue], ut dissecti propriam formā & spe-
 ciem uix retineant. Quocunq[ue] modo igitur uisum fuerit, aut ea, qua dixi, ratione suspensio, aut
 in mensa reposito cadauere, cutem unā cum adipe absq[ue] ulla membranae carnosioris latione,
 ab uniuerso thorace abdomineq[ue] auferes. Quod profectō, nisi laboris sis studiosus, discendiq[ue]
 cupidus, molestē ac difficulter perfereris, cum tot sectionibus cutis profusū alter liberāda uen-
 niat, quā si carnosam membranā unā cum cute adimeres. Ablata cutē unā rursus lineā, à me-
 dia pectoris regione, ad pubis usq[ue] os, in membrana carnosā duces, & deinde aliam à pubis of-
 se transtueris, secundū coxendicis articulum, ad sacri ossis usq[ue] spinam, & tertiam à summo
 humero, ad usq[ue] mediam brachij regionem, secundū ipsius longitudinē. His ductis sectioni-
 bus,

Musculus, quē
 ceruicis mem-
 brana in simi-
 lantem ex canū
 acillis consti-
 tuit, exarant.

bus, membranam carnofam hamulo aut unguibus apprehendes, & ab uniuerso thorace & abdomine, ad fpinam progrediens, eam auferes, ipsam interim glandulis, quæ in axillis habetur, adhuc connexam finens. Auulfa itaq; ad axillæ usq; cavitatem membrana, hæc ad lucem extendenda est, ac diligenter aduertendum, num ea sub axillis in carnofum degeneret musculum, à lumbis, & fuprius costis incipientem. Si forte (quod non futurum scio) hanc carnofa si bris aut cta infpexris, ea qua poteris diligentia, illi ab axillis separa animum adhibens, num huius mero tendine aliquo inferatur, aut his partibus (ut in reliquo thorace solet) fibrosus tantum nexibus adhaereat. Atque sedulo cauebis, ne eò ruditis uenias, ut adeps, qui in thoracis lateribus, totoq; dorso occurrit, carnis loco tibi imponat. Vidi enim quosdam, tam rudes, ac in similibus partibus dignoscendis adeò negligenter uersatos, ut primo intuitu, adipem dorfi, carnem esse arbitrantur, quòd multo magis illum hic, quam alibi propter incubitum rubere cernerent. Quando enim cadauer una atq; altera die dorso incubuit, tota incubitus sedes, quasi inflammatione obfessa rubet, atq; ideo & eius sedis adeps. Hac itaque administratione, num membrana hæc musculus efficiatur, & an cutis moueatur, an brachij gratia talis facta sit, promptè examina bis. Mihi autem hæc membrana in hominibus neque musculosa effici, neq; humero tendine inseri, imò ne ipsum quidem contingere uisa est. Cæterum ubi uniuersam membranam, à corporis trunco, & media brachij regione liberaueris, brachium pectori adducentem musculum aggrederis, ante omnia perpendens, num alicubi promineat ille gracilis musculus, quo caudatæ simiæ donantur, quiq; à mamillarum regionibus, sursum oblique fertur. Verum quum iste in hominibus non sit, iam musculus brachium pectori adducentis caput, à clauicula, & tota ossis pectoris regione, ipsiq; inferis cartilaginibus, nouacula aut cultello abraades, ac hamulis aut summis digitis apprehensum, ad humerum usque à subiectis corporibus, aut digitis aut buxco cultello separabis. Dum uerò musculi huius caput nouacula liberaas, accuratè studendum est, ne quid aliud unà cum illo auferas. In canibus enim ac simijs, uerarum costarum cartilaginibus musculus obtunditur, quem ferè recti abdominis musculi partem esse dicemus, & qui à Galeno respirationis gratia creatus dicitur, ac uice proprij thoracis musculi, à recto distincti habetur, quem admodum in musculorum thoracè momentum enarratione dicturi sumus latius. Nunc enim in hoc admono, ut etiam si ego in homine minus huius reperiam, studiosi tamen illum obseruare conentur, atque commilitones inter discendum sese admoent, eiusmodi musculum ex Galeni sententia hic latere, ac proinde non ostanter musculum brachium pectori adducentem oportere suo principio liberari, aut obiter liberatum abijci. Neque huic solùm animus accommodandus est, uerùm et illi, qui in simijs sub musculo brachium ad pectus mouente occultatus, ad articuli ligamentum exportigi aliter, atque in hominibus dicebatur. Atque ita non mirandum est, me quum hominis fabricam ostendo, etiam perpetuò aut simiam, aut canem publicæ sectionis adhibere. Cæterum magnum hunc pectori brachium adigentem, in præsentia humero adhuc appensum relinquens, ad reliquos brachij accedes, quos commode administrare nequis, nisi prius ablato musculo, qui ab occipitij osse procedens, per totam ceruicem extenditur, & toti scapulae spine, summoq; humero, unà & huic proxime clauiculæ sedi inseritur, tum hinc per scapulae gibba, & basim deorsum protensus, donec mucrone suo octauæ thoracis ueretræ spinæ committatur. Est enim musculus iste ab occipitio, ad octauam usque thoracis ueretræ, spinarum apicibus quodammodo cõnexus, ab ipsiq; principium sumit. At de hoc musculo unà & cæteris scapulam mouentibus, postea agemus. nunc autem obiter eius mentio incidit, quòd posteriores brachium mouentes conspici aprè nequeant, nisi ille à spina & occipitio, ad ipsius usq; in sectionè, sectio liberatus fuerit. Administratur uerò nouacula aut cultello, secundum spinae dorfi longitudinem facta sectione, quæ musculum illum duntaxat ad subiecta usque uulneret, deinde altera secundum occipitium est ducenda, quæ ibidem etiam musculi occipitium, ab occipitij osse liberet. At si fortassis subiectum aliquem musculum illis sectionibus uiuare metuis, buxco aut cultello exterioribus musculi lateribus subdes, illi scilicet lateri, quod ab occipitio ad clauiculam fertur, & deinde illi, quod à summo humero seu clauicula, ad octauæ thoracis ueretræ spinæ descendit. Cultello enim lateribus indito, & sursum deorsumq; acto, à subditis musculis illum scapulae musculum abscedere coges, atq; ipsius nerui principij crassitiem facile tunc cõsecturabis, musculumq; à substratis corporibus iam liberatum, paruo negotio ad ipsius insertionem perduces. Verum rursus sub hoc, ut in peculiari huius musculi enarratione sumus dicturi, obseruandum est, ne unà cum illo musculus ab occipitio in scapulam procedens auferatur, quem Galenus unà cum illo, quem nunc dissecasti, scapulam quoque sursum trahere prodidit. Neq; hoc eo dico, quasi homines illum cum simijs communem

*Primi brachij
mouentium
musculi admi
nistratio.*

*Li. 6 de Ad
ministrandis
confectionibus.*

*Admi. secundi
scapulam mo
uentium, ut re
liquos brachij
secte aggredia
tur.*

habent, uerum ut nō perfunctoriē, an illo quoq; homines donentur, animaduertas, & simia
 administrationi simul adhibita, hæc nostra cum Galeno (si modò diligens Naturæ sis admira
 tor) conferas, neque etiam canibus hęc confidas, qui quemadmodum equi, & boues, & cætera
 que clauiculis carent, animalia, plurimum in brachium & scapulam mouentibus musculis,
 à simijs uariant. Quæ adhuc alium habent musculum, ab externa sede tranſuerſorum proceſſu
 ſum quatuor primarum ceruicis uertebrarum enatum, & in ſcapulæ ſpinam inſertum, quo
 homines quoque carent, eſſet, eſſet quoq; ſi reperiretur, iam diſſecandus. In ſimijs igitur,
 tribus illis musculis abſectis, in homine uerò, primo duntaxat ab uniuerſo musculum cuius
 beneficio brachium attollitur, à ſuo principio ſeparabis, eius caput ab uniuerſa ſcapulæ ſpina
 ſummo humero, & clauiculæ media ſede, nouacula aut cultello proximè ſemper oſſi adiecto,
 abſecans, donec illum tranſuerſam in humerum inſertionem moliri conſpexeris. Brachium ta
 men attollens pulchre, poſtquam eius triangularem figuram, et præcipue illius capitis, quod
 abſectum, iam obtuſum trianguli uerticem oſtendet, perpendeſ, non ſolum in ſuperficie un
 dique eſt intueudus, ſed ſumma diligentia inquirendum uenit, num tota illa moles articulum
 exterius integens, quamq; nos unius musculi loco habemus, plures musculi ſint mutuò ſibi in
 cumbentes, quemadmodum Galenus in Quinto libro de Adminiſtrandis conſectiõibus
 uidetur innuere, immeritò uti aliàs ſapienter, ueteribus diſſectiõis Profeſſoribus (qui in homi
 num cadaueribus ſeſe exercerebant) neſcio quam, oſcitantiam imponens. Examinaſis itaque u
 niuerſum musculi principiu, atq; quomodo craſſeſcat, carnoſuſq; ſenſim musculum efficiatur,
 conſiderabis, ac deinde tendine etiam (qui ſimplex eſt) examinato, per tranſuerſum in omni
 bus musculi ſedibus illum diuides, ut aliquando fatearis illum nihil minus, quam duplicatum
 eſſe, neq; illam referre ſpeciem, quam tres primi ab ilium oſſe enati, & femoris motibus ſamu
 lantes musculi pulchre expriment, ſi ſimul mutuò incumbentes, uniuſq; musculi loco enume
 rati perpendantur. Cæterum duobus primis brachium mouentibus musculis, ab humero
 abſectis, musculum, qui deorſum brachium mouet, à ſubditis illi paribus ad inſertionem ul
 que liberabis, quod factu eſt facillimum, ſi ſecundum ſpinæ longitudinem, à qua principium
 aſſumit, lineam duxeris, quæ membranæ ipſius principium duntaxat perfect. Quum itaq;
 principium liberaueris, hamulo aut digitis id apprehendes, uniuerſum musculum buxco cul
 tello, aut etiam nouacula retuſiori, à ſubditis musculis ſeparans. In hac adminiſtratione, quali
 ter musculi iſte baſis ſcapulæ humiliorem angulum tranſcendat, ſcapulæq; adhæreat, contue
 beris, & deinde ſi principium ipſius uariè ad originis locum protenderis, manifeſtè quo mo
 do hic musculi brachium detrahar, & nihil minus quam ſcapulam moueat, ad diſces. Porro
 quum lineam illam moliris, qua eius musculi principium à ſpinarum apicibus liberas, cau
 dum ſanè eſt, ne unà quoq; diſſeces initium abdominis musculi oblique aſcendens, et deinde
 illius, qui tranſuerſim à ſpinis quoque uertebrarum enatus, in decimam & undecimam, tho
 racis coſtas inferi dicitur. Quapropter ſi tuis manibus parum ſidis, idem in hoc musculum ten
 tabis, quod in illo experiendum probauimus, qui ſecundum ſcapulam mouentium nobis nu
 meratur, ut ſcilicet protenſam manum, aut buxco cultellum externo musculi lateri ſubdas,
 atq; illum tranſuerſim ſurſum deorſumq; actum, tantisper moueas, donec ad ſpinarum uſque
 apices musculum, à ſubditis organis diuiſum eſſe coniceſſeris, hac nanque ratione principij ſui
 membranæ craſſitiem promptè cognoſces, & quam altè cultellus aut nouacula ad hoc ſepar
 andum immitti debeat, exquiſitè intelliges. Verum omnino opportune feceris, ſi ſtyli aliquem
 longiorem, rotundoq; ornatum tuberculo, ſub musculi principio rectè protenderis, & ſim
 cultello ſub musculo ad ſtyli latuſ demiſſo, principium diuiſeris, cultelli ſemper acie extrorſum
 ducta, & leuiter obliquata, ſurſumq; ſemper cum ſtylo protuſa ad cum ſere modum, quo char
 tam diuidimus. Niſi etiam eo artificio uti uelis, quo in erudendis è ueſica calculus uimur,
 quum ſiphonem in ſtar dimidiæ canalis eſſectum, ueſicæ ceruicij indimus, ut dein in eius cau
 itatem ſectio moliatu, eo prorſus modo, quo piloli ſerici textores, ſericum in pilos diuidunt,
 his enim rationibus omnia pulchre diuiduntur, que ſecundum ſtyli longitudinem diſſecanda
 ſubinde in poſterum audies. Quando igitur musculum, quo brachium decliue agitatur, ad
 humerum perduxeris, tendinem ipſius ab humero liberabis, ac demum musculi uerticem
 ſum brachium trahenti te accingens, ipſius initium ſimiliter ab humiliori ſcapulæ coſta abſe
 cendes, & accuratè indagabis, num Galenus uerius huic circumuertiendi munus attribue
 rit, quam musculi gibbam ſcapulæ ſedem occupanti, quem que ego in circumuertiendum
 albo recenſui. Poteris itaque hunc tam diu humero appenſum relinquere, donec illum, qui
 ſcapulæ gibbum opplet, à ſcapula ad articuli uſque ligamentum abraſeris, ut eo uerius ſin
 gula expendere ualeas. Musculum, qui ſcapulæ cauitati incumbit, quæ inter ſpinam &
 ſuperio

Admiſcendi
 brachium mo
 uentium.

Quæſti admi
 niſtratio.

Tercij admi
 niſtratio.

Septimi.

Quinti.

superiore ipsius costam uisitur, à scapula derades duabus lineis, una per spinæ scapulae superius latus, altera secundum elatiorem eiusdem costam, ductis, & deinde, qui humeri articuli ligamento musculus committatur, examinato. Brachium circumagentium musculus, qui internam scapulae sedem sibi uendicat, nisi prius scapulam sectionis serie à clauiculis solueris, non commodè se spectandum offert, et integris adhuc scapulam mouentibus musculus, importunè scapula à clauicula separaueris, aut etiam unà cum clauicula à thorace eam abstuleris. Quando cunq; igitur scapulam à clauicula, sectionis serie liberatam uideris, aut scapula in totum à thorace ablata fuerit, eius musculi, quem ordine brachij m otorum sextum retuli, administratio facillima erit, quandoquidem ocyus tum uineris ex scapulae eriditur cauitate, quod ubi praestiteris, huius simul & aliorum officium absque negotio examinabis. Quamquam interdum etiam quinti nobis enumerati musculi sectionem, donec scapulam à clauicula solueris, referuandam censeo, quum is in scapulae cauo thoraci proximo prorsus recondatur.

Sezn.

DE LIGAMENTIS HUMERI AD

scapulam articuli. Caput XXV.

PRIMO Libro rotundum magnumq; humeri caput, & non admodum la-
tum, neq; insigniter profundum scapulae acetabulum (propter uarios, quos
brachio obimus, motus) merito extructa esse retuli. Ne autè laxus ad e-
articulus male custodiretur, & quouis serè motu sua sede humerus exci-
deret, processus quosdam scapulae, & uaria deinde ligamenta inuicem
ossa colligantia, Naturam produxisse subiunxi. Cæterum quum iam ar-
ticulum munitentes processus, ac plerq; hunc stringentes musculos ab-
solui, tempus sane exigit, ut articuli etiam ligamenta nunc percurram. Superiori itaque Li-
bro scripsimus, qui superior humeri pars, quodimodo in duo inæqualia capita distingueret-
ur, in interius scilicet, quod amplum, & semiglobi instar rotundum est, & propter illi obna-
tam cartilaginem laeue, articulationisq; idoneum, exterius autem asperum inaequaleq; uisitur,
leui quodam patuloq; sinu, ab interno orbiculatim distinctum. Et rursus propter alium si-
num, in anteriori parte exterioris capitis exculptum, ac exterius caput musculi cubiti flex-
cientium anterioris transmittentem, exterius hoc humeri caput ueluti geminum conspicitur,
utrinque ad sinus illius latera magis, quam in reliqua parte extuberans. Atque hæc omnia, præ-
sentis articuli ligamentorum occasione potissimum sunt fabricata, interius quidem caput, ar-
ticulationis gratia, exterius uerò, ut ligamentorum insertionem susciperet, aut ex se eadem por-
rigeret. Sunt autem tria robusta, quæ humerum in scapulae acetabulum connectunt ligamen-
ta, præter commune, omnes articulos instar membranae, nunc tenuioris nunc crassioris am-
bians uinculum. Quod itaque amplum & membranosum est, omnibus quoque articulis com-
mune, orbiculatim ex supercilij ceruicis scapulae principium assumit, ac totum articulum am-
bians, in radicem interni capitis humeri primum inseritur, & deinde totius exterioris capitis
amplitudini, ac utriusque ceruicis implantatur. Aliorum uerò trium duo quidem ad amullum
instar neruorum teretia uisuntur, tertium uerò nonnihil amplum. Enascitur autem primum
ex apice interioris processus scapulae, & hinc procedens, internis anterioribusq; partibus ex-
terioris humeri capitis circumenditur, ualidissimè huius capitis sedis impressioni adnatum.
Alterum uerò, quod crassius maiusq; isto est, ex ceruicis scapulae superiori parte, ubi summò
humero submittitur, ortum ducit, & interius humeri caput superans, inseritur toti illi extero-
ris capitis regioni, quæ ad externum latus eius sinus extuberat, qui exterius caput musculi
cubiti flexcientium anterioris uiam præbet. Huius ligamenti anterioris latus, posteriori primi
ligamenti connascitur lateri, ac simul ambo uelut transfuersum ligamentum efformant, caput
eius musculi in suum sinum feruans. Reliquum uerò tertium, ex eadem cum secundo re-
gione principium nascitur, ac obliquè hinc porrectum, inseritur in totam posteriorem
exterioris capitis humeri sedem ad eò, ut præfens ligamentum posteriorem articuli ambiat
regionem, ut enim amplum obtinet principium, ita quoque amplioiorem molitur in humerum
insertionem. Cæterum præter hæc tria, quæ præcipue humerum, ne deorsum extorsum-
que ab acetabulo scapulae labatur, continent, aliud est adhuc ligamentum, humerum sursum
& in anteriora, ad median. nimirum inter summum humerum & interiore scapulae processum
sedem luxari prohibens, hoc enim similiter ualidum, ab interiori quoque processu scapulae, sur-
sum obliquè ad summum humerum porrigitur, articulum humeri cum scapula nusquam

Ligamtu hu-
merum scapu-
le connectu-
nt.
Cæteris arti-
culis commu-
ne.
Tria pro-
pria.
Primum.

Secundum.

Tertium.

Ligamtu ab-
intiori sca-
pulae processu
in superiori-
orem pertinet.

Z 4 contin.

contingens. Atque huic eidem munci subseruit, nerueum illud caput anterioris cubitum flectentium musculi, quod ab eminentissima scapulae acetabuli sede enatum, inter articuli ligamenta humeri caput transcendere, atque suo inuincubens deorsum ferri audies. Horum ligamentorum administratio, non nisi scapulam quoque mouentibus musculis, et cubitum flectentibus dissectis, aggredienda est, quae tunc cuticulis paruulis, sed acutioribus celebrabitur, atque omnium primum id secundum ueniet, quod ex interiori scapulae processu exoritur. deinde alia duo peculiaria, ab ipsorum radice à scapula liberans, usque ad humerum singula deduces. Neque hic interim oiscitaner animus adhibendus erit, ne quum secundum ligamentum aggredieris, unà quoque caput exterius cubitum flectentium musculorum anterioris praescindatur, nisi fortassis antea ademptum unà cum toto musculo esset. Porro ligamentum ab interiori processu scapulae, in summum humerum pertinens, musculo brachium attollente ablato, euadit circa sectionem conspicuum. Illud uerò, quod scapulae acetabuli cautitatem aliquando auget, diuiso prorsus articulo, in conspectum uenit.

Ligamentorum administratio.

DE MUSCULIS SCAPULAM MOUENTIBUS. Caput XXVI.

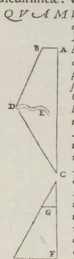

Primus scapulam mouentium.

CAPULA hsdem cum brachio agitur motibus, si illam duntaxat exceperis, quo brachium circumuerti diximus. Scapulam itaque pectori ad mouet triangularis musculus, illi substratus musculo, cuius beneficio brachium pectori adducimus. Est namque hic primus scapulae musculus, quem in uigesimo tertio Capite ex secunda, tertia, quarta, quinta, & interdum sexta, superioribus thoracis costis, paulò antequam in cartilagine illae cessent, principium assumere docui. Ad eò ut hic neque ipse substantia, quae tota, nisi iuxta tendinem, carnea est, neque inferio, quam in interioris latus anchoram imitantis processus molitur, neque fibrarum ductus, qui ex amplo principio in obrusum uerticem, nusquam intersectae feruntur, diffusus recensenda ueniant, quum abunde sit, ipse functionem hanc addidisse. Si itaque huius musculi altiores fibrae contrahantur, elatius scapulam pectori admouent, inferioribus uerò in se contractis, uersus pectus demissius scapula adigitur. At totius musculi fibris unà laborantibus, scapula in neutra partem declinans, pectori adducitur. Quanquã interim scapula pectoris ossis summo, aut mucronatae cartilagini nõ equè, atque brachii adducitur, quod insignibus in motu differentijs, nunc pectoris elatio tiori sedi, nunc demissiori admouetur, quemadmodum ipse quoque musculus, elatius & demissius ipse scapulae musculo initium ducit. Ceterum etsi Galenus scapulae nullum tribuit musculum, qui proprio motu ad pectus, antrosum uel scapulam ageret, & nos tamen hunc, quem iam narrauimus, illi priuatim ascribimus, non praeter ea, quae seculo sedulo mentem quoque accommodes musculo, quem caeterorum Anatomicorum more, à scapulae basi enatum, octo superioribus costis inferi dicemus, quum thoracem mouentium musculorum sermo instituetur. Si enim huius naturam diligenter spectaueris, & potissimum in quadrupedibus, fortassis illum quoque scapulae motorem recensebis, quemadmodum audies, quum sexto post hoc Capite, illum thoracem mouentium secundum enumerabo. Porro sursum ad caput ualidi musculi scapulam attollunt, si quidem & ipsa grandi mole conficit, plurimamque ipsi carnem adnatam sustineat. Primus est, quem ante musculos brachium mouentes dissecandum esse, tunc dicebam, quum illorum musculorum administrationem secundo ante hoc Capite exequer. Musculus iste raram, praeter caeteros corporis musculos, figuram sortitur, ut etiam fibras & mouendi rationem, ab alijs musculis quodammodo differentes adeptus est. oritur enim ab occipitij osse transversa linea, quae ab eius ossis medio, uersus auris radicem porrigitur. Huius lineae externum latus, ab auris pinula tantum remouetur, quã ipsius ab occipitio exortus est longitudo. Si enim occipitij sedem, quae ab ipsius medio ad aurem ducitur, in duas aequales regiones diuiseris, earum unam, quae occipitij medio uicinior est, praesentis musculi principium occupare intueberis. In occipitij medio dexter musculus sinistrum contingit, acambo inuicem iuncti, unaque ueluti ex spinarum uertebrae apicibus principium ducentes, per cervicis thoracis que spinam, usque ad octauam thoracis uertebrae protenduntur. Dexter (idem de sinistro intelliges) quae ex spinarum apicibus enascitur, membranofus tanta serè amplitudine apparet, quanta uertebrae in suo latere est latitudo, reliqua uerò regione carnea (si unicum duntaxat locum exceperis) conspicitur. Quis autem membranae ille locus sit, sermonis progressus enarrabit.

Secundus scapulam mouentium.

enarrabit. Sunt itaque hae duae praesentis musculi lineae. Vna tranſuerſim ſecundum occipitium porrecta, quae eſti tenuis ſit, carnea tamen uisitur. altera recta per ſpinam deorſum ab occipitij medio, ad octauam uſque thoracis uertebraſ descendit. Praeter has autē, aliae duae obliquae ſunt, una ex termino tranſuerſae lineae, quo aurem ſpectat, obliquē deorſum uerſus anteriora, ſeu in dextro musculo dextorſum proreſcitur, quo uſq; latioreſ clauiculae partem contingat, ſummo humero coarctatam. Alia linea quae ſimiliter obliqua eſt, à lineae poſtremò commemoratae ſine, quo ipſa clauiculam tangit, deorſum uerſus poſteriora obliquē tantisper deſcendit, dum unà cum termino rectae lineae, ſecundum ſpinam exporrecte, acutum angulum conſtituat, è regione octauae thoracis uertebrae conſiſtentem.

Præſentis trianguli angulus, H inſignitus.

Quatuor his lineis musculus circumſcribitur, uerum præter has, musculus aliam tranſuerſam, in ipſius medio quodammodo nanciſcitur, eam nimirum, quae toti ſcapulae ſpine, & ſummo humero, & clauiculae latiori parti inſerta tatur. Hac parte qua ſuam molitur inſertionem (quae uelut ipſum tendo eſt) neruoſus ſimul et carnoſus uisitur, ea uerò ſede, qua ſcapulae ceruicem ſpectat, & quarta ipſius lineae à clauicula deorſum ad octauam thoracis uertebraſ proreſcit, ſemicirculum quo dammodo membranam commonſtrat, quaſi hinc (ne forte ſcapulae gibbum occupantes musculos artius premat) craſſior carneuſq; eſſe nequiret. Reliqua uero ſede, ut iam admonimus (niſi qua dorſi ſpinæ committitur) omnino carnoſus exiſtit, ſed tamen undique tenuis eſt, ea ſui ſede excepta, qua toti ſuperiori ſummi humeri ſedi, & latiori clauiculae parti ualde ſilim implantatur. Porro fibras, non uno omnes modo porrectas habet, nam quae ab occipitio, ceruicisq; uertebraſ ſpinis deorſum protenduntur, obliquē ut & exterior eius musculi partis lineae, ad anteriora deorſum tantisper prorepunt, donec ſcapulae ſpinæ, & ſummo humero, & latiori clauiculae ſedi inſerantur. Praeſentes fibrae eo ſemper obliquiores magiſue tranſuerſae redduntur, quo à ceruicis uertebraſ ſpinis, thoraci propinquioribus principium ducunt ad eò, ut illae, quas ceruicis radix exporrigit, iam paulò minus toto tranſuerſae ſint. Quae uerò à thoracis uertebraſ ſpinis uerè enaſcuntur, ſurſum uerſus anteriora tenſae, tanto quoque rectiores, minus quo tranſuerſae uiſuntur, quo octauae thoracis uertebrae ſunt uiciniores. Eiuſmodi fibrarum ſeries commonſtrat, huius musculi beneficio non modò uniuerſam ſcapulam ſurſum attrahi, ſed etiam deorſum uelli, rectaq; ad dorſum agi. Si nanque ſuperior musculi pars, inter ſecundum uerſus ſuam originem trahatur, totam ſcapulam ſurſum attolli conſpicit. At ſi humilior musculi pars, quae inter ſcapulae ſpinam, & octauam thoracis uertebraſ conſiſtit, ad ſuum exortum tenſa fuerit, ſcapula deorſum uellitur. Deinde uniuerſo musculo inter diſſecandum attracto, & praecipue quae inferioribus ceruicis, & ſuperioribus thoracis uertebraſ ſpinis enaſcitur, ſcapulae moleſtiam recta retrorſum duci cernimus. Atque hinc ſit, ut praeſens musculi motibus omnino pugnantibus praeficiatur, ac, uti prius relatum eſt, fibraſ contrariae ſerie ductas quoque exigat, quanuis interim nulla proſuſ ſui ſede hunc diſiunctum inconiunctum ueſſe, quis uerè dixerit. Proinde unitatis ratione, praeſens musculi unius loco mihi habebitur, quo minus autem functionis gratia eſt duorum, aut plurium uice à duopum reſcenteſ queat, per me non obſtiterit. At Galenum miror, qui hunc musculum diſiungens, ad medium ſere Libri quarti de Adminiſtrandis ſectiõibus, ſuperioris musculi partis prolixius, quam de aliquo totius corporis, contra Lycum nimis profecto inuidioſe diſceptans meminit. Ad calcem uerò eius Libri, inferiorem musculi partem uix obiter nominauit, tunc ſcilicet, quum ſcapulam duobus proprijs musculis, ad dorſum agi inſinuaret, quorum inferior eſt huius noſtri musculi humilior pars, à thoracis uertebraſ ſpinis praecipue originem aſſumens, quam etiam alibi Demiſſiorem ſcapulae musculum appellauit. Vt cunctae ſit, parua hic nobis cum Galeno futura eſt diſſentio, ſi ambos à ſe enarotatos musculos, unum continuum corpus eſſe annuerit. Nam eſti fortassis musculi huius inferio, quo inſtar latae ac obliquae admodum procedentis lineae perſicitur (quantum uis etiam & in inſertione musculi

musculus continuis sic illum in duos distinguere apparet, nulla tamen prorsus discriminis nota (nisi forte diceretur fibrarū ductus) inter spinam dorsi, & scapulae basim habebitur. Vbi tamen distinctionem lineamq; constringere debes, si modo superiorem Galeni musculus trapeziae figuræ quouis pacto assimilaturus sis. Ea siquidem linea, quæ à ceruicis radice, secundum scapulae spinam, & summum humerum, & latiore claviculae sedem duceretur, comparanda veniæ basi trianguli rectianguli, in cuius summo lineæ quæ distans à basi ducta sit. Quæ admodum ea musculi linea, quæ secundum spinæ ceruicis longitudinem fertur, illi trianguli lineæ assimilatur, quæ perpendiculariter trianguli illius basi incidit. Quæ autem ad occipitiū transternum ducitur, illi lineæ correspondet, quæ in trianguli vertice æque cum basi distat. At

Musculus scapulae atrolens, quo simia abundat.

quæ ab occipito ad claviculam procedit, obliquo trianguli lateri confertur. Cæterum nunc magis à Galeni dogmatibus mihi recinandum est, idq; præcipue propter fimiariū ad homines differentiam. Primum enim, si Galeno credideris, te ipsum in scitiæ occitantiæq; inter secundum in similibus, quum deinceps alios musculos scapulam attolentes in homine sedulo indagare conaberis. Ex Galeni enim placito, sub eminentiori nobis dicti iam musculi parte alium inquires, qui illo longè gracilior minorq; sed tamen carnosus totus esse debet, & qui ex occipitijs ossibus nuper dicto principio enatus, deorsum modicè versus anteriora, obliquè descenderet, & altiori basim scapulae angulo exporrectus, in latum tendem defineret, ad medium usque basim scapulae interiùs inferrum, è regione radices spinæ scapulae. Huic id munus concedendum esset, ut scapulae basim sursum, seu ad occiput attraheret, verum hunc frustra mecum in homine (quòd ipse illo destituatur) indagabis, quò interim promptissime is in caudatis simijs occurrat, eam prorsus naturam, quam Galenus ipsi tribuit, quamq; ego iam descripti, seruans. Quod non eo in medium adsero, quasi illum musculum in hominibus inuestigare nolle, sed ne librorum lectio plus satis fidei tribuës, me illum præterisse arbitrent, aut fidei sectione aggrediaris, intelligas, quo nam pacto hominis musculos sis reperiturus, quamq; præter meritum Galenus veteres dissectionum Professores subinde suis delusus simijs infimulet.

Tertius musculus simiae scapulam attollens.

Denuo in caudatis simijs alium obseruamus musculū, à Galeno quoq; enumeratum, qui carnosulo principio, ex primæ ceruicis vertebrae transfuerso processu, dein & ex tertiae & quartæ vertebrae transfuersis processibus nascitur, non quidem ex interna ipsorum fede, sed ab externa magis. Hic musculus, postquam primū ex reliquis musculis, qui ceruicis vertebrae adnascuntur, emerit, teres, sed tamen latior, quàm profundior apparet, deorsum in posteriora, versus scapulae basim superiorem angulum perferitur, ipsius internæ sedi carnosus latiorq; redditus insertatur. Rursus simiæ alio quoq; musculo donantur, quem inter Galeni musculos scapulam attolentes, si Quartus de Administrandis sectionibus ad amulsum duculseris, quarto loco enumerari reperies. Atq; hic mihi ab interna transfuersi primæ ceruicis vertebrae processu sede, deinceps & tertiae quoq; & quartæ ceruicis vertebrae transfuersis processibus, carneo principio enasci uisus est, quod prædicto musculo latius redditum, deorsum quoque, sed minus in posteriora tantisper ducitur, dum carnea lataq; insertione, in scapulae spinā inseratur, in ea spinæ fede, quæ hæc summum humerum producit, quæ quodammodo è regione ceruicis scapulae consistit. Cæterum ut homines prorsus secundo Galeni musculo, qui ab occipite in simijs exoriri dictus est, destituuntur, ita etiam & quarto. Verum tertium musculum homo communem nanciscitur, sed non nihil quàm simiæ validiorem. Exoritur enim homini musculus ualidus à transfuerso primæ ceruicis vertebrae processu, deinde & transfuerso processu tertiae vertebrae, quartæ & quintæ, quasi distinctis constaret principijs, uno nimirum, quod primæ vertebrae debetur, altero autem, quod tribus secundæ vertebrae proximè subiectis asseribitur. Quanquam etiam interdum à transfuerso secundæ quoque vertebrae processu musculus hinc, sed parua origine nasci uisus sit. Porro principia hæc, simulatque ex reliquis ceruicis vertebrae amplexantibus musculis emergunt, unà coeunt, & ualidum efformant musculum non nihil latiore, quàm profundiore, qui lata, sed carnea insertione, in internam superiorem angulū scapulae basim inseritur, scapulamq; sursum versus anteriora, ceruicisq; latera trahit. Non inopportune itaq; hic musculus nobis scapulae attollentiū aliter dicitur, aut saltem omnium scapulae motorum tertius in hac nostra serie locabitur. Galenus suis omnibus scapulam attolentibus musculis, addidit oblongum gracilemque musculum, quem ex ossibus hyoidis lateribus procedentem scapulae, propter ipsius ceruicem, interiori ex parte inscri scriptum reliquit, & eius musculi beneficio in anteriora colli, scapulam attolenti opinatus est. Ego autem in Capite de hyoidis ossis musculis, eius ossis gratia, non autem scapulae, hūc musculum efformatū asserui, ac proinde cuiuslibet motus autor si censei debet, disti genti sectione ueniam indagandū. In hoc enim simijs nulla cū hominibus est differentia, nisi quòd simijs

Quartus musculus simiae scapulam attollens, quo homines uicidant.

Tertius hominis scapulam mouentium.

Musculus inter scapulam attollens à Galeno perceptum descriptus.

simijs toto progressu carnes uideatur, hominibus autem in medio ductu gracilesct, tendis speciem comonstrans, & duobus quasi musculorum uentribus donatur. Quod sane Galenus, si hominem unquam secuisset, non minus animaduertisset, quam musculos inferiorem maxillam deorsum ducentes duobus donari uentribus. Vnus adhuc musculorum scapulam mouentium reliquus est, qui hanc retrorsum ad dorsum spinam, uersus superiora nonnihil agit. Hic autem amplius & tenuis, sed omni ex parte carnes uisitur, qui à quinta, sexta, & septima ceruicis uertebris, deinde trium primarum thoracis uertebrarum spinis principium ducens, toti propemodum scapulae basi carnes, ac aequè utin exortu latus inferitur, fibras obtinens non prorsus transuersas, ac nonnihil obliquè à dorso, deorsum ad scapulae basin ductas. Quibus uerò musculis hic quadrilateris musculus, & alij omnes tegantur, quibus ueilli obducantur, sectionis semper series, et musculorum tabulae leui negotio comonstrant. Quod profectò non oscitant in illo musculo obseruandum praecipimus, qui brachij ad dorsum uersus inferiora motus autor est, quem Galenus in Libro decimotertio de Usu partium scapulam quoque deorsum ducere parum rectè prodidit, ego autem huius quoque modo memini, ne quis in musculorum scapulam mouentium numero, Galeni nomenclalium, quam haecenus narraui, requiratur.

Quatuor homines scapulae mouentium.

Musculum quo brachium ducitur, scapulam non mouere.

MUSCULORVM SCAPVLLAM MOVENTIUM administratio. Caput XXVII.

RAESENTIUM musculorū administrationē pari, quareliquos omnes, methodo aggredieris. Primi enim, quo scapula pectori adducitur, principium, nouacula à costis, unde prodit, liberandū est, & deinde toto musculo à thorace ad internum usq; scapulae processum separato, ipsiusq; attractis principijs, cuius potissimum motus opifex habendus sit, inquires, num silicet brachium potius, ut Galenus docebat, quam scapulam uti ego dicebam, moueat. Secundum musculum, quem & scapulam atolle re & deorsum trahere dixi, in musculorum brachium mouentium administratione iam entes aggressus, unde etiam hic ipsius sectionem prolixius repetere penitus abs re foret. Verum tertium, qui à ceruicis uertebris ad scapulae basis superiorem angulum ducitur, suo principio prorsus liberandus non est, nisi aliquot ceruicis musculus antea praefectis. Ac proinde operæ pretium erit illam trāuersim, ubi primum ex ceruicis musculus emergit, abscondere, atq; ipsius principium ad uertebras relicto, illum à scapula liberare, ipsius tamen functione prius perpena. Quartum musculum leui longaq; sectione à spinarum apicibus fecabis, atque ubi ipsius inferiorem ad amullum obseruaueris, eundem à scapula amouebis sedulo cauens, ne tertium hominis thoracem mouentium musculum simul recales, aut saltem imprudenter suo principio liberes. Deinde si adhuc longus ille musculus, quem contra Galeni sententiam, hyoidi ossi proprium esse retuli, asseruatus sit, non oscitater specta, num scapulae, an illius ossis gratia creata sit. Nunc cultello, quam licebit proximè, ligamenta à summo humero et clauiculis, qua inuicem committuntur, refecabis, summum humerum à clauiculis liberans, & peculiarem huius articuli cartilagineo obseruans, quae illi similis est, quae in maxilla inferiori ad superiorem articulo, & clauiculae rursus cum pectoris osse nexu adiuuentur. Deinde accuratè perpendes, num tertium aliquod os hic, præter clauiculam, & summum humerum, cum ipsius appendice, dictaq; nunc cartilagine existat, cuius Hippocratem in Libro de Articulis, de brachij lussationibus dissentem meminit Galenus docet. Sed quid de illo osse sentiam, huiusmodi librum sum executus, ubi itaque clauiculam à scapula diremeris, hæc in sua fede diligenter seruanda tenit. Verum uasis ex thorace in brachium proreptantibus funicularibus binis interceptis, & deinde in funicularum medio refectis, scapulam à thorace euertes, ut iam circumuertentis brachium musculi naturam inspicias, qui cauum scapulae sedem occupat. Hoc itaque ab osse undique erafo, atque ad articuli ligamentum deducto, & eius functione perpena, illum quoque abijcies, ut nunc scapula nulli alteri firmata parti, à thorace maximi musculi interuētū hære uideatur, qui thoracem mouentium secundus, & à scapulae basi enatus, octo superioribus thoracis costis manus ritu inferitur, cuiusq; naturam cum reliquis respirationi seruientibus muscularibus, tertio ab hoc Capite exequar. In praesentia enim ad capitis musculos est accedendum.

Primi admi nistratio.

Secundi.

Tertij.

Quartij.

Clauiculae à scapulae liberatio.

Capitis motus

VPERIORI Libro, primæ secundæq; cervicis vertebrae constructio-
nem diffusè admodum persequentes, caput proprijs motibus, & secunda-
rijs moteri retulimus. Vt enim eleuato brachio cubitus una attollitur,
ac eques cum equo promouetur, ita quoq; motam ceruicem caput neces-
sario subsequitur. Ac proinde, quot proprijs motibus ceruix agitur, toti-
dem etiam secundarijs caput mouetur, ac ceruix quidem extenditur, seu
in posteriora uersus dorsum ducitur, & in anteriora flectitur, deinde ut-
rinque ad latera, ad humeros scilicet etiam inclinatur, ut cunq; aut flexa aut extensa, erecta ue-
sit. Caput autem uno proprio motu, uel quiescente etiam ceruice flectitur, & extenditur, seu in
posteriora anterioraq; fertur, ad latera autè nò, nisi ceruicis beneficio agi potest, quando quidè
immota rigidaq; ceruice, nemini ad humeros caput inclinare conceditur. Vt cunq; quòd parum
rectè in Quarto de Administrandis sectionibus. Libro Galeni uisum fuerit. Ceterum præter
flexionè et extensionè, quas caput mea quidem sententia, repugnantèq; Galeni placito, super
primam ceruicis obit uertebra, alium etiam capiti motum superiori Libro largitum esse pro-
didimus, qui alter proprius capitis motus est, cuius opè instar rotæ quodammodo, ad axem
circumducitur, siue flexum siue extensum cum ceruice, aut citra ceruicem fuerit, atq; hunc ad
secundam uertebra, contra Galeni dogmata dictum est. Quamobrem etià nunc ope-
ræ pretium fuerit musculos omnes recensere, qui priuatis capitis motibus famulantur, & dein
de eos, qui ceruicis ductibus præsent. Quanquam rursus de ceruicis musculis, in dorsum mo-
uentium musculorum enarratione pertractandum erit, quos quàm examissim Galenus de-
scripsit, ex ipsius Libris discas, uelim. Ego enim suis uestigijs, si modò clare uereq; eos descri-
bere debet, nequaquam perpetuò hæsurus sum, quâuis interim pro uiribus, ut & hinc is Ana-
tomiorum corypheus intelligatur, ad ipsius seriem me accingam. Primum itaq; sex musculo-
rum coniugationes, seu paria mihi ueniunt explicanda, quæ in posteriori ceruicis sede locata,
partim capitis, partim autem primæ ceruicis uertebrae motibus famulantur. Verùm anteaquã
ad horum enarrationem Galenus accessit, duo alia musculorum paria ex dissectionis serie per-
posuit, scapulae motibus seruentia, quorum¹ unum homines cum simijs commune nanciscun-
tur id scilicet, cuius alterius lateris musculus in scapulae spinam, summum humerum, & latitu-
sculam clauiculae partem inseri dictum est. Altero autem pari homines destituuntur, cuius in
altero latere musculus ab occipitio enatus, ad altiorem basis scapulae angulum in simijs pro-
tendi cõmemoratus est. Atq; hinc fit, ut id, quod nunc primum appellaturus sum, Galeno ter-
tia serie enumeretur.² Primum itaq; capitis musculorū par duobus, utriq; scilicet singulis cõ-
stat musculis,³ originem ducentibus ex apice quintæ thoracis uertebrae spinæ, dein etiam ex
quartæ, tertiæ, & primæ uertebrae thoracis spinarū apicibus. Principium hoc, quã primum
ex quinta thoracis prodit uertebra, acutum refert angulum, qui sursum tensus, sensim ita late-
scit, ut musculus ad tertiam secundaq; thoracis uertebra iam porrectus, adeò amplifacetur,
ut externum ipsius latus è regione transuerforum processuum earundem uertebrae consti-
tat. Musculi hanc seruantem latitudinè, sursum feruntur à quinque inferiorum ceruicis uertebra-
rum spinis (sed nimis quàm leuiter) exortum assumentes,⁴ quando autè ad tertiæ ceruicis ue-
tebrae spinam confenderunt, quò hætenus toto progressu dexter sinistro coniunctus fuerit, utri-
que ab inuicè sensim magis magisq; tantisper abscedunt, quousq; transuersa⁵ linea occipiti,
ossi carnea lataq; in fessione implantentur. Eius enim in fessione tanta est amplitudo, quæ
internum alterius musculi latus, à media occipiti sede, & externum latus ab auris radice
remouentur adeò, ut in fessione amplitudo utriusq; musculi tanta sit, quàm ut ab una aure ad
alteram occipiti est interualli, quod musculorū in fessione nõ occupatur. Cæterum illius mu-
sculorum ab inuicè recessus forma,⁶ triangularis exactè uisitur, si modò unam lineam trans-
uersim ad occipitium, ab interno unius musculi latere, ad internū latus alterius duxeris, & de-
inde alias duas ab eius lineæ terminis, secundum utriusq; musculi internum latus, ad tertiæ cer-
uicis uertebrae spinam, ueluti ad trianguli uerticem porrexeris. Rursus singuli musculi⁷ trian-
gulari forma constant, si lineam secundum spinæ longitudinem ad occipitium usq; ductam,
unius lateris loco habueris, & secundum lateris uicè, lineam secundum externum musculi latus
exporrectam, & tertij lateris loco lineam, quæ transuersim musculi in fessione ad occipitiū
describit. Fibrae horum musculorum, à spinis uertebrae sursum oblique, quasi ad transuer-
sos superiorum uertebrae processus, tantisper ducuntur, dum simul omnes in occipitium
finiant.

Qui musculi
hoc Capite e-
narrantur.

Postissimum
de Administrandis
sectionibus.

Primum par
musculorū aut
capitis, aut pri-
mam uertebrae
mouentium.

a g. 12.

b 12. 12. 12.

c 12. 12. 12.

d 12. 12. 12.

e 12. 12. 12.

f 12. 12. 12.

g 12. 12. 12.

A, C, A, G.

B.

h 13 tab. A.
 h 13 tab. B.
 h 13 tab. C.
 h 13 tab. D.
 h 13 tab. E.

finiant. Præfentes enim musculi, modicam prorsus & exiguam in transuersos uertebra-
 rum processus infertionem moliantur.^b Secundum musculorum par admodum sanè uarium, &
 secus multò in homine, quàm canibus & simijs obseruamus. His nanque ex transuersis tertie
 quartæ uel thoracis uertebrae processibus, & insuper secundæ ac primæ quoque thoracis, &
 quinque humiliorum ceruicis uertebra-
 rum transuersis processibus, musculi istius paris ena-
 scuntur, & ad earundem uertebra-
 rum spinas procedentes, ipsis nonnullis infertionibus applan-
 tantur. Deinde dexter sinistro committitur, & nusquam toto progressu ab illo recedit, simulq;
 ambo in occipitiū medium ampla infertione innascuntur, quæ sua latitudine longe superant
 uniuersum spacium, quod inter externum musculorum latus, aurisq; radicem metiri possis.
 Præterea præfentes musculi prorsus carni apparent, nullibi nerueum aliquid (quod notatu di-
 gnum sit) ostendentes. Attamen obliquas quasdam impressiones exprimunt, ex transuersis
 inferiorum uertebra-
 rum processibus, ad superiorum quodammodo spinas excurrentes, at illæ
 leuiores tendentes sunt, neque adeò penetrant, ut his aliqua ex parte musculum diuidi quis dice-
 re queat. Quanquam indubiè Galenus nonnullos dissectionū Professores, non duos huius pa-
 ris musculos tantum enumerasse, uerùm quosdā quatuor, quosdā uerò sex ibidem recensuisse
 uideatur testari. at hi fortassis ex illorū fuere albo, qui aliter ac Galenus homines agere deditabant.
 In simijs enim & canibus (de quibus hæctenus in hoc secundo parilocutus sum) unum duntaxat
 utrinque musculum recensere, quandoquidem si illis attendendum foret impressionibus,
 totidem ferè musculorum loco uterq; habendus esset, quot sunt ex transuersis uertebra-
 rum processibus exortus, & in earundem spinas infertiones. Ceterum in homine multò aliter
 hanc coniugationem, ac Galenus illam descripsit, aut enumerauit potius, obseruauit. Apparent
 enim quàm plurimi utrinq; musculi, serie multiplici inuicem commixti, & occipitiū implantati,
 non tamen eodem modo omnes principium ducunt, & infertionem moliantur. Illico enim atq;
 primum musculorum par subductum est, musculus occurrit, qui acutum principium ex me-
 dio transuersorū processuum quintæ & quartæ thoracis uertebrae educit, & illico ab exortu car-
 neus apparet, muris & lacertæ formam adipiscitur, quum uerò sursum ad ceruicis initium

Secundū p. 4
 impressi uer. 1
 um.

h 13 tab. A.

h 13 tab. B.

h 13 tab. C.

h 13 tab. D.

h 13 tab. E.

h 13 tab. F.

h 13 tab. G.

h 13 tab. H.

h 13 tab. I.

h 13 tab. J.

h 13 tab. K.

h 13 tab. L.

h 13 tab. M.

h 13 tab. N.

h 13 tab. O.

h 13 tab. P.

h 13 tab. Q.

h 13 tab. R.

perrepat, carnosus esse desinit, ac ueluti in teretis tendinis naturam cessat, musculum imita-
 tus, qui maxillam humiliorē deorsum trahit, duobusq; uentribus donatur. Quandoquidem
 inibi, qua musculi iste secundi paris caput mouentium, ceruicis radicem superat, carnosus
 denno esse in capite, quo usque in occipitiū ossis medium^b inferatur. Verùm priusquam inferatur,
 cum ipso alius cōte musculi, ex septimæ ceruicis uertebrae spina, nerueo teretisq; principio ena-
 tus, qui sursum ascendens, carnosus quoque euadit, dictoq; musculo^b ante ipsius in occipitiū
 infertionem commiscetur, unā cum illo in occipitiū implantatus. Atque in hac infertione
 dextri lateris musculi, lateris sinistri musculi cōtiguui sunt, neq; ab inuicē (ut primum par) remo-
 uentur.^b Alius dein ceptus occurrit, qui ueluti alterius lateris tertius esse possit, ac ex apice transuer-
 si secundæ thoracis uertebrae, & primæ etiā processus, partim carneus, partim nerueus ena-
 scitur, & sursum uersus exteriora oblique exporrectus carnosus ue, ac latior redditus, occipi-
 tio ad radicem^b mamillarum in capite processus, ualidè inferitur. Sub his, magna moles carnea
 consistit, secundum in canibus pari quodammodo respondens, quæ à transuersis uertebra-
 rum processibus, oblique sursum ad spinas exporrecta, occipitiū ossi inferitur, fibras obtinens ab ex-
 terioribus sursum intrò oblique repentes. Atque eiusmodi secundum musculorum coniugi-
 um, in homine non semel in publicis sectionibus ostendi, nunc autem cuius integrū erit, utrin-
 que in hoc coniugio quatuor musculos collocare, primum scilicet, secundum & tertium, tres
 illos ante carnem molem enarratos, & quartum, ipsam carnem molem. Nisi fortassis quis de
 nouo illam carnē in tot musculos subdividere proposuisset, quot in ipsa impressiones, aut exor-
 tus infertionesq; uisuntur. At consilium fore arbitror, si unicum tantum par ex omnibus his, &
 unum duntaxat utrinq; musculum numero statuerimus, quum cætera paria duobus tantum
 conformerentur musculis, & omnes huius secundi paris musculi eiusdem functionis gratia pro-
 creati sint. Hoc enim (ut etiam primum par) capitis & obscure admodum, ceruicis quoque per-
 ficet extensionem, aut in posteriora ductum, quem duntaxat rectum, & in neutram partem incli-
 nam perficere nequaquam ambigo. Si itaque musculi utriusque lateris tendantur, nihil aliud
 etiam, quàm caput rectissimè extendent, & si alternatim laborauerint, iam alterius motus opifi-
 ces reddentur. non enim extendent, sed circumuersionis capitis motui (quem supra secundum
 uertebra-
 rum perficere docuimus) famulabuntur. Cæterū hæc accuratius intelliges, ubi uniuersum
 de capitis musculis sermone audieris, & hæc nostra cum Galeni scriptis, adhibita scētionē
 perpendis. Tertium par duobus gracilibus constat musculis, neutiquam cum prædictis
 mole correspondentibus. Ex secundæ enim ceruicis uertebrae spinæ extremo, duo nascun-
 tur

Primi ac se-
 cundi parium
 manus.

Tertium par

a tur

tur musculi non admodum nervi, qui sursum porrecti, in occipitij medium teretes inferuntur, in ipsa infertione minus, quam in ortu inuicem contigui, ab ipso enim nonnihil obliquè sursum ducuntur, sensim mutò abscedentes. Hi si simul tendantur, caput quoque solum in posterora agunt, at si alter tantum in se colligatur, ductus ratione, circumferensiois capitis (ut duo priora paria) opificerit.

Quartum par.

Quartum par capitis etiam extensionis praefectum, sub tertio occulitur, illi quod ad substantiam, formam, ductumq; attinet, simile. A posteriori enim primæ uertebrae sede, ubi aliae in spinâ desinunt, ipsaq; lineae modo prominens tuberculū processum uel exigit, utrinq; ad processum eius latera unus enascitur musculus proclaxis, & omnino carnis. Ambo quartij paris musculi in exortu contigui sunt, at sursum porrecti, modicèq; ab inuicem remoti, occipitio inferuntur. Porrò quintum par, musculorum forma & substantia, duobus praedictis paribus respondens, iuxta externum latus tertij paris, ab occipitij osse principium obtinet, atq; illine deorsum obliquè descendens, in apicem transuersi primæ ceruicis uertebrae processum inferitur, dexter quidem musculus in dextrum processum, sinister uerò in sinistrum.

Quintum par.

Sextum par à spina secunda ceruicis uertebrae enascitur, & obliquè sursum procedens, in transuersum quoque primæ ceruicis uertebrae processum implantatur, pari priorum cum quinto contiguo ratione formaq;. Sunt enim utriusque paris musculi oblongi, carni, & paulò minus totò teretes. In cane uerò & simijs multò, quam in hominibus crassiores & insigniores, ut etiam horum animalium secundæ ceruicis uertebrae spinae perquam ampla lataq; uideatur, at in illis aequè ac in hominibus tertij par cum quinto & sexto, pares aequalesq; triangulos utrinque formare cōspicitur. Si enim trium illorum parium dextros musculos unâ conuulseris, in dextro latere triangulum statues, si uerò sinistri lateris musculos inuicem comparaueris, etiam & hic triangulum fieri obseruabis, cuius unus angulus cōstitit in occipitij medio, secundus ad secundæ uertebrae spinâ, tertius in sinistri lateris transuerso primæ uertebrae processu. Ceterum quinti & sexti parium munus est, primam uertebrae unâ cum capite supra secundam circumuertere. Vtriusque enim paris dextros musculus ad suum principium contractis, prima uertebra in posteriora sinistrorsum circumuertitur, sinistris autem laborantibus, in posteriora dextrorsum motus perficitur. Atque ad hunc modum posteriores capitis musculi, qui numero duodecim erunt (nisi in plures duobus musculus secundum par diuisis) habent, anteriores uerò hac ratione.

Sextum par.

Vtrinque à media superiori ossis pectoris regione, secundum ipsius amplitudinem, & clauiculae parte pectoris ossi ibidem coarticulata, amplum & neruosum, membranaceumq; musculi prodit caput, neruosus ex pectoris osse, quam à clauicula pronatum. Caput hoc unicum, quod ad continuitatem attinet, uisitur, ac obliquè uersus superiora procedens, carnosum densumq;, & paulò latiore quam profundiore emittit musculus, qui carnosus admodum sine, mamillari in temporis osse processu innascitur, illum suam amplitudine uniuersum amplexus, sic sanè, ut & unicus duntaxat utrobique in hominibus mihi reperitus sit musculus, citra etiam sectionem (quòd ualidus, ac proxime membranaceo latoq; in collo musculo subditus sit) conspicuus. Ceterum in quibusdam quadrupedibus, musculum ad superiora procurrentem, in medio ductu diuisum obseruaui, cuius una pars mamillari processui, altera ad auris radicem caluariae inferebatur. Tres autem fines hactenus in nullo comperi animante, multoq; minùs principium à pectoris osse & clauicula procedens, in duas tres uel partes manifestè dissectum. Quauis interim hos musculos utrinque ab aliquibus Añatomis tres, aliquando & duos enumeratos fuisse nō ignore, uerum hic numerus pro musculi finium ratione, in simijs & canibus inter dissectionis peritos uariat, licet plerique hos à capite natos, pectoris ossi & clauiculis inferi, thoracisq; montibus praefici cōtenderunt. At apud neminem interim lego, qui mentione digna descriptione eos donauerit, tantū abest, ut uerè ipsorum functionem naturamq; nobis expresserit. Vtriusq; enim lateris musculi cōtrarijs proforsum nati praeficitur, quatuor primorū parium, quae in ceruicis posteriori sede locata recentissime, ambobus enim tensis contractisq;, caput in anteriora, siue rigida siue inclinata ceruicem flectitur. Si uerò dexter duntaxat contrahatur, caput in anteriora sinistrorsum circumuertitur, sinistro autem solo laborante, caput in anteriora dextrorsum circumagitur. Neque quaequā acquè ex amussim posteriorum capitis moribus famulantium musculorum functionem ostensurum est, atque duo hi priores, quorum officium iam admonitus prompissimè capis. Quandoquidem si funiculum transuersum occipitio circumduxeris, cuius fines utrinq; supra aures deorsum ad pectus porrigantur, ac postmodū utrinq; finem unâ traxeris, caput in anteriora flectetur, si autè alternatim fines uellentur, in gyrum caput mouebitur. Sint itaq; hi nostrorum capitis motibus subservientiū musculorum, decimus tertius & decimus quartus. Verum praeter hos, alij concipiuntur musculi, quos serè sub stomacho latitantes Vetreter appellasse uidentur. hi namq; quatuor

Musculi à pectoris ossi et clauicula in capite inferi, atque in latus capitis nati sunt.

Munus et 14 musculorum.

Musculi sub stomacho latitantes, & ceruicis flexione praefecti.

h. 14. 1.

G.

I. 4. 11. 1.

cap. 16. 1. X.

1. 14. 11. 1.

1. 14. 10. 1.

0. 14. 10. 1.

L.

P. de B. ad.

D. 14. 1.

q. b. ad. m.

1. 14. 11. 1.

1. 14. 11. 1.

1. 14. 11. 1.

1. 14. 11. 1.

1. 14. 11. 1.

1. 14. 11. 1.

1. 14. 11. 1.

1. 14. 11. 1.

1. 14. 11. 1.

1. 14. 11. 1.

1. 14. 11. 1.

1. 14. 11. 1.

1. 14. 11. 1.

1. 14. 11. 1.

1. 14. 11. 1.

1. 14. 11. 1.

1. 14. 11. 1.

1. 14. 11. 1.

1. 14. 11. 1.

1. 14. 11. 1.

1. 14. 11. 1.

1. 14. 11. 1.

1. 14. 11. 1.

quatuor primarum thoracis vertebrarü & omnium ceruicis corporibus connascuntur, ac partim ab ipsidem principium ducunt, partimq; ipsi inferuntur, non nimis liquidò postmodum in occipitis os inserü, iuxta¹ anteriorem foraminis dorsalem medullam transmittentes sedem. At hos exactius inter dorsum mouentes musculos recensebimus, flectunt enim superiorem dorsif partem, capite interim proprio motu horum ope uix flexo. Quamobrem etiam inter capitü musculos uix ueniunt enumerandi, quemadmodum neque² alij adhuc quatuor (utrinque nimirum duar) coniugationes ad ceruicis latera repositi, qui ceruicem ad latera, non autem caput proprio motu agunt. Et rursum³ alia coniugatio ceruicé extendens hic prætereunda est, ac ad reliquæ dorsum mouëtibus musculis sermone affertanda, quum illæ nisi secundario caput moueat, ea nimirum ratione, qua brachium mouentes musculi, cubitum & extremam manum mouent.

CAPVT MOVENTIVM MVSCVLORVM
administratio. Caput XXIX.

ORVM qui capitü motibus præsent, musculorum administrationem, resupinato cadauere, aut ad eum, quem prius dixi, modum suspensò, à primo pari aulpicaberis, primùm pendens membraneum⁴ cuiusdam musculi principium, quod ex inferiorum ceruicis vertebrarum spinis enatum, primo capitü musculorü pari, reliquisq; hic dorsum mouentibus musculis insertitur, ac tandem aliquot superioribus thoracis costis insertum, respirationis opifex efficitur. Licetbit itaque huius musculi (qui hominis thoracem mouentium tertius erit) principium, à vertebrarum spinis cultello liberare, & musculo ad insertionem usq; à subditis diuisso, illum ibidem à costis appensum tantisper finire, dum thoracis musculos aggregaturus sis. In præsentia enim cultellum reuertiore, aut buxeo, sub externo primi paris musculi latere subijcies, & illum à subditis liberare conaberis, dein de secundam spinæ longitudinem ducta sectione, ipsum ad insertionem usque in occiput duces, quod ubi in utroq; latere præstiteris, huius paris musculos ab occipitio nõ amputatos, ita ad latera aliquò reflectes, ut reliquam sectionem non impedian. Mox uarios⁵ secundi paris musculos considerabis, ea illos serie, qua enumerasti, à vertebris absecans, atque ad occipitium deduces, ut modò illorum tractis principijs, quarum functionü possimüm autores sinis, rectè perspicias, quod tunc demum optimè uisitur, quum cerebrum ex caluaria ademptum est, ipsaq; inferiori maxilla absecta. Tertium par à spina secundæ ceruicis uertebræ postmodum liberabis, sensim illud ad occipitium usque, à quarto pari subleuans, præcauensq; ne & id unä imprudens auferas. hoc enim nunc à prima uertebra separandum uenit, atq; ut cætera, ad suam, quam molitur, insertionem ducendum. Quintum in super par, ab occipitio liberatü ad transversos primæ uertebræ processus, quemadmodum⁶ sextum à spina secundæ uertebræ ad eodem processus ducetur. Mox reflexo cadauere à pectoris ossè & clauiculis, anteriorum musculorum principia sunt acuto cultello resecanda, mente interim adhibita, num plura musculorü principia simul cõcurrant, aut utrinq; plures musculi obseruari queant. Vbi uerò & hos ad mammillarem processum pertuleris, illorumq; insertionè rimatus fueris, eosdem à capite absecato atq; ceruicis proprijs musculis in præsentia relictis, ad ligaméta capitü & duarum primarü ceruicis uertebrarum peculiaria, sectionè confer, quibus nunc priuatum Caput dedicabimus.

Primi paris administratio.

Secundi paris.

Tertij.

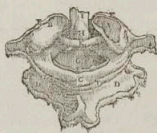
Quarti.

Quinti.

Sexti. Decimterij & 14. musculorum.

DE CAPITIS ET PRIMÆ SECUN-
dæq; ceruicis uertebrarum ligamentis. Caput XXX.

PRÆSENS figura, primam secundamq; ceruicis exprimit uertebras, posteriori sede delineatas, unä cum earundem ligamentis hoc Capite describendis. Characteres autem figuræ inscripti ita habent.

A, B, C Prima ceruicis uertebra secundæ cõnexa. Verim A priuatim dexter primæ uertebræ sinus, qui dextrum occipitis os caput suscipit, indicatur. B autem sinister sinus, cui sinistrum occipitis os caput infidet. C uerò primæ uertebræ sedes, ubi in spinam alia terminatur. D, D, G, H Secunda ceruicis uertebra.

E, E, E Ligamentum membraneum, primam ceruicis uertebra secundæ uertebræ necens.

G Corpus secundae uertebrae dentem producens.

H Dens, acutus uel secundae ceruicis uertebrae processus.

I Teres ligamentum, a dente in occipitij os insertum.

K Transuersum ligamentum, dentem in sinu continens, qui dentis gratia in prima uertebra calatur.

Ligamentum primam uertebrae capiti committens.

Secundam uertebrae capiti.

Ligamentum transuersum dente obduclum.

Primam uertebrae secundae colligans.

Ligamentum a ministro stratio.

N VLLA non admiratione dignam capitis cum prima uertebra articulationem, & secundae cum prima, secundaeque rursus cum capite coniunctio nem esse, superioris Libri de cimum quintu Caput explicauit. Praesens autem sermo, ligamenta his articulis praefecta obiter perstringet, haec namque inspectatori Naturae industriam, quam tunc etiam perfunctione enarratur, abunde commoustrant. Quando itaque primam ceruicis uertebrae capiti copulari necessum fuit, merito uniuersum articulum ambiens ligamentum (quod & caeteris articulis commune censetur) forte robustumque Natura procreauit, raturum tamen nihil, aut peculiare, praeter robur et altitatemque, id ligamentum adipiscitur. Caeterum quod secundam ceruicis uertebrae capiti os comitatur, teres & ualidissimum est, & cartilaginosa naturae participat, hoc ex uertice dentis enatum, occipitis ossi inseritur, qua anteriorem foraminis regionem, quo dorsalis medulla delabitur, constituit. Id ligamentum firmissime secundam uertebrae occipitis ossi colligans, una cum dente ueluti axem efformat, secundum quam caput, primae uertebrae interuentu in gyrum agitur. Verum ne dens ille internam primae uertebrae sedem occupans, & dorsali medulla ibidem praelocatus, quandoque suo sinu in uehementioribus capitis motibus deuierit, luxetur uel, atque tunc dorsalem medullam comprimatur, aut frangatur, aliud ligamentum rerum Opifex procreauit, quod ex uno latere anterioris regionis primae uertebrae prodians, alteri lateri inseritur, posteriori dentis sedi transuersim obduclum. Praesens ligamentum, quia egregie robustum neruolumque existit, cartilaginosisque naturae compos, ac deum inter dentem dorsalemque medullam locatum est, aptissime dentem in sibi priuatum excelsa praecauitate, ne uacillet, luxetur uel, continet, dorsalemque medullam firmissimum & tutum propugnaculum efficitur, & interim quo minus prima uertebra simul cum capite super secundam circumuertatur, haud quaquam prohibet. Atque id ligamentum est, quod superiori Libro manifestissime demonstrare dicebam, caput super secundam uertebrae, ad anteriora posteriora uel neutriquam moueri posse. Reliquum est aliud ligamentum, primam uertebrae secundae colligans, membraneum quidem, & eiusdem cum ambientibus caeteros articulos ligamentis naturae & usus. Constat enim non solum primam uertebrae capiti os debuisse articulari, sed etiam primam secundae. Si enim una haec uertebrae capiti os adnaescentur, prohiberent sane motus multos. ea namque quae quiescit, uelleret, & detineret agentem, nunc autem uicissim utraque potest suo motu agi, alia interim sua sede firmata. Ut autem haec ligamenta exaustissimam administras, conduxerit musculos ceruicem mouentes, suo loco describendos, prius esse dissectos, ac tunc demum acuto cultello membraneum ligamentum, primam uertebrae capiti colligans, opportuno ne diuidetur, & capite ad anteriora inflexo, dorsalem medullam quoque per transuersum absceca bis, ut teres ligamentum dentem capiti colligans, in conspectum ueniat. Quod ubi intuitus fueris, transuerso quoque ictu id diuides, atque ligamentum illud traheris, fuerim denti obuolutum, dentemque in sua cauitate continens, diligenter obseruabis, & mota omni ex parte prima uertebra, qui motus supra secundam & primam complentur, disces. Postremo membraneum ligamentum, primam uertebrae secundae copulans, in circuitu quoque acuto cultello aggredieris, & auulsa prima uertebra, denudis dentis sinum, & ligamentum dentem complectens, & quod ex ipsius uertice procedit, considerabis. Caetera autem ligamenta reliquas uertebrae colligantia, in id Caput commode rejicientur, quod dorsum mouentium musculorum administrationem subsequetur.

DE MUSCULIS ABDOMINIS. CA. XXXI.

MEROR, ne & hic pariter morosior quisquam discipline ordinem forte culpaturus sit, quod ante abdominis musculos, aut manus, aut thoracis, aut dorsi motores non fuerim aggressus. Nihil enim prohibet, cubitum mouentes musculos modo pertractare. Sed quum hos, uicinitatis ratione dorsum agentes musculi praecedat, & ante dorsi musculos, quod ad sectionis seriem attinet, thoracem mouentes, & ante hos thoracis musculos, eos quos abdominis uocamus, disseccari oportet, proximum est, eos abdominis persequi. Quanquam (ut & antea admonui) integrum cuius fuerit, paginas aliquot inuertere,

inuertere, & Caput, quod ordine prius esse arbitrabatur, reliquis lectione præponere; Musculi itaque, quos abdominis, Anatomici professores nuncupant, ab omnibus octo (utrinque nimirum quatuor) constituuntur, quatuor quidem obliqui, duo recti, & totidem transfueri. Obliqui in utroque latere bini sunt, qui inuicem in cubunt, & contrarias seque modo decussatam intersecantes fibras exigunt. ¹ Superioris enim fibræ, deorsum uersus priora obliquè procedunt, quem huius fibrarum ductus gratia descendente uulgo dicimus. ² Inferioris uero fibræ, sursum obliquè ad anteriora tendunt, qui ob id obliquè ascendens nuncupatur. Rectorum ab utroque latere ³ unicus est, qui quum fibras secundum corporis longitudinem extensas obtineat, rectus nuncupatur. ⁴ Transuersus similiter utrinque unus habetur, cui id nomen, quòd eius fibræ secundum corporis latitudinem, aut à dextris ad sinistra nullo obliquo ductu ferantur, inditum est. ⁵ Obliquè descendens ceteris abdominis musculis supersteritur, ⁶ & ex

Obliquè descendens.

sexta, septima, octaua & nona, costis, priusquam in cartilaginem siniant, carnosum principium sumit propter musculum, quem ex scapulæ basi pronatū, octo elatioribus thoracis costis inserit, thoracemq; mouere dicemus, neque hoc amplum principium instar rectæ fit linea, uerū instar manus. Ille enim thoracis musculus, costis quasi digito singulis porrigendo inseritur, ex quorum interuallis prominentiores obliquè descendens musculi partes, digitorum ritu enascuntur non secus, quàm si sinistrae manus interuallis, dextræ manus digitos insereres. & musculum thoracis motibus famulantem, sinistrae manus conserres, dextræ uerò obliquè descendente affimilares. Deinde post nonam costam, à tribus etiam inferioribus costis iste musculus enascitur, illam semper originem imitatus, quam ad magni thoracis musculi interualla adipsificitur, non quidem amplius cum illo thoracis musculo ingressu mutuo commissus, uerum cum ⁷ alio quodam, qui ab inferiorum thoracis uertebrarum, & unius alteriusq; lumborum spinis enatus, decimæ & undecimæ thoracis costæ potissimum inseri, in thoracis musculorum enarratione dicitur. Is enim manus quoq; ritu costis, priusquam in cartilaginè cessare incipiunt, implantatur, atque obliquè descendens musculi principium, manus quoq; modo ex eius musculi interuallis, ab ipsis costis alternatim procedit, atque hoc obliqui musculi principium, unidig. carnosum quidem est, sed tenue. Verum musculus sensim carnosior crassiorq; euadens, deorsum in priora fertur, illa (quæ quasi inania inter illum os & infimam costam, *σφραγίς, & λυγίνας* Græci uocant) carnosa ipsius parte amplectens, quousque ad illum os perreperit, cuius ⁸ summitati secundum totum ipsius appendicis ductum, carnes inseritur. Est autem appendicis illa, toti ossi illum parti obducta, quam ipsius spinam propriè uocari relatum est. Quum uerò carnosa ipsius pars, ex illum regionibus, ad anteriora mediâq; secundum abdominis longitudinè properat, in neuosam exilitatem membranæ quàm simillimam degenerat, quæ sextæ & septimæ costarum cartilaginibus, & pectoris ossi mucroni, & rectis musculis expanditur, firmissimiq; superioris ossis coxendicis, & pubis regioni implatatur, tota illa nimirum sede, quæ ab illum ossis appendice, seu spinæ antica parte, ad pubis usque ossium ⁹ cartilaginem protenditur, non quod illo ductu ab illum osse, ad pubis ossium usque commissuram ossi inseratur, sed dum taxat, ubi os ex carne reperit. Quæ enim ¹⁰ duo femur flectentes musculi, super coxendicis & pubis os deorsum prorepunt, obliquus hic musculus ossi non implantatur, sunt uerò illi musculi, femur mouentium sextus & septimus. ¹¹ Secundum autem corporis longitudinem, in abdominis medio dexter musculus, cum membranæ tenuitate sinistra ita sanè coit, ut simul utrique descendentes ueluti tunicam quandam, uniuerso abdomini obductam efforment. ¹² Obliquus huic substratus, ex superiori ossis illum regione, quam ipsius spinam circumscribere diximus, enascitur, ac simul tenuem membranæq; originem, à lumborum uertebrarum & ossis sacri spinis assumit, quæ in musculi progressu, carnosis fibris tandem adaugetur, enutritur ue. Musculus iste sursum tendens, illa carnosa sui parte integit, & quatuor inferiorum costarum, quas spurias uocant, finibus carnosus & hic quoque inseritur. Vbi autem abdominis priora & medium ascendit, in neuosam definit exilitatem, quæ inter rectum musculum, qui ipsi subijcitur, & dictum obliqui descendens membranæ tendinem, mediâ intercedit, pubisq; ossi, & mucronæ pectoris ossis cartilagini inseritur, per reliquam uerò abdominis longitudinem, cum alterius lateris obliquè ascendens musculi tendine sic unitor, ut ex utriusq; lateris musculolo, simul toti quoque abdomini tegumentum quodammodo efficiatur. Membranæ horum musculorum tendines, eundem cum reliqua musculorum parte fibrarum ductum exigunt. Descendentium enim fibræ omnes, deorsum obliquè ad anteriora propagantur, ascendentium uerò, sursum in priora pretertant, atque duorum musculorum mutuo incumbentium fibræ decussatim, seu instar X literæ se inuicem intersecant. Cæterum ea sede, qua ascendens descendensq; tendines, super abdominis mediū inuicem in sternuntur, utriq; firmissimè simul tanta

Obliquè descendens musculi bini enutritio.

Obliquè descendens.

Obliquè ascendens.

amplitudine connati occurrunt, quanta media recti musculi existit latitudo, atq; id adeo valide secundum abdominis longitudinem periclitur, ut hic in abdominis medio, quatuor obliquorum musculorum tendines, unum producere quis arbitrareretur, nisi duos utrinq; haberet, accuratissima factio, fibrarumq; ductus demonstrarent. Vbi dextri sinistris cōnascuntur, uniuerturq; nullam prorsus separationis neq; coitus lineā exprimūt, sed paulo crassiores redditi, in abdominis medio, recta linea sece inter rectos musculos¹ ubi illi inuicē distant, imprimentes, robustissime transferunt musculorum nervosis tenuitatibus, ipsiq; adeo peritonæo² cōnascuntur.³ Quod etiam obliquorum ascendentium nervosis tenuitatibus usu venit, secundū externa rectorū musculorum latera, priusquā illos cōscendant, per abdominis enim longitudinem, instar lineæ in sectionem validam moluntur, in nervosas transferorū tenuitates, & etiam ad quasiā rectorum musculorū⁴ impressiones, quas paulo posterius exequar. Sub obliquorū itaq; nervosis tenuitatibus,⁵ recti abdominis musculi reconduntur, singuli ex media ossis pubis regione,⁶ duplici quodammodo principio ducentes originē, uno quidē superiori interiorēq; altero inferiori ac exteriori, non quōd hæc principia, singulis musculis distincta incōtinuā ue sint, sed ipsa musculi origo, diuersam substantiā ad hunc modum exprimit. Superior principij pars introrsum nonnihil uergēs, exactē carnea est, ac ex lato in angustū desinens, priusquam ad media funinis regionem pertingat, quasi in acutum angulum terminatur. Inferius uerō, quod & extorsum paulo magis prominet, nervosum est, carnis omnino expers, uerū sursum porrectum sensim dilatatur, totumq; rectum musculū producere conspiciunt. Recti itaq; musculi, duobus uisum di principij singuli ex pubis ossē nati,⁷ inuicem contigui sunt, rectā sursum porrecti, donec ad umbilicum peruenierint, ibidem enim nonnihil mutuo distatēs, modiceq; ampliores facti, ad pectus usq; feruntur, cui supra mucronatam cartilaginem, ad ossis pectoris latera, illiq; cōnexas cartilagine, lati carnosiq;⁸ implantantur. Musculi hi non uno fibrarū ductu, secundum totam longitudinem ferri uidentur, sed singuli in abdominis regione diuersa⁹ delineamēta, seu inscriptiones (quas Graecis *σφραγίδες* appellari diximus) transferunt, & incurua albaq; linea, ipsi inductas exprimunt, nō aliter sanē, quā si rectorum musculi plurimum musculorū numero essent habendi. Non enim rectā ab ossē pubis, ad pectus fibræ nusquam inclinatē feruntur, sed ad nunc dictas circumscriptiones impressiones ue nonnihil implicatæ obliquantur, atq; ex alijs alitæ produci quodammodo apparēt. Deinde musculis rectis, nō propter pubis os nerui duntaxat inseruntur, sed interiori quoq; ex parte, ubi his impressionibus musculi donantur. Istarū impressionum duæ plurimum supra umbilicū consistūt, & interdū una sub umbilico in summe, aliquando etiam tres supra umbilicū. Neq; has Naturam musculis frustra largitam arbitror, uerū ut commodius rectā sursum in priora nonnihil declinantes porrigerētur, & nō instar duorum palorum erecti, sed secundum orbicularem abdominis regionē obliquantur, peritonæum appositè premerēt, coq; quod narraturi sumus, munere opportunius fungerētur. Porro quū thoracem mouentes exequemur musculos,¹⁰ unum in simijs & canibus numerabimus, qui inter ipsos os dine quintus futurus est. Hunc uerarū costarum cartilaginibus, ad pectoris ossis latūs exportectum, docebimus totum membranē, præterq; ad primæ secundæq; costæ interuallum, ubi carnosior redditus, in primam costam definit. Profecto musculis hic in omnibus animalibus, in quibus sectione deprehenditur, mihi quantūuis accuratē dicenti, pars recti abdominis musculi esse uidentur, & rectum musculū ad primam usq; thoracis costam in illis animalibus ascendere proforsus assero. Quod in canibus caudatisq; simijs maximē euadit conspicuum, ne quisquam inficias ire potest, illis unum musculum à pubis ossē, ad primā usq; costam exportrigi. In hominibus (ut uerum fatear) eundem musculū nunquam obseruauī, atq; illo homines quī breuissimō donentur pectore, facili carent, quapropter etiam in hac mea hominis fabricę descriptione, neutiquam recti partem, aut ipsi cōiunctum esse affirmo. Omnibus modō commemoratis musculis subsunt¹¹ transferri, utrinq; unus, qui ex transferrijs lumborum uertebrarū processibus, tenui membranoq; principio enascitur, deinde in progressu ex dorsum mouentibus emergēs musculis, & carnosus adactus fibris, superiori ilium ossis regioni, & spurium costarum sinibus exactē carnes connascitur, carnosā ipsius parte uniuersa in uentens illa. Vbi uerō uerūs abdominis medium,¹² ad exteriora rectorum musculorum latera usque prorepsit, in nervosam exitatem finit, quæ pubis ossi, & mucronatæ cartilagini implantatur. Per reliquam inter hæc extrema longitudinem, iste membranofus tendo, nervosæ exilitati alterius transferri musculi continuatur, ac simul ambo tunicæ instar uniuersum abdomen circūcingunt, in hoc obliquos musculos inuitati. Verū horum musculorū nervosa tenuitas non acq; atque obliquorum lata est, transferri enim nonnihil sub rectis musculis, & potissimum iuxta pectoris regionem, carni conspiciuntur. Presentibus musculis¹³ peritonæum subnascitur, membrana nutritioni famu-

R. d.

Recti musculi
li part, qua si
mo ab ubi
dant.

T. transferri.

p. 512. a. g.

p. 6. l. a. c.

p. 512. b. c.

p. 512. b. a.

p. 512. a. a.

p. 512. a. b.

p. 512. a. c.

p. 512. a. d.

p. 512. a. e.

p. 512. a. f.

p. 512. a. g.

p. 512. a. h.

p. 512. a. i.

p. 512. a. j.

p. 512. a. k.

p. 512. a. l.

p. 512. a. m.

p. 512. a. n.

p. 512. a. o.

p. 512. a. p.

p. 512. a. q.

p. 512. a. r.

p. 512. a. s.

p. 512. a. t.

p. 512. a. u.

p. 512. a. v.

p. 512. a. w.

p. 512. a. x.

p. 512. a. y.

p. 512. a. z.

p. 512. a. a.

p. 512. a. b.

p. 512. a. c.

p. 512. a. d.

p. 512. a. e.

p. 512. a. f.

p. 512. a. g.

p. 512. a. h.

p. 512. a. i.

p. 512. a. j.

p. 512. a. k.

p. 512. a. l.

famulantibus organis circumposita, huic membranæ tranſuerſi ad eò connascuntur, ut arduum sit, illos ab hac in homine illaceros liberare. Carnosæ tamen musculorû partes, uix aliter peritonæo cõmituntur, quàm mutò incumbentes musculi, inuicem hæreere solent. Tranſuerſi enim musculi propria musculorû membrana illic, quâ peritonæo obducuntur, neutiquam (& si pleriq̃ secus arbitrentur) deslituti secantibus occurrunt. Neque unquam alius musculorum abdominis, quàm nunc enarrauimus, situs uisitur. Vt forsitan aliquis fibrorum dumtaxat ope nauam agēs, promptè colligeret, pugnatibus nimirû Galeni locis delusus. Quandoquidè hos aliter recenter in Libris de Affectorû locorû cognitione, rursus aliter in Libris de Partium usu, & aliter prorsus in Libris de Administrandis sectionibus, ubi eos ita enumerat, ut in Sexto libro curatiuæ methodi ipsorû situm rectè describit. Oçto abdominis musculi, præter cõmunem omniû musculorû usum, quo corpori calefaciendo, refrigerandòq̃ auxiliatur, & propugnacula quædã censentur, primario usu thoracis motibus præfunt, ut in proprio de thoracè mouentiu musculorum Capite dicturû sumus prolixius. Deinde homini ad durorû recrementorû expulsionem aptissime subseruiunt, quando enim omnes simul tenſi laborarunt, septo tranſuerſo interim ex spiritus retentione depresso, ita intestina simul cõprimunt, ut ex angustio loco in ampliorè (qui inferior est) feces protrudant, expellantq̃. & rursus ad uentriculû superiorà ue ilas deseri, præcaueant nihil secus, quàm si duabus ad brachiale tantum iunctis manibus, & semper magis magisq̃ sensim ad extremâ usq̃ digitorû aciem distantibus, madentem spongiam imponeres, & manibus paulatim coëuntibus, aquam exprimereniteris. Verùm hoc musculorum abdominis munus, nisi cognita septi tranſuerſi functione situq̃, aperitè percipi nequit. Pari etiâ ratione, quo pacto parientibus abdominis musculi (ut cõmodius scetus prope llatur) conserat, nõ apertè cognoscit. Atq̃ hæc adhuc minus ab illis assequitur, qui septi tranſuerſum, dum cõtrahitur, thoracemq̃ adaperit, deorsum pelli arbitratûr, nõ animâ duertetes, quâ aërem intrò ducimus, ac thoracem cõtinuò, citra spiritus retentionè, thoracisq̃ repleti compressionè distendimus, septum tranſuerſum nullum impetû in excretionemoliri, quod scilicet perpetuò sursum tractum nõ deprimatur, quemadmodum id in firma sede, retento spiritu, & ui interim compressio thoracè, permanet. Cæterùm nostri seculi medicos, qui hos tantû musculos recent ferita uidentur, ac si alij in corpore nulli essent, omnino delirare existimandû est, qui rectis muscularibus cibum in uentrem atrahi, tranſuerſis autè expelli, & obliquis retineri cõtendunt, præsentibus muscularibus attribuentes, quod uerè uentriculi intestinorûq̃ fibris ascribendû fuerat. Sed hæc absurdiora sunt, quàm quæ in mediû adduci debent, quò aliæ fibræ uoluntario motu, aliæ uerò naturali, qui à nostro nõ pender impetu, famulentur. Neutiquam sanè hæc ab ipsis conſigenda uenerat, at laudãdus erat rerû Opifex, qui quâ abdomen osse deslitutû necessariò creari uoluit, tam affabris tunicas, inuolucraq̃ ipsi parauit, quæ præter quòd tegumenta, & aptissima receptacula sunt, thoracis quoq̃ motibus, uti monuimus, utilissimè subministrant.

Abdominis musculorum usus.

ABDOMINIS MUSCULORVM ADMINISTRATIONE. Caput XXXII.

ADMINISTRATIONEM hanc, aut à musculorû capitibus, aut tendinum terminis aggredi nihil prohibet. Verû facilior est, musculorumq̃ naturam accuratius commoſtrat, quæ ab exortibus auspicatur. Qualitercunq̃ igitur sectionem exordiri proposueris, cutem unâ cum carnosâ membrana, ab uniuerso abdomine, & lumborum regionibus, ad femora usque liberatû esse oportet, unâ cum muscululo, quem brachiû deorsum trahere ostendimus, quanquam is iam pridè ex sectionis serie, simul cum cute ac membrana, in brachium mouentiu musculorum sectione ablatu sit. His ademptis, & perquam tenui fibrosâq̃ membrana muscularibus, præter carneam, obducta, unguibus hinc inde leuiter (ut ipsius naturam discas) diuulsâ, priorem sectionem in hunc modum aggredieris. Cadauer ad alterum latus inuoluendum est, ut commodè & lumborum uertebriſ, & abdominis medio manus adhibeas. Deinde à dextra costa niteris^b musculi abdominis obliquè descendentis principium, paruo cultello, aut exigua nouacula liberare, leui sectione ducta secundum reliquas costas uertus dorsum, & secundum superiorem ilium ossis regionem, ad pubis ossis usq̃ medium. hanc sectionem ad eò duces leuiter, ut nihil præter præsentem musculum uulneres. Mox ab his ossiû regionibus eleuato musculi principio, conaberis paulatim ab obliquè ascendente, descendente eouſq̃ liberare, dum ad abdominis usque medium illum perduxeris, præcauente ne unâ tanquam obliquè descendentis musculi partem auferas, tenuem musculum, qui ad decimam undecimâq̃ thoracis costam, cum obliquo mutuis interuallis cõmittitur. Si enim

Duplicè est horum musculorum administratio.

Administratio à musculorum exortibus. Obliquè descendens.

a 4 hunc

hunc scopolum uitaueris, & in uiris quoque abstineris à tunica uasa feminaria inuolvente, musculum uerius abdominis promptissimè duces. Cæterum ubi ad mediâ usque recti musculi amplitudinem peruenit, erit, pertinaciùs cum ascendens musculi tendine, obliqui descendens tendo coire uidebitur, quem ut integrum, & non uulneratur lacèrum ue ad lineam (quæ in abdominis medio ambiens merito, quòd illi nulla fubstia cor, candidior apparet) disseces, impossibile arbitror, ut cunq; ue acuta nouacula usus fueris, nam retusiori nihil prorsus promouebis. Quamobrem reflexo pendenteq; à mediâ recti musculi amplitudine primo abdominis musculo, ascendentem, qui secundus est, similiter aggredieris, ducta nimirum à pubis ossè, per superiorem illum ossis regionem, & lumborum uertebra, & fines quatuor in feriorum costarum sectione, quæ ab his omnibus musculum separare possit, & ab illo etiam respirationis musculo abstineat, qui decimæ & undecimæ costæ potissimum inseritur. Post sectionem, musculi huius principia hamulo aut unguibus attolles, & à transuerso, cui insidet, in priora procedens liberabis. Quod usq; ad anteriorem costam, latus uerè recti musculi lateris, cuius sectionem ad ministras, medio cri negocio perfeceris, si modò in uiris uasorum seminalium tunicis (quæ ad testium musculorum sectionem seruandæ sunt) animum adhibeas, ne uia etiam illæ præcindantur. Vbi uerò recti musculi latus externum membranofus oblique ascendens musculi tendo spectat, acutiori nouacula separandus est, neque id quidem oscitantur, ne totò obliqui musculi tendinè pertundas, ipsiq; hîc finire arbitreris. Tantus enim huius tendinis cum transuersi musculi neruosa exalitate iuxta externū recti musculi latus, occurrit nexus, ut aliquando obliqui ascendens tendinè diuidi putauerim, & unam ipsius partem transuerso musculo cõnatam, sub rectis musculis procedere, alterâ uerò super rectos expãdi arbitratus fuerim, atque id potissimum supra umbilici regionè est cõspectus. Verum si ad amissum oblique ascendens tendinem à transuerso liberaueris, recto musculo illum super sterni cõperies, à quo ad albam usq; abdominis lineam accuratè separandus uenit, quod in carnosus recti musculi partibus factus est promptissimū, at in neruis illis recti musculi inscriptionibus arduum esse obseruabis. Obliquorum enim tendo pertinaciùs in his recto musculo, quàm in reliquis sedibus, ubi carnosus est, cõnascitur, neq; adeò promptè ab illis ex amissum discindit, aut potius eradit. Hic modò doceberis, quòd ascendens descendensq; tendines, circa abdominis mediū in uicem cõnascantur, ubi recti musculi mediæ amplitudini (quæ interior est) in cumbunt, & arduè, nec nisi maxima industria, & acutiori nouacula, ad albam usq; abdominis lineam separari queunt. Cæterū postea quàm unius lateris, cuius iam sectionè aggredieris, obliquos abdominis musculos ad albam usq; lineam perduxeris, expende, quòd obliquorum tendines, rursus transuersorum tenuitatibus in ea abdominis regione adnascantur, qua recti musculi ab inuicem magis sciunguntur. Vt quoq; obliqui musculo in illud cadaueris latus, quod mensè in cùbit pendete, extera manu rectum musculum à transuersi neruea tenuitate separabis, dextræ manus digitis ab anteriori musculi latere iniectis, & secundū abdominis longitudinè hinc inde sub musculo ductis. Quòd primum rectus musculus à transuerso abscedit, integrū est, recti musculi fibras unâ cum transuersis illis inscriptionibus contueri, ac tandem musculum à thorace nouacula liberatū, ab abdomine detrahere, ita tamen, ut adhuc pubis ossi hæreat, ipsiq; hîc initiū accuratè examines. At quòd hunc à pectore in cane, aut simia adimes, studendū est, ne continuū illi membranè tendinè simul auferas, aut uulneres, qui secundū pectoris longitudinè, à recto musculo, ad primâ thoracis costam porrigitur, ac re uera in eiusmodi animantibus recti pars esse conspicitur. Est autè hic tendo musculus ue, à quo in musculi brachiū pectori adductus administratio præcepi quoq; abstinentium, & num homines hunc cum simis cõmunem habeant inda gandum. Transuersum pari modo, quo obliquos aggrefusus es, opportunè administrabis, ducta similiter leui sectione à pubis ossè, per ilios, & transuersos uertebra lumborū procellus, aut potius musculorū dorsum hîc mouentiū exterius latus, atq; demū ad fines spuriorum costarum, quæ intacto peritonæo solū musculū penetret. Mox transuersi principia hamulo eleuabis, et nouacula, quàm poteris, attritissimè à peritonæo paulatim liberabis, donec ad neruofam ipsius decuensis exalitate, quæ maiori adhibita cura, à peritonæo ita separanda est, ut nec peritonæum, nec tendo, neruosa ue ea tenuitas laceretur. quod quidem nò adeò arduū est, atq; operosum, & præcipue iuxta abdominis elatoriâ nò procul à pectore, nam in summe tendi ipse (ut etiâ peritonæum) nimis quàm tenuis occurrit. Nunc uerò ubi & hunc musculū ad mediū abdominis perduxeris, ac à peritonæo, ut licuit, optimè liberaueris, rursus in sum locū quatuor huius lateris musculos repones. Mox caduere in dorsum reflexo, secundū administrandi rationè aggredieris, quæ à tendinum finibus, in abdominis medio aufpicatur. Duces itaq; à pectoris ossè ad pubem usq; per totam abdominis longitudinè, super mediū recti musculi eius lateris, cuius

Candidior in abdominis h. uis. Obliqui sferæ densis.

Nexas neruosa tenuitate uis oblique a sferæ mus. cum transuerso.

Recti adm. uisstratio.

Transuersi.

Alterâ abdominis musculorum administratio, uerius usq; feriorum initia. Obliqui dissec densis.

r. 112. y. f. 112. y. d. 112. y. m. 112. y. n. 112. y. o. 112. y. p. 112. y. q. 112. y. r. 112. y. s. 112. y. t. 112. y. u. 112. y. v. 112. y. w. 112. y. x. 112. y. y. 112. y. z.

cuius administrationem moliris, adeò leuem sectionem, ut nihil præter^r obliquè descendens musculi tendinem penetret. Atque hanc sectionem ad mediam recti musculi amplitudinem tandem scribo, quòd nollem frustra per albam lineam, quæ in abdominis medio occurrit, eam sectionem experiri, siquidem impossibile arbitror descendens tendinem non uulneratum, & illæso quoq; ascendens tendine, seorsum liberare, quanquam & ab alba linea interdum sectionem inchoari nò improbauerim, utcunque etiam laceratos tendines inuicem separares. Quapropter hac illaue sectione ducta, adnitèris hamulo descendens tendinem attollere, ac à subiecto ipsi musculo nouacula diffecare, quousq; uniuersum musculum, uersus dorsi spinam undique liberatum deduxeris. post hunc, ascendens tendinem à recto separabis, principium separationis ab alba linea exorsus. In hoc opere rursus intueberis, quò tendo ille transuersi recti musculi inscriptionibus adnascatur, ac cum neruosa transuersi musculi tenuitate, ad externum recti musculi latus coalescat. Insuper à reliqua transuersi musculi parte, obliquè ascendentem auelles ipsum à pubis & coxendicis & ilium ossibus, & inferioribus thoracis costis, ad lumborum usque uertebrae spinas absecans.^a Rectum similiter, ut alterius lateris diffecasti, à transuerso musculo attolles, & ipsius capite à pubis ossè abseccto, illum super thoracem reflectes. Modò recta sectione secundum albæ lineæ longitudinè ducta, quæ duntaxat neruosam^b transuersi musculi tenuitatem illæso peritonæo diuidat, conaberis eam à peritonæo diligenter separare, quod quidem in homine, & potissimum iuxta pubem, uasorumq; seminalium transitum, facturus es difficillimè, in porcis autem minimo negotio. Cæterum transuersi musculi, tendine usque ad carnem ipsius regionem à peritonæo, liberato, cum quoq; tantisper auferes quousq; uniuersus musculus à peritonæo dissectus pendeat. Integrum iam quoque est, & huius lateris musculos in pristinum locum reponere, & ad amissam eorum formam, situm, & fibrarum ductus examinare, ac demum resectis illis, ad testium musculos te accingere.

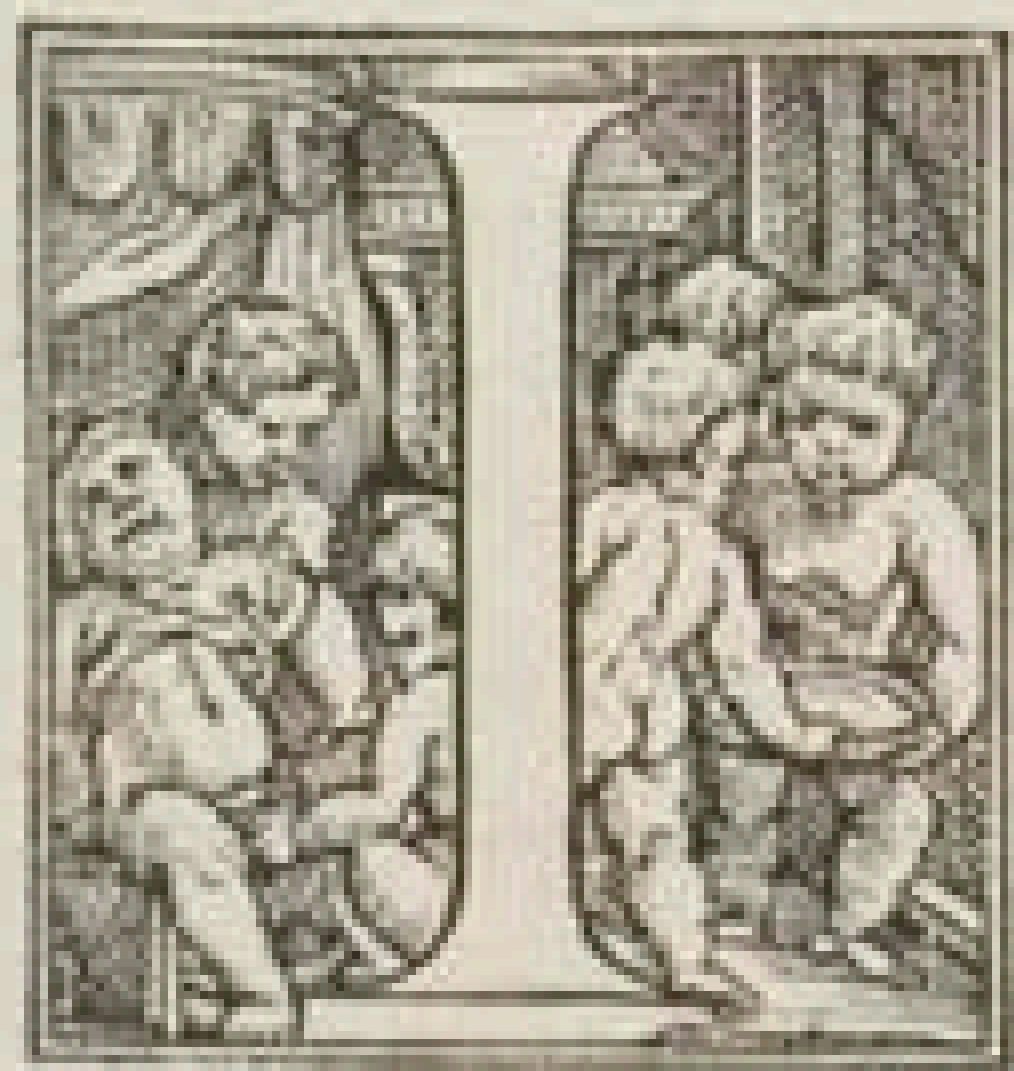
Obliqui ascendens

Recti.

Transuersi

DE VIRILIVM TESTIVM ET MULIE
bris uteri musculis. Caput XXXIII.

LICVISSET huc aliquot Quinti libri figuras reponere, ex quibus testium uteriq; musculorum natura utcunq; peti posset, uerum ne easdem figuras diuersis in locis proponeremus, hic tantum adijciemus, in quibusnam figuris præsentis musculi conspici queant. Testis itaque musculus, nonnihil spectatur tertia tabula ad s, & uigesima secunda figura Libri quinti. Vteri autem musculosa substantia eiusdem Libri uigesima quarta figura ad characterem O, uti fieri potuit, exprimitur.

AM tempestiuum est, ad musculorum thoracem & dorsum & femur mouentium inspectionem, peritonæum administrare, atque cum eo quoque testium musculos aggredi. Pertingunt itaque ad unumquenq; testem, singuli musculi graciles admodum, ex ea uasorum seminalium & testis tunica efformati, quæ à peritonæo principium ducens, uasa simul cum teste continet. Hæc enim in posteriori ipsius sede ilico, in ipso à peritonæo exortu, longis, ac inuicè sibi proximis, carneisq; fibris ita adaugetur, ut fibræ illæ gracilis oblongiq; musculi naturam exprimant, qui illi testis tunicæ semper innatus deorsum protenditur, ac tandem iuxta infimam testis sedem, unà cum illa tunica uasi ei seminario applantatur, quod à testibus iam paratum semen assumit, idq; sursum in peritonæi amplitudinem deducens, in uesicæ ceruicem se profundit. Neq; aliqua prorsus parte, testibus, aut seminarijs uasis tunica illa pertinaciter adnascitur, quàm ubi simul cum musculosa ipsius substantia, infertionem ad eius uasis inflexum molitur, qui ad infimam testis sedem reflectitur adeò, ut musculus ipse nusquam testem contingat. Respondet itaq; testis musculus illis, qui ex carnosâ membrana efformantur, quandoquidem is aliud nihil prorsus est, quàm carneæ fibræ uasorum seminalium, & testis inuolucro innatæ, quemadmodum carnosæ membranæ musculi, carneis quoque fibris per membranam digestis constituuntur. Porrò testium musculorum beneficio, uiri arbitrario motu testis modicè (ut & ipsi musculi graciles tenuesq; sunt) sursum alliciunt, ne testes plus æquo laxati, ac ad anteriora pendentes, nimio oneri seminarijs uasis sint. Hunc usum musculi in coitu potissimum præstant, si enim testes uasis seminarijs oneri semper essent, atque hæc ad inferiora protracta perpetuò arctarentur, non adeò commodè semen transmitterent, atque modò, quò testium à musculis iam attractorū pondere subleuata, magis patefcunt. Constat itaq; musculos hos (qui νεμυτερις Græcis uocantur) eorum classe censendos esse, qui

Virilis testis, musculus.

gerat, suppeditata ei frigida qualitate. expiratio autem feruentis in eo, & quasi combustis, & fuliginosi recrementi effusione expulsiōneq; cordi etiam refrigerando conducit. Atque huius potissimum causa duobus contrarijs motibus respiratio pericitur, attrahit enim in distentione & dilatatione, euacuat uerò in constrictione, eisdem scilicet motibus, quibus & cor ipsum perpetuo fungitur. Quanquam respirationis cordisq; motus, genere plurimum uariet. Si quidem cor naturali motu, uelimus nolumus, mouetur, respiratio autem ad eò nostram pendet uoluntate, ut quosdam spiritus retentione sese necauisse legamus, atque id magnopere non ad bene uiuendum duntaxat, sed etiam ad ipsam uitam, homini utile censetur. Si enim idem rhythmus consonantiq; respirationis cum cordis pulsus necessariò esset, neque ipsa respiratio ex nostro impetu uoluntateq; penderet, multum diuisi loqui nequiremus, quod non exiguam commoda uitae noxam praestaret. Porro si non possemus interdum citra respirationem per summum, uel puluicrem, uel quampiam prauam & ueniosam aëris qualitatem, uel loca putrescentibus cadaueribus, cloacis, aut alijs occasionibus inquinata incedere, ea uitam ipsam quam celerimè laderet, hominemq; proflus corrumpent. Constat itaque, ex nostro impetu, aëris per asperam arteriam in pulmones inspirationem, atque rursus fuliginosorum recrementorū cordis expirationem oportuisse celebrari. Cum uerò pulmo thoracis motum, quoties ille cōprimatur, dilatatur uè, uacui potissimum ui sequatur, musculos thoracem mouentes debuisse extrui certissimum est, qui thoracem dilatarent, arcarentq;. Erunt autem hi in uniuersum unā cum octo abdominis musculis in homine, ^b octuaginta notem, utrinque scilicet quatuor & quadraginta, ac postmodū unus utriusque lateri cōmunis. Verim canes & simiae duobus abundatè urineque, ut simul tres habeant & nonaginta, quos Galeni intelligendi occasione, in serie sua enumerare haud graueor, enumerationem ab altero tantum latere uniuersam absoluiturus, ut deinde enarrato utriusque lateris cōmuni musculo, amborum laterum musculos unā numeri gratia coniungam. ^c Primus itaque ex inferiori interioriq; clauicalae regione, secundum ipsius longitudinem, quā primam respicit costam, exoritur, principii carnosum undique obtinens, & carnosū quoque termino primae costae, quā pectoris ossi committitur, antica ex parte insertus. Musculus hic breuis, sed amplus est & tenuis, ac omnino carnes, fibras forsitur impense obliquas, propenduntq; transversas, quae ad clauicula antrosum procedentes, supremae thoracis costae, & nonnihil pectoris ossi, quā eius costae cartilaginem excipit, implantatur, huius beneficio prima costa, sursum uersus exteriora retrahitur, hacq; ratione ibidem thorax dilatur. ^d Secundus musculus grandis est, carnosū principio, ex tota scapulae basi interiori in parte enatus, hinc carnosus perpetuò procedens, ac costis exporrectus, admodum latefcit, tenuior tantisper redditus, donec prima, secunda, tertia, quarta, quinta, sexta, septima & octaua, ali quando & nona, thoracis costis sese inserat, atque id media potissimum costarum sede, si modò costae longitudinem ad uertebri, ad os pectoris usq; metiaris, qui locus est, multò anteaquam costae in cartilaginem cessant. Reliqua autem parte, qua musculus costis exporrigitur, ipsis duntaxat incumbit, exiguisq; tantum fibris (ut mutuo instrati solent musculi) illis committitur. Caeterum non recta simpliciq; linea ipsius, quem dixi, finis costis implantatur, sed hic tanquam in digitos discretus est, qui per costarum ossa prolixiores, quam musculi pars, quo interuallis conuascitur, in priora procedunt, ^e contrario nimirum modo, quo oblique descendens abdominis musculus, ex inferioribus sex costis suam assumit originem. Hic enim ex interuallis costarum prolixius suos digitos educit, atque cum secundo respirationis musculo serratum compagem efficit. Secundi thoracem mouentium musculi fibrae, si quando ad suum principium, quod ex scapulae basi pendere credimus, tendantur, uniuersas costas (praeter inferiores, quibus musculus non inseritur) uersus exteriora uellunt thoracem dilatantes. Hic musculus in hominibus ita ferè habet, in canibus uerò & caudatis simijs secus, non enim solum ipsis in octo costas inseritur, sed etiam ualidissimè transuersis septimae & sextae & quintae & quartae cruricis uertebrae uerobus processibus implantatur, aut (si ausim eloqui) ab illis processibus sui principij portionem mutuatur. Velim enim non oscitanter expendi, an praesens musculus ad scapula, costis & uertebri illis insertus, thoraci mouendo seruiat, an uerò ad costas, illisq; uertebri intium ducens scapulae implantetur, ipsiusq; secundum thoracis latera, antrosum motus occasio haberi queat. Duorum quā iam sublequentur in numero musculorum, unicus tantum hominibus adest, is scilicet què ordine quartū statuemus, nam ^f tertio simiae ac canes tantū donatur, numero autem ipsū quoque, sicuti paulo superius monui, ne quis Galeni lectiōni nimium citra sectionem confusus, aliquos me praeterisse musculos praeter merium negetur. Tertius itaque, & quartus, ab utroque secundi musculi latere habentur, unus in priore ipsius sede, alter in posteriore, ambo simul cum secundo (si modò id praestet) thoracem dilatantes. ^g Tertius qui

Musculorū thoracem mouentium nomen

Primus thoracem mouentium

Secundus

Tertius & quartus in numero, utriusque uertebri simiae abundant.

3

quifecundam anteriore fecundi mufculi exporrigitur, carnofus ex interiori parte tranfuerfi
 fecundae ceruicis uertebrae proceffus enafcitur, ac deorfum protenfus, ex fequentibus quoq[ue] i 6 u. 0.
 principium ducit, donec uarijs auctus exortibus, primae thoracis coftae comitatur. hic enim
 latior, fed tenuior efficitur, & quatuor fuperioribus thoracis coftis, perpetuo carnofus inijci-
 tur. Vbi uero quartam, interdum, idq[ue] praecipue in canibus, quintam praetergreditur coftam, h 6 u. 7.
 in membraneo neruofumq[ue] ligamentum definit, quod fubfequentibus coftis ad feptimam i 6 u. 0.
 aliquando, & octauam ufque exporrigitur, fingulis, quibus in cumbit, coftis firmiter adnatum.
 Proceedit uero huius mufculi carnofa pars, quae coftis comitatur, una cum ipfius membraneo
 digito, iuxta mufculum fecundi regionem, quae in digitos diffufa, coftis implantatur. Hunc in
 caudatis fimijs, & canibus liquidiffime ita in publicis fectionibus fele habere offendi, non ta-
 men inftar manus fuae infertiones tentantem, in hominibus autem, me unquam aut reperiffe,
 aut offendiffe minus affirmare poffum, quam audacter aftruere, illo homines carere. quod
 non ita dictum effe uelim, ut poftopofita Galeni autoritate, ftudiofi illum in hominibus in da-
 gare ceffent. Quartum in huius Capitis mufculorum ferie, homines iuxta ac fimie canesq[ue] u. 0. 1.
 adipifcuntur, fed non nihil diuerfum. Hominibus enim ex trium inferiorum ceruicis uertebra-
 rum, ac primae thoracis uertebrae fpinis, membraneo latumq[ue] exoritur principium, quod pri-
 mo caput mouentium mufculorum pari & hac fede repositis, dorfum thoracemq[ue] mouentibus
 mufculis in ftatuim, in priora, feu fi dextrum fpectas mufculum, dextroforum decliuus ex por-
 rigitur, carneum euadens, latiq[ue] mufculi naturam oftendens, fimulatque primi illius partis ex-
 ternum latum fuperauit. Deinde ubi primam thoracis coftam contingit, in latera fenfim oblique
 ductus, in tres ueluti digitos tripartitur, fingulos tribus quatuor primarum coftarum inter-
 uallis exporrigens, illisq[ue] fele coftis inferens. Canibus porro ex eodem principio mufculus ille
 prodit, nifi etiam altius non nihil exoritur, uerum ubi membraneo eius principium magis
 oblique, quam tranfuerfum defcendens, ad tertiam thoracis deuenit coftam, carnofus latusq[ue]
 inibi confpicitur, qui tertiae coftae, & tribus ordine deorfum ipfi fuccedentibus implantatur,
 in priora, feu in latum femper oblique tantisper defcendens, donec aliquoufque fub
 fecundi thoracem mouentium mufculi principio reconditus, atque in digitos difcretus finiat. Caterum
 duos hos mufculos, tertium uidelicet & quartum, thoracem quoque attollere diftendendiq[ue] u. 0. 2.
 in fimijs eft manifeftilfimu[m], quemadmodum etiam in hominibus quartum mufculum eidem mu-
 neri praefefe. tres itaque in hominibus, quatuor uero in canibus & fimijs haecenus defcripsi.

Quarta mu-
 sculo, homini
 autem thora-
 cis tertius.

Quinta ce-
 nam, quo hu-
 mus thora-
 cis finit.

Quintus igitur ordine, quo & homines diftinuitur, anteriori coftarum parti, qua peccioris
 offi proxime iunt, exporrigitur, paulo enim fupra latum mucronate cartilaginis, membrani
 ualidiq[ue] ligamenti inftar, fuper coftarum cartilaginum fines, furfum non nihil in pofteriora incli-
 nans procedit, quoufque fecundae coftae fuperfternatur. Ibidem enim tendo illa membraneo
 ligamento rcfpondens, carnofus adaugetur fibris, & haec carnofa mufculi pars, primae coftae
 cartilaginis principio, & ipfius offis fini adnata, ad fuperiorem eius coftae regionem termina-
 tur. Verum non hic magnam teretemq[ue] carnem obtinet, fed tenuem utcunq[ue], & tendinis fui
 modo latam, fuperiori ipfius fede orbicularem, & in externo latere, quam in interno, quo peccio-
 ris os refpicit, longiorem. Tendo ifte, feu ligamentu[m] (utcuq[ue] appellare uifuerit) coftarum
 cartilaginibus, quas ascendit, firmiffime adnafcitur, caro autem, carnea uel ipfius portio, fuperi-
 ori fecundae coftae parti, & toti primae fecundaeq[ue] coftae interuallo adnata uifitur. Mufculum
 hunc (ut in abdominis mufculorum enarratione admonui) nullum peculiarem effe arbitror,
 nam recti abdominis mufculi portio, quantumuis accurate difsecanti apparct. Videtur enim
 carnofa recti mufculi pars, quae paulo fupra mucronatae cartilaginis latus confiftit, in hunc
 membraneu[m] ualidumq[ue] tendinem definere, atq[ue] ita furfum cofcendens denuo carnofa fine pri-
 mae coftae inferi, eiusq[ue] mufculi natura referre, qui maxillam inferiorem deorfum trahit, qui in
 medio tendinis fpeciem exprimens, duobus uentribus donatur. Aut fi haec coftis exporrcta
 portio, recti mufculi pars non cenfenda fit, nemo illius termino hanc firmiffime connatam, aut
 potius ex ipfa enata ibit inficias. Vt cuq[ue] uero res habeat, fuae peculiaris fit mufculus, fuae recti
 portio, eiusdem femper functionis opifex erit, nimirum uerarum coftarum terminos peccioris
 offi coartulatos comprimendi cofstringendiq[ue], ob idq[ue] & thoracae arctandi. Caterum quum
 in hominibus mihi nunquam uifus fit (uni neque ijs, qui Galenum praecerferunt, Anatomicis
 fele in hominum cadaueribus exercentibus) hominis duntaxat tres mufculos haecenus recens-
 fui, in fimijs uero & canibus quinque, atque id adhuc ea conditione, ut reclamantibus oculis,
 quantum mufculum a recto abdominis diftinctum recenfemus. Sextus igitur fimiarum,
 & quartus hominum, ad dorfum mouentium mufculorum latera, coftarum radicibus, &
 tranfuerforum uertebrae proceffuum apicibus exporrigitur. Originem enim dicit cum
 longiffimo

Hominis
 quartus, fini-
 atum 6.

u. 0. 3.
 u. 0. 4.
 u. 0. 5.